

Opvolging uitvoering Globale evaluatie overstromingen 2010 & Resolutie wateroverlast

CIW 17 juli 2012

Inhoud

Leeswijzer	4
1 Inleiding	5
1.1 CIW rapport Globale evaluatie overstromingen 2010 (GEOS)	5
1.2 Resolutie wateroverlast (ResW)	5
1.3 Rapportering uitvoering GEOS en ResW	5
2 Stand van zaken uitvoering acties “Globale evaluatie overstromingen 2010”	7
2.1 Ruimte voor water en vasthouden aan de bron	10
2.2 Infrastructuur en onderhoud	24
2.3 Crisisbeheer	42
2.3.1 Voorspelling en waarschuwing	42
2.3.2 Nood- en interventieplanning	50
2.3.3 Permanentiediensten	53
2.4 Samenwerking	54
2.4.1 Waterbeheerders en hulpdiensten	54
2.4.2 Waterbeheerders onderling	55
2.4.3 Waterbeheerders en Assuralia	60
2.4.4 Met andere gewesten/landen	61
2.5 Databeheer en watersysteemkennis	62
2.6 Juridische instrumenten	65
3 Opvolging Resolutie wateroverlast	87

Leeswijzer

Dit document bevat de eerste rapportering van de uitvoering van de acties opgenomen in het rapport “Globale evaluatie overstromingen 2010” dat de CIW opstelde naar aanleiding van de zware overstromingen die Vlaanderen hebben getroffen in november 2010. Daarnaast geeft het document ook een overzicht van de uitvoering van de Resolutie wateroverlast van het Vlaams Parlement.

Hoofdstuk 1 “Inleiding” schetst het algemeen kader van deze eerste rapportering van de uitvoering van de “Globale evaluatie overstromingen 2010 en de Resolutie wateroverlast.

Hoofdstuk 2 “Stand van zaken uitvoering acties “Globale evaluatie overstromingen 2010” geeft per actie aan wat de stand van zaken van de uitvoering is voor 2012.

Hoofdstuk 3 “Opvolging Resolutie wateroverlast” geeft een overzicht van de uitvoering van de Resolutie wateroverlast.

1 Inleiding

Vlaanderen werd in de periode van 13 tot 16 november 2010 getroffen door zware overstromingen. In het debat dat volgde op de watersnood werd meermaals gewezen op de nood aan een gecoördineerde aanpak van de wateroverlastproblematiek in Vlaanderen. De rol van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW), als overlegplatform van de waterbeheerders en de bij het waterbeleid betrokken instanties, hierin is belangrijk. Binnen deze rol kreeg de CIW de opdracht een gecoördineerd, globaal evaluatierapport van de overstromingen van november 2010 op te stellen.

1.1 CIW rapport Globale evaluatie overstromingen 2010 (GEOS)

De CIW keurde op haar vergadering van 12/05/2011 het rapport “Globale evaluatie overstromingen 2010” goed. Het document bestaat uit twee luiken: een inventaris en een actieplan.

De *inventaris* beschrijft op een geïntegreerde manier waar zich overstromingen hebben voorgedaan en schetst de belangrijkste aandachtspunten voor het vrijwaren van ruimte voor water en het vasthouden van hemelwater, het onderhoud en de infrastructuur van waterlopen, de samenwerking tussen crisiscellen, hulpdiensten en waterbeheerders, het databeheer en de watersysteemkennis en het juridisch instrumentarium. Een uitgebreide beschrijving van de overstromingsgebeurtenissen per gemeente is terug te vinden in de inventarisatieverslagen van de bekkensecretariaten.

Het *actieplan* zet in op een mix van acties om de veiligheid tegen overstromingen te verhogen, van concrete investeringswerken op de locaties waar zich in november wateroverlast heeft voorgedaan, over het optimaliseren en aanpassen van regelgeving en het uitwerken van nieuwe beleidsinstrumenten tot het versterken van de samenwerking tijdens crisismomenten. Doorheen het document zijn een aantal acties als prioritair aangeduid. Het actieplan focust op Vlaamse beleidsacties en op acties van de gewestelijke waterbeheerders.

De Globale evaluatie overstromingen 2010 is digitaal beschikbaar via www.integraalwaterbeleid.be.

1.2 Resolutie wateroverlast (ResW)

Naar aanleiding van de overstromingen in november 2010 heeft het Vlaams Parlement een Verenigde Commissie (de Commissie Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed en de Commissie Mobiliteit en Openbare Werken) in het leven geroepen, die zich over de overstromingsproblematiek in Vlaanderen heeft gebogen.

In de periode januari tot maart 2011 heeft deze Verenigde Commissie in het Vlaams Parlement regelmatig vergadering gehouden. Vertegenwoordigers van verschillende organisaties hebben er hun bevindingen, bedenkingen en aanbevelingen gegeven over de problematiek van het waterbeheer en de wateroverlast in Vlaanderen.

Het Vlaams Parlement heeft op 07/07/2011 de hieruit voort vloeiende resolutie “betreffende het beheersen van wateroverlast in het kader van een integraal waterbeleid” aangenomen.

De verslagen en de resolutie kunnen geraadpleegd worden via www.vlaamsparlement.be.

1.3 Rapportering uitvoering GEOS en ResW

Bij de goedkeuring van de Globale evaluatie overstromingen (12/05/2011) besliste de CIW om jaarlijks te rapporteren over de uitvoering van het actieplan opgenomen in de globale evaluatie.

Aangezien de resolutie wateroverlast in grote mate overeenstemt met de aanbevelingen en acties opgenomen in de Globale evaluatie overstromingen 2010 van de CIW werd vanuit efficiëntieoogpunt voorgesteld om de opvolging van de uitvoering van de Globale evaluatie overstromingen 2010 en van de resolutie wateroverlast maximaal op het niveau van de CIW af te stemmen.

De Resolutie wateroverlast bevat 10 aanbevelingen, die verder onderverdeeld zijn. De aanbevelingen hebben betrekking op verschillende aspecten van het integraal waterbeleid en sluiten aan bij de opdrachten van de CIW als overlegplatform van het integraal waterbeleid binnen Vlaanderen. Bijgevolg staat de CIW in voor het opvolgen van de uitvoering van alle aanbevelingen uit de Resolutie Wateroverlast, met uitzondering van de 10de aanbeveling, dit is de aanbeveling die betrekking heeft op het witboek Interne Staatshervorming, aangezien deze besprekingen in andere fora aan bod komen.

De aanbevelingen uit de Resolutie wateroverlast vormen een belangrijk kader bij de uitvoering van de acties opgenomen in de Globale evaluatie overstromingen.

2 Stand van zaken uitvoering acties “Globale evaluatie overstromingen 2010”

Dit hoofdstuk geeft per actie opgenomen in het CIW rapport “Globale evaluatie overstromingen 2010” aan wat de stand van zaken van de uitvoering is voor 2012.

De indeling van dit hoofdstuk is dezelfde als de indeling van hoofdstuk 4 (het actieplan) van het CIW rapport Globale evaluatie van de overstromingsproblematiek van november 2010. Enkel de thematitels, de aanbevelingen, de acties en de hierbij horende informatie (omschrijving, initiatiefnemers, status en timing) werd overgenomen uit de globale evaluatie. Voor de andere informatie verwijzen we naar het rapport globale evaluatie.

Voor iedere actie zijn telkens de volgende gegevens vermeld:

➤ informatie uit het actieplan van het CIW rapport Globale evaluatie van de overstromingsproblematiek van november 2010

- Omschrijving
- Initiatiefnemer(s)¹
- Status (lopend, op te starten enz...)
- Timing², waarbij het onderscheid wordt gemaakt tussen korte termijn (KT) (opstarten/vastlegging in 2011), middellange termijn (MT) (2012-2014) en lange termijn (LT) (2015 en later)

Een aantal acties werden als prioritair aangeduid. De prioritaire acties zijn in het document aangeduid in rode kleur en onderlijnd.

➤ informatie ikv rapportering stand van zaken 2012

- Link met de Resolutie wateroverlast
bevat een verwijzing naar de desbetreffende aanbeveling(en) uit de Resolutie wateroverlast.
- Link met het CIW Werkplan 2012
bevat een verwijzing naar de desbetreffende procesactiviteit(en) uit het CIW werkplan van 2012. Het volledige werkplan van de CIW met o.m. een beschrijving van de procesactiviteiten kan geraadpleegd worden via www.integraalwaterbeleid.be .
- Status uitvoering 2012

De status van de uitvoering van de acties wordt dmv volgende fases aangeduid: *uitvoeringsfase* (de actie is in uitvoering), *uitgevoerd*³ (de actie is uitgevoerd), *stilgelegd* (onderbreking van de uitvoering van de actie ten gevolge van bepaalde ontwikkelingen), *doorlopend* (er kan geen duidelijk begin- en eindpunt vastgesteld worden), *opstartfase* (nog op te starten), *stopgezet* (er is geen intentie meer om de actie nog uit te voeren), *studiefase* (uitwerken van de plannen/bestek voor uitvoering van de actie), *haalbaarheidsfase* (de actie en de kaders waarbinnen het gerealiseerd moet worden, worden gedefinieerd; er wordt nagegaan of de actie past binnen andere bestaande plannen, wet- en regelgeving; bepaalde aspecten worden bestudeerd; de bestudeerde aspecten kunnen verschillen vertonen afhankelijk van de initiatiefnemer: bv financiële

¹ belangrijke partners bij een actie (bvb. ikv medefinanciering) worden aangeduid dmv van de vermelding “ism”

² de timing wordt mede bepaald door de beschikbaarheid van middelen

³ uitgevoerd dmv volledig uitgevoerd, maw verder dan CIW niveau (bvb een besluit dat binnen CIW wordt voorbereid wordt pas aangeduid als uitgevoerd na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering)

mogelijkheden, juridische gevolgen, samenwerkingsmogelijkheden, inzet personeel, timing, betrokkenen).

- Stand van zaken uitvoering
bevat een korte beschrijving van de stand van zaken.
- Voor meer informatie
waar relevant wordt verwezen naar bv. beschikbare documenten of websites enz...

Tabel 1: Overzichtslijst van de acties

Actie 1: Gewestelijke stedenbouwkundige verordening aanpassen	10
Actie 2: Actualisatie code goede praktijk rioolstelsels	12
Actie 3: Erosiebestrijdingsmaatregelen versneld en/of verplicht uitvoeren	13
Actie 4: Uitwerken financiële instrumenten ifv vasthouden water aan de bron en hergebruik en infiltratie van water	15
Actie 5: Brongerichte maatregelen opnemen in keuring privé-afwatering	16
Actie 6: Opmaken van een methodiek voor een gemeentelijk hemelwaterplan	17
Actie 7: Actie bekkenbeheerplannen "toetsing signaalgebieden" uitvoeren	18
Actie 8: Instrumenten versterken die bouwen in overstromingsgebieden tegengaan	19
Actie 9: In het kader van de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur maximaal de nodige ruimte voor waterberging voorzien	20
Actie 10: Herstellen ruimte voor water	21
Actie 11: Innovatie en conceptuele benadering voor waterberging onderzoeken	22
Actie 12: Actie bekkenbeheerplannen "In kaart brengen van ruimte voor water" uitvoeren	23
Actie 13: Onderhoudswerken en herstelwerken uitvoeren	24
Actie 14: Acties uit de waterbeheerplannen (SGBP, BBPn, SIGMA, GKVP ...) uitvoeren	27
Actie 15: Automatiseren van alle kunstwerken onbevaarbare waterlopen	30
Actie 16: Verdere uitbouw afstandbewaking van VMM	31
Actie 17: Versneld uitvoeren automatisatieprogramma waterwegen	32
Actie 18: Verzekeren back-up automatische sturing igv defecten	33
Actie 19: Kunstwerken sturen vanuit voorspellingen	34
Actie 20: Noodgemalen voorzien ter ondersteuning van tijafhankelijke gravitaire lozingen	35
Actie 21: Wegwerken historische achterstand baggeren	36
Actie 22: Waterlopen/ waterwegen gericht en preventief onderhouden	37
Actie 23: Veiligheidsnormen uitwerken	38
Actie 24: Meer inzetten op preventie en paraatheid	40
Actie 25: Portaalsite crisiscommunicatie ontwikkelen	42
Actie 26: Optimaliseren en verder uitbouwen overstromingsvoorspellingstools	44
Actie 27: Ontwikkeling van een standaard hydrologisch model	46
Actie 28: Bouwen van een neerslagradarinstallatie	47
Actie 29: Uitwerken gezamenlijk model voor Zenne/Zeekanaal en voor Dender	48
Actie 30: Robuustheid meetsystemen verzekeren	49
Actie 31: Verder uitwerken bijzondere noodplannen overstromingen (incl. inoefenen)	50
Actie 32: Bijsturing draaiboeken crisismanagement (incl. inoefenen)	52
Actie 33: Adequate permanentieregeling uitwerken voor alle waterlopen	53

Actie 34: Afspraken mbt overpompen in kanaalpanden	54
Actie 35: Opstellen globale inventaris overstromingen november 2010	55
Actie 36: Bijsturing prioritering acties BBPn ikv BVR 2010	57
Actie 37: Naar een meer gezamenlijke visie en gedragen initiatieven in de volgende generatie waterbeheerplannen	58
Actie 38: Gebiedsgericht overleg organiseren mbt overstromingsknelpunten	59
Actie 39: Opstellen samenwerkingovereenkomst met assuraria	60
Actie 40: Grensoverschrijdend afspraken maken ikv overstromingsproblematiek	61
Actie 41: Overstromingsgegevens inventariseren en documenteren	62
Actie 42: Protocol helikoptervluchten opstellen	63
Actie 43: Databeheer en risico-inschatting aan de kust	64
Actie 44: Voorstellen visienota “versnellen investeringsprojecten” concretiseren	65
Actie 45: Aanpassing besluit werken van algemeen belang	67
Actie 46: Uitvoeringsbesluit afbakenen overstromingsgebieden uitwerken	68
Actie 47: Procedures onderhoud waterlopen vereenvoudigen	69
Actie 48: Publieke erfdienstbaarheid waterberging introduceren	70
Actie 49: Watertoets inhoudelijk evalueren	71
Actie 50: Opstellen van richtlijnen (voor vergunningverlener/adviesverlening) watertoets	73
Actie 51: Actualisatie van de watertoetskaarten	74
Actie 52: Vernieuwen internetinstrument watertoets (incl opleidingen organiseren)	75
Actie 53: Wenselijkheid “watertoetsruilverkaveling” onderzoeken	77
Actie 54: Mogelijkheid onderzoeken ivf voorkomen laagstamplantages in valleien	78
Actie 55: Invoeren van de aantoonplicht om te voldoen aan de watertoets door de initiatiefnemer	79
Actie 56: Mogelijkheid typevoorschriften ivf waterdoelstellingen evalueren en bestaande typevoorschriften screenen ivf aspecten integraal waterbeleid	80
Actie 57: Rubiconfonds terug operationeel maken en heroriënteren	82
Actie 58: Toepasbaarheid dijkendecreet evalueren	83
Actie 59: Het opstellen van een zeeeringsdecreet	84
Actie 60: Decreet IWB aanpassen ikv informatieplicht kopers onroerend goed	85
Actie 61: Communicatie over overstromingsgevoelige gebieden en informatieverspreiding voor bescherming van bestaande woningen in overstromingsgebied	86

2.1 Ruimte voor water en vasthouden aan de bron

- A Maximaal inzetten op een beleid dat tot doel heeft water zoveel mogelijk vast te houden aan de bron / Beperken van de erosie en verhogen van de buffercapaciteit en infiltratie bevorderen

ACTIE 1: GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE VERORDENING AANPASSEN

Omschrijving:

De gewestelijke stedenbouwkundige verordening dient meer te focussen op het ter plaatse vasthouden van hemelwater aan de bron. In afstemming met de geactualiseerde code van goede praktijk voor rioolstelsel zal een aangepaste stedenbouwkundige verordening in functie van het langer vasthouden en plaatselijk infiltreren van hemelwater worden uitgewerkt. Aandachtspunten hierbij zijn de wetenschappelijke onderbouwing, de technische haalbaarheid, transparantie, controleerbaarheid en de mogelijkheid tot maatwerk. Ook de vraag of en in welke mate men daarbij wenst rekening te houden met de te verwachten klimaatverandering (en dus nood aan bijkomende berging) is een belangrijke beleidskeuze voor de toekomst. Ook de afstemming op de watertoets is van belang. Er zal een grondige afweging moeten gebeuren van wat in de verordening thuishoort, wat beter sectoraal wordt geregeld en wat via een code van goede praktijk kan worden opgevangen. Aanpassingen zullen gebeuren in overleg met de verschillende adviserende instanties, vergunningverlenende overheden en professionelen betrokken bij het bouwproces. Een code van goede praktijk wordt als een mogelijkheid voorzien voor het openbaar wegdominon dat momenteel niet onderworpen is aan de verordening. Daarnaast wordt de haalbaarheid onderzocht voor een alternatief systeem van controle en attestering vergelijkbaar met de bestaande EPB-reglementering. De timing voor deze actie hangt samen met [Actie 2](#) en Actie 4.

Initiatiefnemer: dep RWO ism CIW

Timing: KT (mei 2011 (afhankelijk van besluitvorming code goede praktijk rioolstelsel, zie))

Status: in voorbereiding

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 3A

Link met CIW Werkplan 2012: "Uitwerken technische delen bij de Code van Goede Praktijk aanleg en onderhoud rioleringsstelsels" en "Aangepaste stedenbouwkundige verordening hemelwater Aanpassing gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater"

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

De CIW hechtte op 25/05/2012 haar goedkeuring aan de principes en aan de inhoud op hoofdlijnen van een nieuwe gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater. De herziening van de verordening kadert in de globale CIW-evaluatie van de overstromingen en de resolutie wateroverlast van het Vlaams Parlement. Er wordt voorgesteld om de bestaande wetgeving volledig te herzien.

Volgens het voorstel wordt de verordening losgekoppeld van de vergunningsplicht. De principes 'scheiden van afvalwater en hemelwater' en 'de ladder van Lansink' (opvangen voor hergebruik, infiltreren en bufferen met vertraagde afvoer) worden toegepast op niveau van elk goed. Nieuw is dat bestaande gebouwen en verhardingen gedeeltelijk onder de verordening vallen.

De tekst van de verordening zal tegen de CIW van 12/10/2012 verder aangevuld en verfijnd worden op basis van een aantal technische, ecologische en economische onderbouwingen.

De principes en de inhoud op hoofdlijnen van de nieuwe verordening werden overgemaakt aan de bevoegde minister Ph. MUYTERS. Ook de elementen die nog verdere invulling moeten krijgen en het vervolgtraject werden geduid.

ACTIE 2: ACTUALISATIE CODE GOEDE PRAKTIJK RIOOLSTELSLS

Omschrijving:

Binnen de CIW wordt momenteel gewerkt aan de actualisatie van de code van goede praktijk voor rioolstelsels (met duidelijke richtlijnen inzake noodzakelijke buffercapaciteit, de aanleg, de inrichting van infiltratiebekkens, ...).

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (beleidslijnen tegen mei 2011, uitgebreide technische toelichting gradueel in te vullen tegen december 2011 en later)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 2A, aanbeveling 3A

Link met CIW Werkplan 2012: Uitwerken technische delen bij de Code van Goede Praktijk aanleg en onderhoud rioleringsstelsels en aangepaste stedenbouwkundige verordening hemelwater

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

De CIW keurde op 4 oktober 2011 een tekstvoorstel voor de actualisatie van de code van goede praktijk voor rioolstelsels goed. De code van goede praktijk is de handleiding voor Aquafin, rioolbeheerders en gemeenten bij het ontwerpen van rioleringsinfrastructuur. De code moet ervoor zorgen dat de verschillende onderdelen van het rioleringsstelsel consistent ontworpen, op elkaar afgestemd en beheerd worden.

De huidige code Krachtlijnen voor een geïntegreerd rioleringsbeleid dateert van 1996 en was aan herziening toe. De gehanteerde neerslagparameters stemmen niet meer overeen met de verwachte toekomstige klimaatevoluties, waardoor ook de ontwerpparameters minder beschermen tegen wateroverlast. In het tekstvoorstel van de CIW wordt de capaciteit van rioolstelsels zodanig berekend dat er zich nog maar eens in de twintig jaar een bui mag voordoen die wateroverlast op straat tot gevolg heeft.

Daarnaast werden er ook wijzigingen aangebracht op basis van de praktijkervaringen met volledig gescheiden stelsels, werd de kaart inzake de kwetsbaarheid van waterlopen voor overstorten geactualiseerd en werd voor het eerst een luik toegevoegd over het beheer van rioleringen.

De ontwerptekst van de code werd samen met het ontwerp ministerieel besluit voor de vaststelling van de code voorgelegd aan minister J. SCHAUVLIEGE. Het advies IF werd reeds ingewonnen. Op 3 juli 2012 werd het advies van de Raad van State uitgebracht. Op dit ogenblik is een aangepaste versie van het MB, ingevolge het advies van de Raad van State in voorbereiding.

In aanvulling op de code werkte de CIW al een aantal technische toelichtingen bij de hoofdstukken 1, 2, 3, 4, 8 en 9 uit. De overige technische toelichtingen zullen tegen december 2012 worden uitgewerkt.

ACTIE 3: EROSIEBESTRIJDINGSMAATREGELEN VERSNELD EN/OF VERPLICHT UITVOEREN

Omschrijving:

Versnelling van uitvoering van erosie maatregelen (en maatregelen tegen versnelde afstroom), die naast hun belangrijke rol bij de beperking van slibaanvoer naar waterlopen en riolen ook zorgen voor een vertraagde afvoer. Het voorkomen van overmatige slibaanvoer door een aangepast landbeheer is daarbij prioritair. Dit neemt niet weg dat achterstand van ruiming dient weggewerkt te worden.

In het kader van erosiebestrijdingsmaatregelen is het belangrijk dat in prioritaire gebieden ook verplichte maatregelen opgelegd worden wanneer blijkt dat via vrijwilligheid onvoldoende resultaat geboekt wordt. Er dient ook een werkbaar handhavinginstrumentarium uitgewerkt te worden.

Sinds 2010 kan een gemeente een Vlaamse subsidie ontvangen voor de begeleiding door een erosiecoördinator (51 gemeenten maakten daarvan in 2010 gebruik). De aanstelling van de erosiecoördinatoren moet ertoe leiden dat in versneld tempo werk wordt gemaakt van de uitvoering van gemeentelijke erosiebestrijdingswerken. Streefdoel is dat tegen 2015 de helft van de gemeenten met een (vóór 2010) goedgekeurd erosiebestrijdingsplan overgegaan zijn tot erosiebestrijdingswerken met subsidies via het Erosiebesluit. Daarnaast zal de erosieproblematiek ook onder controle worden gehouden via Vlaamse beheerovereenkomsten met de landbouwers. Verder worden de bestaande Vlaamse beheerovereenkomsten 'erosie' geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd. Tenslotte wordt bekeken of de uitvoering van bepaalde erosiebestrijdingswerken (voor overheden of voor landbouwers, onder meer in het kader van de randvoorwaarden van het Europees landbouwbeleid) afdwingbaar moet worden gemaakt bijvoorbeeld door een uitbreiding van het areaal waar verplichte maatregelen van toepassing zijn (MTR-randvoorwaarden).

Initiatiefnemer: dep. LNE ism CIW en ism de steunpunten erosie

Timing: KT

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 2A, aanbeveling 3C

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Op 1/7/2012 beschikken 101 Vlaamse gemeenten over een goedgekeurd gemeentelijk erosiebestrijdingsplan en zijn 6 gemeenten bezig met de opmaak van een erosiebestrijdingsplan. De Vlaamse overheid verleende hiervoor een subsidie van ca. 4.380.000 euro. Van de gemeenten met een goedgekeurd plan laten 58 gemeenten zich begeleiden door een erosiecoördinator voor het uitvoeren van erosiebestrijdingswerken. Hiertoe werd door de Vlaamse overheid ca. 2.590.000 euro subsidie verleend aan de gemeenten. In totaal zijn 104 gemeentelijke projecten voor erosiebestrijdingswerken in uitvoering of uitgevoerd, overeenkomend met een totaal subsidiebedrag van ca. 8.330.000 euro; 37 gemeenten hebben de stap naar de uitvoering van erosiebestrijdingswerken gezet. Voor het eerste subsidieprogramma van 2012 werden in totaal 16 dossiers ingediend, waarvan 2 voor de opmaak van een gemeentelijk erosiebestrijdingsplan, 7 voor het aanstellen van een erosiecoördinator en 7 voor het uitvoeren van gemeentelijke erosiebestrijdingswerken. In 2012 zijn er 905 landbouwers die één of meerdere beheerovereenkomsten met de VLM hebben in het kader van erosiebestrijding. De totale oppervlakte van de grasbufferstroken en grasgangen die via vijfjarige beheerovereenkomsten zijn gerealiseerd, bedroeg op 1 januari 2012 ca. 760 ha. Voor de maatregelen niet-kerende bodembewerking en directe inzaai werden beheerovereenkomsten afgesloten voor een totale oppervlakte van ca. 3.180 ha.

In 2012 en 2013 worden besprekingen gevoerd over de aanpassingen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) na 2013 waarbij wordt uitgegaan van de tweepijlerstructuur rond pijler 1

(inkomenssteun) en pijler 2 (plattelandontwikkelingsprogramma). Het derde Vlaams programma voor plattelandontwikkeling, voor de periode 2014-2020 wordt voorbereid en zal uitvoering geven aan pijler 2. Hierbij wordt intensief overlegd tussen de Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu en de Vlaamse minister bevoegd voor landbouw, met de bedoeling het juiste evenwicht te vinden tussen de verplichte erosiebestrijdingsmaatregelen in het kader van de milieurandvoorwaarden en de mogelijkheden die de vergroening biedt, pijler 1 van het GLB, en de vrijwillige erosiebestrijdingsmaatregelen, pijler 2 van het GLB. In het kader hiervan zullen o.a. de bestaande beheerovereenkomsten worden geëvalueerd. De verplichtingen die opgelegd worden in het kader van de randvoorwaarden kunnen geëvalueerd worden en er kunnen voorstellen tot aanpassing geformuleerd worden.

VOOR MEER INFORMATIE

Afdeling Land- en bodembescherming, ondergrond, natuurlijke rijkdommen.

www.lne.be/organisatie/structuur/afdeling-land-en-bodembescherming-ondergrond-natuurlijke-rijdommen

ACTIE 4: UITWERKEN FINANCIËLE INSTRUMENTEN IFV VASTHOUDEN WATER AAN DE BRON EN HERGEBRUIK EN INFILTRATIE VAN WATER

Omschrijving:

Uitwerken van financiële instrumenten die het vasthouden van water aan de bron en het hergebruik van water en de infiltratie van water financieel belonen en/of ondersteunen en/of voordeliger maken ten opzichte van versneld afvoeren. Hierbij worden zowel de mogelijkheden tot heffingen als subsidiëring bekeken. Dit omvat ook het actief ondersteunen en cofinancieren van lopende projecten, die de lokale waterbergende capaciteit verhogen (bvb. natuurinrichtingsprojecten met structuurherstel waterlopen, aanleg bufferstroken, graven van poelen en laantjes, bovenstrooms vasthouden via knijpconstructies, enz.).

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 2A, aanbeveling 3B, aanbeveling 3F

Link met CIW Werkplan 2012: Uitwerken financiële instrumenten i.f.v. vasthouden water aan de bron en hergebruik en infiltratie van water

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **studiefase**

Het opmaken van een eerste visie mbt het uitwerken van financiële instrumenten die het vasthouden van water aan de bron en het hergebruik van water en de infiltratie van water financieel belonen en/of ondersteunen en/of voordeliger maken ten opzichte van versneld afvoeren, is voorzien voor het najaar 2012.

ACTIE 5: BRONGERICHTE MAATREGELEN OPNEMEN IN KEURING PRIVÉ-AFWATERING

Omschrijving:

In het waterverkoopreglement is een keuring van de privéafwatering opgenomen waarbij ook onderzocht wordt of voldaan wordt aan de opgelegde maatregelen inzake vasthouden aan de bron, hergebruik en infiltratie.

Initiatiefnemer: CIW ism VMM

Timing: KT

Status: lopend (waterverkoopreglement)

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 3A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

Sinds 1 juli 2011 is het Algemene Waterverkoopreglement in Vlaanderen van kracht (Besluit van de Vlaamse Regering van 8 april 2011 houdende bepalingen van rechten en plichten van de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk en hun klanten met betrekking tot de levering van water bestemd voor menselijke consumptie, de uitvoering van de saneringsverplichting en het algemeen waterverkoopreglement). Het bijbehorende ministerieel besluit van 28 juni 2011 betreffende de keuring van de binneninstallatie en de privéwaterafvoer is in werking sinds 24 juli 2011.

Het waterverkoopreglement verplicht de keuring van de privéwaterafvoer van woningen en gebouwen en van de binneninstallatie van het drinkwatercircuit.

Bij elke eerste ingebruikname, bij belangrijke wijzigingen, na vaststelling van een inbreuk op de gelijkvormigheid en bij aanleg van een gescheiden riolering op het openbaar domein met de verplichting om af te koppelen op privédomein, dient de privéwaterafvoer of riolering door een erkend keurder onderzocht te worden.

De privéwaterafvoer moet gekeurd worden op de correcte scheiding van het regenwater en afvalwater, op de correcte aansluiting op de riolering en in het geval van nieuwbouw op de aanwezigheid van een regenwaterput. De gemeente kan de keurder vragen om bijkomende informatie te inventariseren, zoals het volume van de regenwaterput, de aanwezigheid van een infiltratievoorziening, de aangesloten oppervlaktes, ... De inventarisatie van de maatregelen aan de bron is niet opgenomen in de keuring.

VOOR MEER INFORMATIE

Het waterverkoopreglement is te raadplegen via <http://www.vmm.be/faq/faq-water/waterverkoopreglement/?searchterm=waterverkoopreglement>.

ACTIE 6: OPMAKEN VAN EEN METHODIEK VOOR EEN GEMEENTELIJK HEMELWATERPLAN

Omschrijving:

Het meerjarenprogramma van de CIW (2012 – 2015) voorziet de opmaak van een gemeentelijk hemelwaterplan met acties en informatie inzake de infiltratie, buffering en afvoer van hemelwater. De herwaardering van het grachtenstelsel kan hiervan een onderdeel zijn. In overleg met de gemeenten zullen een globaal kader en methodiek gemaakt worden met als doel de gemeenten te ondersteunen in hun visie- en planvorming hierover. Er wordt maximaal afgestemd en waar mogelijk geïntegreerd met de bestaande algemene beleids- en planvormen.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 2A, aanbeveling 3A, aanbeveling 3B

Link met CIW Werkplan 2012: Opmaak hemelwaterplan

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **studiefase**

Het opmaken van een eerste visie mbt het uitwerken van een globaal kader en een methodiek voor de opmaak van een gemeentelijk hemelwaterplan met acties en informatie inzake de infiltratie, buffering en afvoer van hemelwater is voorzien voor het najaar 2012.

A Ruimte voor water vrijwaren, herstellen en integreren

ACTIE 7: ACTIE BEKKENBEHEERPLANNEN “TOETSING SIGNAALGEBIEDEN” UITVOEREN

Omschrijving:

De uitvoering van de actie toetsing signaalgebieden (actie opgenomen in de bekkenbeheerplannen) kan een belangrijke bijdrage leveren ikv van het vrijwaren van ruimte voor water. Deze actie heeft tot doel de nog niet bebouwde bestemmingen woongebied en industriegebied gelegen in overstromingsgebieden te screenen.

Initiatiefnemer: Bekkenstructuren ism waterbeheerders

Timing: KT

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 3D, aanbeveling 4A

Link met CIW Werkplan 2012: Bijdrage van de CIW aan het werkplan 2012 voor de bekkenbesturen, bekkenraden en bekkensecretariaten

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Sinds 2010 is binnen de bekkens gestart met de effectieve uitvoering van de actie “toetsing signaalgebieden”. De eerste stap hierbij was een analyse per bekken van de signaalgebieden die prioritair te behandelen zijn. Criteria voor het bepalen van de prioriteit zijn onder meer het gebruik kunnen maken van opportuniteiten (lopende processen zoals afbakening van stedelijke gebieden of andere planningsprocessen), de oppervlakte van het gebied, het gebied is wat betreft de wateroverlastproblematiek gelegen in een knelpuntregio binnen het bekken)

Verspreid over de 11 bekkens werden tot op heden 49 signaalgebieden door de bekkenbesturen goedgekeurd, 13 signaalgebieden zijn in voorbereiding en zullen op korte termijn op de bekkenbesturen besproken worden en 3 signaalgebieden werden naar aanleiding van de bespreking op het bekkenbestuur voorlopig on hold gezet.

Naast het voorstellen van een herbestemming worden voor verschillende (deel)gebieden onder meer ook de toevoeging van bijkomende voorschriften voor het overstromingsvrij bouwen of het voorzien van compenserende maatregelen als ontwikkelingsperspectief geformuleerd. Voor verschillende besliste signaalgebieden krijgen de voorgestelde ontwikkelingsperspectieven momenteel een doorvertaling in lopende ruimtelijke processen.

Op 4 mei 2012 gaf de Vlaamse Regering bij de goedkeuring van het Groenboek voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen ook goedkeuring aan een korte termijn actie die de doorwerking van signaalgebieden in het ruimtelijk orderingsbeleid zal concretiseren.

VOOR MEER INFORMATIE

De fiches van de door de bekkenbesturen goedgekeurde toetsing signaalgebieden zijn te raadplegen via www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens de locaties van de gebieden zijn te raadplegen via het geoloket bekkenwerking op www.integraalwaterbeleid.be.

ACTIE 8: INSTRUMENTEN VERSTERKEN DIE BOUWEN IN OVERSTROMINGSGEBIEDEN TEGENGAAN

Omschrijving:

Versterking van de instrumenten om de druk te verminderen om te vermijden dat er toch gebouwd wordt in overstromingsgebied dat staat aangeduid als woongebied of industriegebied. Keuzes te maken door het beleid: hoever reikt de eigen verantwoordelijkheid van de koper, wanneer willen we dat er niets gebouwd wordt en wanneer kunnen we afdoende maatregelen in de concepten van gebouwen toestaan, hoe zorgen we ervoor dat de eigenaar dan vergoed wordt en hoever moet die vergoeding gaan, wie betaalt deze vergoeding ? Dit dient bekeken te worden zowel op planniveau als op vergunningenniveau. Het is ook noodzakelijk om in dit kader verder onderzoek naar financiering en vergoedingsinstrumenten uit te voeren.

(zie ook Actie 48)

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 4A

Link met CIW Werkplan 2012: Instrumenten versterken die bouwen in overstromingsgebied tegengaan

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Een beslissing nemen of er al dan niet gebouwd mag worden, moet projectspecifiek bekeken worden. Hiervoor kunnen de richtlijnen van de CIW reeds een bepaald beslissingscriterium aanreiken. Naast het gevalspecifiek bekijken is de actie omtrent de toetsing signaalgebieden eveneens lopende, waarbij een aantal gebieden pro actief reeds worden bekeken. Omtrent een vergoedingsmechanisme zijn er naast de momenteel bruikbare instrumenten, nog geen nieuwe instrumenten ontwikkeld. Er zal onderzocht worden welke instrumenten (zoals onder meer watertoetsruilverkavelingen, checklist watertoets) kunnen ingezet worden om de burger op zijn eigen verantwoordelijkheid te wijzen bij het vrijwaren van ruimte voor water en het nemen van beschermingsmaatregelen tegen wateroverlast alsook om harde bestemmingen uit overstromingsgevoelig gebied te halen.

Op 4 mei 2012 gaf de Vlaamse Regering bij de goedkeuring van het Groenboek voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen ook goedkeuring aan twee korte termijn acties: één ervan zal de doorwerking van signaalgebieden in het ruimtelijk ordeningsbeleid concretiseren, de andere zal een beperking van bebouwing van woonuitbreidingsgebieden concretiseren.

ACTIE 9: IN HET KADER VAN DE AFBAKENING VAN DE AGRARISCHE EN NATUURLIJKE STRUCTUUR MAXIMAAL DE NODIGE RUIMTE VOOR WATERBERGING VOORZIEN

Omschrijving:

Het lopende proces voor de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur (AGNAS) biedt mogelijkheden om bijkomende ruimte voor waterberging te voorzien. Bij de keuze van prioritaire RUPs en bij de opmaak van de RUPs wordt hierbij bijzondere aandacht besteed. De waterbeheerders worden hiertoe sterker betrokken bij het proces.

Initiatiefnemer: RWO ism waterbeheerders, ANB, LV, lokale besturen en maatschappelijke actoren

Timing: KT

Status: lopend

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Ruimte voorzien voor waterberging is één van de inhoudelijke prioriteiten voor de selectie van actiegebieden cfr. de beslissing van de Vlaamse Regering van 7 mei 2010 over aanpak AGNAS (zie punt 3 in de nota aan de Vlaamse Regering). Er wordt selectief ingezet op de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen. De keuze van de projecten dient 'strategisch' te zijn en dus gericht te zijn op de realisatie van de essentiële doelstellingen van het RSV (Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen) en de prioriteiten uit het regeerakkoord en de beleidsnota's, zijnde o.a. 'bescherming tegen overstromingen en het realiseren van de doelstellingen van het geactualiseerde Sigma-plan en de bekkenbeheerplannen'. De volgende RUP-processen zijn expliciet in functie van waterprojecten opgenomen in het Gebiedsgericht Programma 2012: RUP "Vallei van de Kleine Nete en Aa (BBP Nete), RUP Vallei van de Grote Nete (Sigma-plan), RUP Zwin en Zwinbosjes (ontpoldering in functie van Ontwikkelingsschets Schelde-estuarium), RUP Demervallei Diest-Aarschot-Werchter (strategisch project Demer, Sigma-plan), RUP Leievallei Bavikhove-Deinze (project Rivierherstel Leie) en RUP Dijlevallei Haacht-Hever (Sigma-plan). Voor de eerste drie zijn de voortrajecten voor het RUP lopend. De andere zijn in voorbereiding of in startfase. Daarnaast is er begin 2011 een RUP reeds definitief goedgekeurd. Het gaat met name om het RUP Gebieden van het geactualiseerd Sigma-plan 'Cluster Dijlemonding' (def. vastgesteld op 21 januari 2011). Het RUP Vallei van de Gete, Melsterbeek en Gaasbeek van Budingen tot Halen is van rechtswege vervallen. Natuur- en landbouworganisaties waren vooraf (in 2010) betrokken bij de opmaak van het ontwerpplan. In het voorjaar 2011 kon iedereen de plannen inkijken en eventueel bezwaren of opmerkingen formuleren. De voornaamste bezwaren kwamen van een aantal landbouwers dat met een deel van hun gronden in het voorgestelde natuurgebied terecht kwam. Samen met de natuur- en landbouworganisaties is op basis van de bezwaren nagegaan of voor die bedrijven een oplossing op maat kon uitgewerkt worden. Dat bleek niet mogelijk binnen de lopende goedkeuringsprocedure. Daarom vonden de Vlaamse Regering en de betrokken organisaties het niet aangewezen het ontwerpplan goed te keuren. De termijn voor het definitief vaststellen van het ontwerpplan verliep op 11 december 2011. Dit maakt dat het bestaande oude gewestplan ongewijzigd van kracht blijft. Minister Ph. MUYTERS gaf zijn administratie de opdracht om samen met het Vlaams coördinatieplatform de knelpunten die aan de basis van het probleem liggen, te analyseren en concrete verbetervoorstellen te formuleren. Samen zullen ze nagaan in hoeverre een bijsturing nodig is van de regels inzake vergoedingen, bemesting en de mogelijkheden voor aankoop of grondenruil om meer oplossingen op maat mogelijk te maken.

VOOR MEER INFORMATIE

www.ruimtelijkeordening.be

ACTIE 10: HERSTELLEN RUIMTE VOOR WATER

Omschrijving

Met het oog op het terug herstellen van reeds ingenomen overstromingsgebieden in hun originele en noodzakelijke functie voor waterberging, kan een uitdoofbeleid voor woningen gelegen in of overstromingsgebied of het mogelijk wegnemen (geëvalueerd obv hydrologische onderbouwing) van infrastructuur onderzocht worden. Het uitvoeren van een uitdoofbeleid voor woningen zal een uitgebreid flankerend beleid vergen.

Initiatiefnemer: waterbeheerders ism RWO, Provincies, Gemeenten

Timing: MT

Status: op te starten

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

In het winterbed van de Maas werden reeds enkele woningen onteigend en afgebroken.

Onder andere het Sigmaplan kent van bij het ontstaan een succesrijk flankerend beleid. W&Z probeert ook zo veel mogelijk zijn voorkeurecht uit te oefenen teneinde latere onteigeningen te vermijden.

De provincie Antwerpen heeft enkele jaren geleden een sociaal uitdoofbeleid uitgewerkt voor zes woningen gelegen tussen de Kleine Hoofdgracht en de Grote Nete. Na verkoop aan de provincie kunnen de bewoners er blijven wonen zolang ze willen. Als de woningen vrij komen, worden ze onmiddellijk afgebroken, zodat op termijn het valleigebied kan hersteld worden en water terug alle ruimte krijgt. In 2011 kon een derde woning aangekocht worden. Het betreft de woning aan de samenvloeiing van de Kleine Hoofdgracht en de Grote Nete. Gezien die woning door de eigenares onmiddellijk werd verlaten na aankoop, zal deze woning in de loop van 2012 kunnen afgebroken worden en zal het perceel als overstromingsgebied ingericht worden.

ACTIE 11: INNOVATIE EN CONCEPTUELE BENADERING VOOR WATERBERGING ONDERZOEKEN

Omschrijving

Zowel publieke als private initiatiefnemers en de professionele bouwsector en planningssector dienen overtuigd te raken van de meerwaarde die ze kunnen creëren met innovatieve en multifunctionele ideeën om water in onze beperkte ruimte vast te houden en te bergen. De combinatie van groen (kleinschalig en grootschalig) als 'spons' voor water en verhoging van de leefwaarde verdient hierbij bijzondere aandacht.

De kennis- en ervaringsuitwisseling hierover kan worden geïntensifieerd. Mogelijke ondersteuning van lokale initiatiefnemers en gemeenten bij de zoektocht naar Europese en andere fondsen om innovatieve ideeën hierover te ontwikkelen kan hierbij onderzocht worden.

Initiatiefnemer: CIW ism Vlaamse Bouwmeester/Vlaamse Confederatie Bouw

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 4A

Link met CIW Werkplan 2012: Innovatie en conceptuele benadering voor waterberging onderzoeken

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Met de Rondetafel Bouw gaat de bouwsector (vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemersorganisaties in de bouw) op zoek naar interessante veranderingstrajecten die tegelijk de Vlaamse economie kunnen aanzwengelen. In dit kader zijn drie zogenaamde transitieplatformen in de steigers gezet. Eén van de transitieplatformen betreft 'waterrobuust bouwen'. Dit platform wordt door NAV, de Vlaamse Architectenorganisatie, getrokken, opgevolgd door VMM en teruggekoppeld naar de CIW Werkgroep Watertoets. Op 10 februari 2012 ging een startvergadering door om de krijtlijnen vast te leggen. Er zal gefocust worden op het bouwen van woningen en verkavelingen in overstromingsgevoelig gebied en vooral ingezet worden op communicatie en verbreding van kennis omtrent overstromingsveilig bouwen. Verdere afstemming met andere beleidsinitiatieven zal nagestreefd te worden.

ACTIE 12: ACTIE BEKKENBEHEERPLANNEN “IN KAART BRENGEN VAN RUIMTE VOOR WATER” UITVOEREN

Omschrijving

Er is nood aan een gebiedsdekkende zoektocht naar ruimte voor water. Deze zoektocht moet zich richten op volledige stroomgebieden, en moet over de verschillende categorieën waterlopen en dus bevoegdheden heen reiken. Naast het uitvoeren van de actie toetsing signaalgebieden (zie Actie 7) kan het uitvoeren van de in de bekkenbeheerplannen opgenomen actie “De huidige kaarten van de potentiële waterbergingsgebieden worden nauwkeuriger ingevuld ifv het noodzakelijk potentieel aan (mogelijke) toekomstige waterberging” hierbij een belangrijke bijdrage leveren.

Initiatiefnemer: Bekkenssecretariaten ism waterbeheerders

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 3D

Link met CIW Werkplan 2012: Bijdrage van de CIW aan het werkplan 2012 voor de bekkenbesturen, bekkenraden en bekkenssecretariaten

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

In het kader van een gebiedsdekkende zoektocht voor ruimte voor water worden in een aantal bekkens testcases uitgevoerd. Voor het bekken van de Brugse Polders werd aan de hand van historisch kaartmateriaal onderzocht welke gebieden in het verleden waterrijk en/of overstroombaar waren. Het is de bedoeling om in een verdere stap deze contouren te toetsen met de mogelijk overstroombare gebieden uit de watertoetskaarten, alsook aan het DHM en de oppervlaktewaterkwantiteitsmodellen, om te bepalen welke gebieden het best hersteld worden voor waterberging. Voor het afstroomgebied van de Maarkebeek in het Bovenscheldebekken werd een op een DHM-gebaseerd GIS-model opgemaakt als testcase voor het in kaart brengen van bovenstroomse buffermogelijkheden. Het afstroomgebied van de Vliet in het Benedenscheldebekken zal als 2e testcase genomen worden om de robuustheid van het model na te gaan alsook om het model verder te verfijnen. Hierbij zal een verdere automatisering van het GIS-model onderzocht worden. Afhankelijk van de resultaten van de testcases zal de toepasbaarheid voor de overige bekkens geëvalueerd worden.

Het gebiedsdekkende karakter van het DHM en het historisch kaartmateriaal scheppen potenties voor een gebiedsdekkende analyse van de mogelijkheden van waterberging in complementariteit met de modelleringstudies van de waterbeheerders.

VOOR MEER INFORMATIE

Bekkenssecretariaat bekken van de Brugse Polders (www.bekkenbrugsepolders.be), bekkenssecretariaat van het Bovenscheldebekken (www.bovenscheldebekken.be).

2.2 Infrastructuur en onderhoud

A Uitvoeren van noodherstelmaatregelen/noodprogramma

ACTIE 13: ONDERHOUDSWERKEN EN HERSTELWERKEN UITVOEREN

Omschrijving:

Uit een eerste inspectie van de waterlopen 1ste categorie en aanhorigheden blijkt dat ten gevolge van de recente wateroverlast heel wat herstel- en onderhoudsmaatregelen noodzakelijk zijn. Ten gevolge van overtopping zijn een aantal dijken aangetast en dringt een herstel op korte termijn zich op. Verder traden op meerdere waterlopen grote oeverafkalvingen op. Samen met de enorme waterafvoer was ook de sedimentexport zeer groot waarbij sneller dan in normale omstandigheden aanslibbing van waterlopen en sedimentvangen opgetreden is. Een noodprogramma voor de onbevaarbare waterlopen werd uitgewerkt. Een aantal werken werden reeds uitgevoerd (oa dijkherstel in de gecontroleerde overstromingsgebieden op de Dijle en Bellebeek, zwaar oeverherstel ter hoogte van een appartement op de Zenne,...). Het is evident dat de momenteel beschikbare middelen niet zullen volstaan voor de uitvoering van dit noodprogramma..

Ook op de lokale waterlopen kan de verdediging tegen hoog water op verschillende plaatsen verzwakt zijn (aangetaste dijken, verstopping, aanslibbing, ...) als gevolg van de recente watersnood. Minister J. SCHAUVLIEGE richtte (brief dd. 17/11/2010) in dit kader een vraag aan de gemeenten en andere beheerders van de lokale waterlopen om deze knelpunten zo vlug mogelijk op te sporen en op te lossen.

Ook aan de bevaarbare waterlopen dringen zich een aantal dringende investeringen en onderhoudswerken aan op n.a.v. de recente wasperiode. Een aantal oevers en dijken vertonen schade en dienen bijgevolg te worden hersteld. Daarnaast heeft de elektromechanische uitrusting van een aantal kunstwerken schade opgelopen door instromend water. Op een aantal preferentiële aanslibbingslocaties zal slib worden geruimd met de techniek van slibslepen en zal dienen gebaggerd te worden i.f.v. het op diepte houden van de waterweg voor de scheepvaart. Op een aantal plaatsen zullen New Jerseys worden bijgeplaatst om gebieden te vrijwaren van overstromingen. Er zullen eveneens een aantal debietmeters worden bijgeplaatst op de bevaarbare waterlopen. Op de Dender te Overboelare tenslotte, zullen op basis van de studie door het Waterbouwkundig Labo van mogelijke scenario's, de dijken eventueel aangepast worden. In de nabije toekomst zal de vegetatie en het slib in de Durme moeten geruimd worden, om zodoende de afvoer van de Durme te verbeteren. Ook het automatische vuilrooster van de Beneden-Vliet moet vervangen worden. Ten slotte dient het jaagpad op linkeroever langsheen de Grote Nete te Booischoot over een lengte van 2000 m hersteld te worden.

Onderstaande deelacties focussen voornamelijk op de waterlopen van de gewestelijke waterbeheerders. Voor acties mbt de waterlopen van lokale waterbeheerders wordt verwezen naar de bekkenvoortgangsrapporten 2010 (te raadplegen via www.bekkenwerking.be) en de inventarisatieverslagen van de bekkensecretariaten (zie bijlage 3 van het CIW rapport Globale evaluatie overstromingen 2010). Er zijn ook aanbevelingen mbt herstel- en onderhoudswerken aan de provinciale waterlopen geformuleerd in het rapport van de dienst waterbeleid van de provincie Antwerpen (zie bijlage 4 van het CIW rapport Globale evaluatie overstromingen 2010).

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5A, aanbeveling 5E

Initiatiefnemers: zie deelacties

status 2012: **uitvoeringsfase**

Er wordt uitvoering gegeven aan de onderhoudswerken en herstelwerken ten gevolge de overstromingen van november 2010. Voor een exacte stand van zaken van de verschillende initiatieven wordt verwezen naar de betrokken waterbeheerders en naar de jaarlijkse bekkenvoortgangsrapporten.

De Toeristische Leie is een preferentiële aanslibbingszone waar getracht wordt om op regelmatige tijdstippen te ruimen. Naar aanleiding van de waterwas in december 2010 werd een extra krediet vrijgemaakt voor het uitvoeren van dringende baggerwerken in deze zone. Deze baggerwerken vonden plaats in april en mei 2011. Het bijkomend krediet volstond echter niet om de vaarweg tot op zijn theoretisch profiel volledig vrij te maken. Door middel van slibslepen (gemiddeld 2 maal per jaar) wordt verder getracht het bodempeil van de Toeristische Leie op diepte te houden. Ook na wasperiodes wordt zo snel als mogelijk bijkomend opdracht gegeven om deze zone vrij van overmatige aanslibbing te houden. Op heden kan de diepgangbeperking nog niet opnieuw opgeheven worden aangezien nog niet alle aanslibbingen weggesleept zijn. Het slibslepen wordt verder gezet. Qua structurele maatregelen is voor 2012 opnieuw een baggercampagne voorzien om de meest prangende aanslibbingen binnen de waterwegen van aBS te verwijderen. Daarbij zal slechts een gedeelte van de zwaairom Noorderwal kunnen worden vrijgemaakt om alzo te bewerkstelligen dat minder specie aanslibt in (de inkom van) de Toeristische Leie. Verder zal met behulp van slibslepen de toegang van de Toeristische Leie vrijgehouden worden

De stedenbouwkundige vergunningen voor het plaatsen van New Jerseys (betonnen waterkeringsconstructie) in Roosdaal, in Ninove en in Geraardsbergen werden in de loop van 2012 afgeleverd. Onder voorbehoud van de beschikbaarheid van het benodigd budget zullen tegen eind 2012 de New Jerseys gebouwd worden

Plaatsen van bijkomende debietmeters op de bevaarbare waterlopen: dit project betreft een volledige samenwerking tussen aBS – HIC – EMT, opdat de gevraagde investeringen ook effectief een meerwaarde kunnen betekenen. Elke deelpartner neemt hierbij telkens een belangrijk deel op zich waarvan het deelresultaat (bv. infrastructuur, meettoestellen, telematica, aansluitingen ed mee het eindresultaat, het doel en de meerwaarde van de totale investering bepaalt. Het totaal project telt 11 deelprojecten. Enerzijds debietmeter(s) afwaarts Sint Baafs Vijve (Machelen), afwaarts Evergem (afgewerkt in S1), Moervaart (Mendonk – Sinaai), Zelzatebrug (KGT niet in beheer bij aBS, noodzakelijkheid zal eerst nagegaan worden via een meetcampagne, Dender, afwaarts Asper (Gavere), Sint Martens Latem (N.V.T wegens een debietmeter te Deinze), Ringvaart om Gent en de vernieuwing debietmeter(s) Beernem. Anderzijds waterpeilmeters te Sint Martens Latem en Ingelmunster. 2011 - 2012 : uitvoeringsfase. Op de Dender te Overboelare tenslotte, zullen op basis van de studie door het Waterbouwkundig Labo van mogelijke scenario's, de dijken eventueel aangepast worden. Voor wat betreft Overboelare is de terreininventarisatie lopende. Gelet op de grote complexiteit en de interactie met de rioleringen en de rest van Geraardsbergen worden bijkomende gegevens en opmetingen uitgevoerd. De besprekingen met de stad en Aquafin hieromtrent zijn lopende. Bedoeling is op basis hiervan één of meerdere technisch sluitende scenario's voor te stellen die het voorwerp vormen van een technische studie en een MER-studie. Op dit ogenblik kan er nog geen uitspraak gedaan worden over de al dan niet noodzaak van een bestemmingswijziging.

De oeverherstellingen te Beersel op het kanaal naar Charleroi werden uitgevoerd. De verhoging van de waterkering t.h.v. de Molens van Ruisbroek werd aanbesteed en zal binnenkort in uitvoering gaan.

Voor de Durme werd in 2011 een eerste noodruiming uitgevoerd om opnieuw een minimale afvoercapaciteit te verzekeren, een tweede fase onderhoudsbaggerwerken is voorzien in 2012-2013. Tenslotte wordt een grondig baggerprogramma, naast andere ingrepen zoals een pompgebied te Lokeren, voorzien in het in opmaak zijnde Rivierherstelplan Durme.

Ook het automatische vuilrooster van de Beneden-Vliet moet vervangen worden.

Voor het automatisch vuilrooster van de Beneden-Vliet is een aanbesteding in voorbereiding, uitvoering door EMT gebeurt vermoedelijk nog in 2012.

Ten slotte dient het jaagpad op linkeroever langsheen de Grote Nete te Booischot over een lengte van 2000 m hersteld te worden. De herstelling van het jaagpad op linkeroever langsheen de Grote Nete te Booischot is uitgevoerd

In 2011 werden door de VMM, verspreid over Vlaanderen, een 20 tal slibruimingsdossiers aanbesteed (o.a. Heulebeek, Mark, Zwinnevaart, Rivierbeek, Gaverbeek, Poperingevaart, Velpe, Begijnebeek en Barebeek). De slibruiming zijn gepland op locaties waar het sediment de waterafvoer bemoeilijkt. Deze slibruiming zullen in de loop van 2012 uitgevoerd worden. In totaal zal de VMM hiermee bijna 125.000 m³ hinderlijk sediment uit de Vlaamse waterlopen verwijderen. Veelal is dit sediment ook verontreinigd waardoor de slibruiming ook een ecologische meerwaarde betekenen.

In 2012 zet de VMM deze inspanning voort. Voor opnieuw een 20-tal aangeslibde trajecten werkt de VMM aan de voorbereiding van de slibruiming van ingeschat 180.000 m³. In relatie tot de jaarlijks sedimentaanwas, die begroot wordt op 150.000 m³, betekent dit dat de VMM de slibkwantiteit in haar waterlopen hiermee onder controle houdt. De verdere uitbouw van erosiebestrijdingsmaatregelen en saneringsinfrastructuur in combinatie met de strategische aanleg van sedimentvangen is noodzakelijk om de sedimentaanvoer te beperken.

Voor een aantal waterlopen werden dringende oever- en dijkherstellingen uitgevoerd. Dit is onder meer het geval voor de Dijle, de Zenne, de Velpe en de Demer. Daarnaast zijn nog een aantal dossiers voor dijkherstel in voorbereiding (onder meer Zuidlede en Bellebeek).

A Verzekeren en het versnellen van de uitvoering van de reeds geplande projecten

ACTIE 14: ACTIES UIT DE WATERBEHEERPLANNEN (SGBP, BBPN, SIGMA, GKVP ...) UITVOEREN

Omschrijving:

Zowel de stroomgebiedbeheerplannen als de bekken- en deelbekkenbeheerplannen bevatten tal van projecten die kaderen in de aanpak van de overstromingsproblematiek. Deze geplande infrastructurele ingrepen omvatten zowel het inrichten van extra overstromingsgebieden, het herwaarderen van de structuur van de waterlopen, de bouw of het aanpassen van stuwen en pompen als erosiebestrijdingsmaatregelen. Het is van fundamenteel belang dat aan deze projecten opgenomen in de bekkenbeheerplannen en aan de maatregelen van groep 6 'Overstromingen' van het maatregelenprogramma van de stroomgebiedbeheerplannen ook verder uitvoering wordt gegeven in overleg met de betrokken actoren en lokale overheden. Het is van belang dat deze initiatieven (versneld) kunnen uitgevoerd worden, desgevallend rekening houdend met de conclusies van milieueffectbeoordeling en passende beoordeling. De acties en projecten zullen maximaal afgestemd worden op de noodzakelijke realisatie van de instandhoudingdoelstellingen

De jaarlijkse bekkenvoortgangrapporten volgen de uitvoeringen van de bekkenbeheerplannen op. De bekkenvoortgangrapporten 2010 (BVR 2010) geven waar nodig een bijsturing aan van de prioritering van de uitvoering van de acties en maatregelen ivm van de wateroverlastproblematiek opgenomen in de huidige bekkenbeheerplannen (zie Actie 36).

De voorbije jaren heeft VMM in uitvoering van de bekkenbeheerplannen de realisatie van heel wat projecten voorbereid. Verschillende projecten zullen in 2011 gefinaliseerd, andere zullen opgestart worden. Nog andere projecten kunnen de volgende jaren uitgevoerd worden mits de nodige kredieten beschikbaar gesteld worden en de vergunningsprocedures en grondwerving tijdig gefinaliseerd worden. Door de realisatie van al deze projecten kan een sterke toename van de bergingscapaciteit in valleigebieden van waterlopen 1° cat gerealiseerd worden. (voor concrete projecten zie verder).

W&Z heeft, naast het Sigmaplan dat specifiek gericht is op het beheersen van overstromingen in het Zeescheldebekken geïnduceerd door een noordwesterstorm en/of hoge bovenafvoer, nog de volgende grote projecten in voorbereiding of uitvoering: de opwaardering en restauratie van de Leie, inclusief de hermeandering ervan, de opwaardering en restauratie van de Dender stroomafwaarts Aalst en het vernieuwen van de stuwen tussen Geraardsbergen en Aalst. De opwaardering van het kanaal naar Charleroi is in hoofdzaak gericht op de optimalisatie van de scheepvaart maar zal ook een bijdrage leveren aan de beheersing van de wateroverlast in de Zennevallei. Hierbij zal steeds zowel de lokale bergingscapaciteit als de afvoercapaciteit sterk verhogen en de stroomsnelheid geoptimaliseerd worden waarbij het aquatisch ecosysteem, conform de doelstellingen van de Europese Kaderrichtlijn Water, steeds verder structureel verbetert.

Nv De Scheepvaart heeft in het verleden projecten uitgevoerd die significant bijkomende ruimte geven aan het water van de Gemeenschappelijke Maas. Om de veiligheid tegen overstromingen op een duurzame wijze verder te verhogen en rekening te houden met de verwachte klimaatverandering zijn verdere investeringen gebaseerd op het toepassen van het principe "Ruimte voor water" langs de Gemeenschappelijke Maas nodig. Het gaat hierbij om ingrepen op een aantal locaties op het grondgebied van de gemeentes Lanaken, Maasmechelen, Dilsen-Stokkem, Maaseik en Kinrooi.

Naast onderstaande deelacties zijn er nog andere acties mbt de wateroverlastproblematiek opgenomen in de bekkenbeheerplannen en de acties opgenomen in de deelbekkenbeheerplannen. Het volledige pakket (incl. stand van zaken mbt de uitvoering) aan acties mbt de wateroverlastproblematiek opgenomen in de bekkenbeheerplannen en de deelbekkenbeheerplannen zijn terug te vinden in de bekkenbeheerplannen zelf en de jaarlijkse bekkenvoortgangrapporten (zie www.bekkenwerking.be).

Daarnaast zijn er ook aanbevelingen geformuleerd in het rapport van de dienst waterbeleid van de provincie Antwerpen (zie bijlage 4 van het CIW rapport Globale evaluatie overstromingen 2010).

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5A, aanbeveling 5D

Initiatiefnemers: zie deelacties

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Er wordt uitvoering gegeven aan de acties uit de waterbeheerplannen. Voor een exacte stand van zaken van de verschillende initiatieven wordt verwezen naar de betrokken waterbeheerders en naar de jaarlijkse bekkenvoortgangsrapporten.

Nv De Scheepvaart voerde de voorbije jaren herinrichtingswerken uit langs de Maas. Deze werken dienen in de eerste plaats voor een betere hoogwaterbescherming. Voorts zal er ook meer natuur gerealiseerd worden en mogen de werken geen negatieve invloed hebben op het grondwaterpeil. Samengevat kan gesteld worden dat de Gemeenschappelijke Maas uit haar keurslijf wordt bevrijd. In Hochter Bampd en Herbricht zijn de zomeroevers verbreed en het winterbed verlaagd tot op het niveau van vóór 1860. In Kotem werd een aanzienlijke stroomgeulverbreding gerealiseerd (verlaging winterbed). Deze werken bieden o.a. de dorpen Smeermaas, Itteren, Borgharen en stukken van Maastricht meer veiligheid bij heel hoge waterstanden. De werken in Hochter Bampd, Herbricht en Kotem werden in 2011 afgerond.

Ook de aanleg van een verbindingsconstructie tussen de westelijke plas van Negenoord en de Maas werd in 2011 afgerond, waardoor dit gebied optimaal als overstromingsgebied kan fungeren. Een verwijdering van de zomerdijk en verlaging van het winterbed is eveneens gepland in Bichterweerd en Elerweerd; de ingrepen te Bichterweerd sluiten aan bij de herinrichting van de voormalige grindgroeve Bichterweerd. De werken op beide locaties zijn gestart in 2010 en het einde is voorzien in 2012.

Voor wat de centrumkanalen, inzonderheid de opwaardering van het kanaal Brussel-Charleroi, betreft zijn de verschillende studies goed gevorderd. In de nabije toekomst zullen er op basis hiervan door alle partijen die betrokken zijn bij de realisatie samen definitieve keuzes moeten gemaakt worden. Gelet op de specifieke hydraulische en hydrologische omgevingsparameters zullen bij het voorbereiden van deze keuzes ook de beheerders van de stroomopwaartse waterlopen betrokken worden. De bedoeling is te komen tot landschappelijk aantrekkelijke en robuuste voorzieningen met een recreatieve en economische meerwaarde.

Een groot aantal projecten binnen het Sigmaplan zijn al in uitvoering. Hierna volgt de stand van zaken van enkele projecten. De werken in de cluster Kalkense Meersen en ook Vlassenbroek zijn opgestart. Eind 2011 is er een aanbesteding geweest voor de aanleg van zandstocks met baggerspecie uit de Durme (Groot Broek, Klein Broek, De Bunt). Voor GOG KBR kunnen de werken pas afgerond worden na het maken van afspraken en het verplaatsen van de nutsleidingen door de nutsmaatschappijen. Voor de Grote Nete werden in juni en juli 2012 infomarkten georganiseerd waar het inrichtingsplan voorgesteld werd aan omwonenden, getroffen landbouwers en andere geïnteresseerden.

Op 10 juni 2011 keurde de Vlaamse Regering het Masterplan Kustveiligheid goed. De bedoeling van het Masterplan is de kust te beschermen als een natuurlijk en aantrekkelijk gebied. Daarnaast is de uitvoering van het Masterplan ook vanuit sociaal en economisch oogpunt noodzakelijk. Voor alle kwetsbare zones werd een pakket maatregelen uitgewerkt. Voor elke maatregel werden in detail milieueffecten, maatschappelijke kosten en baten en de vermindering van de overstromingsrisico's bestudeerd. De aanpak is gestoeld op de principes van het geïntegreerd kustzonebeheer: een beschermingsniveau van een minstens 1000-jarige storm combineren met een duurzaam beheer van de kust; maatschappelijke participatie en de medewerking van alle belanghebbenden mogelijk maken; een evenwicht zoeken tussen milieugerichte, economische, sociale, culturele en recreatieve doelstellingen, en dat binnen de gestelde grenzen van de natuurlijke dynamiek van de kust.

Voor elke kustgemeente werden in functie van de typeomgeving badplaatsen, duinen havens maatregelen gekozen: de duinsuppletie, de strandsuppletie, de stormmuur en de stormvloedkering. In een aantal gemeenten werden de werken voor strandsuppletie en duinsuppletie al afgerond.

De gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG's) op de Jeker (te Lauw), de Herk (te Stevoort), de Velpe (te Halen) en de Molenbeek (te Geraardsbergen) werden gefinaliseerd. Voor de Herk (te Alken-Wellen), Kerkebeek (te Brugge) en Begijnebeek (te Diest) zal de realisatie van nieuwe GOG's in 2012-2013 uitgevoerd worden. Voor een aantal waterlopen werd een totaalvisie uitgewerkt. Dit is onder meer het geval voor de Maarkebeek, Marke en Heulebeek. Binnen de uitgewerkte visie worden concrete investeringsprojecten voorbereid. Naast bijkomende GOG's zal voor deze waterlopen ook geopteerd voor uitdijking van een aantal woonwijken (Herne, Galmaarden, Leupegem, Edegem,...). Uit de analyses blijkt dit de meest efficiënte aanpak. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan het concept van meerlagenveiligheid.

De nodige investeringen werden ook voorzien voor optimalisatie van de elektromechanische infrastructuur. Het pompemaal te Boekhoute werd grondig vernieuwd. Op het noodpompemaal op het Caemerlinkxgeleed te Oostende wordt extra pompcapaciteit voorzien. De monding van de Zwinnevaart wordt verbreed waarbij ook een automatisatie van de stuw opgenomen wordt. Op de Avrijevaart, Demer, Vrouwvliet, Woluwe en Caemerlinckxgeleed worden roosterreinigers geautomatiseerd met als doel verstoppingen van overwelvingen en/of pompgemalen maximaal te voorkomen.

A Investeren in nog efficiëntere sturing van de infrastructuur

ACTIE 15: AUTOMATISEREN VAN ALLE KUNSTWERKEN ONBEVAARBARE WATERLOPEN

Omschrijving:

Een efficiënte sturing van de kunstwerken (stuwen en pompgemalen) is essentieel met als doel de beschikbare infrastructuur zo optimaal mogelijk aan te wenden. In eerste instantie is het belangrijk dat alle kunstwerken geautomatiseerd worden, maar als back-up nog steeds manueel bediend kunnen worden (zie Actie 18).

Initiatiefnemer: waterbeheerders onbevaarbare waterlopen

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5G

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Verschillende initiatieven zijn hiervoor in uitvoering: in het IJzerbekken is het project voor het plaatsen van een geautomatiseerde dubbelstuw op het provinciegeleed te Oostende net stroomopwaarts de overwelving in studiefase, in het Dijle- en Zennebekken is de automatisering van de gecontroleerde overstromingsgebieden te Sint-Pieters-Leeuw in uitvoering zo ook de automatisering van de stuwen op de Mark in Hoogstraten, en in het Netebekken de stuw op de Aa.

ACTIE 16: VERDERE UITBOUW AFSTANDBEWAKING VAN VMM

Omschrijving:

De verdere uitbouw van het afstandsbewakingssysteem van de VMM voor de verschillende bekkens is hierbij belangrijk. Voor het Demer- en Maasbekken is dit momenteel al in uitvoering. Het nieuwe afstandsbewakingssysteem zal volledig operationeel zijn eind 2011. Belangrijk is dat in 2011 ook de aansluiting voor Dijle- en Zennebekken, Netebekken en Beneden-Schelde op dit afstandsbewakingssysteem opgestart wordt. Op basis van de ervaringen in deze bekkens zal de wenselijkheid van een vernieuwd afstandsbewakingssysteem in de andere bekkens nagegaan worden.

Door ook de infrastructuur op lokale waterlopen te automatiseren en aan te sluiten op het afstandsbewakingssysteem van de grotere onbevaarbare waterlopen is het mogelijk om hier voor de gewenste modernisering van het waterbeheer te zorgen. Tevens kan voor een betere afstemming gezorgd worden tussen de sturing van lokale waterlopen en de grotere onbevaarbare waterlopen.

Uitwisselbaarheid van noodzakelijke basisinformatie van bevaarbare en onbevaarbare waterlopen is hierbij essentieel.

Initiatiefnemer: VMM

Timing: KT

Status: ontwerpfase

Link met bekkenbeheerplan: optimalisatie bestaande infrastructuur

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5G

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **haalbaarheidsfase**

Voor de implementatie van een nieuw afstandsbewakingssysteem voor de waterlopen binnen het IJzerbekken, het bekken van de Brugse Polders, het Leiebekken, het Bovenscheldebekken en het Denderbekken wordt de haalbaarheid geëvalueerd.

ACTIE 17: VERSNELD UITVOEREN AUTOMATISATIEPROGRAMMA WATERWEGEN

Omschrijving:

Bij de waterwegen is hieromtrent een programma lopende. Het wordt het best versneld uitgevoerd. De waterwegen werken met een telematicaplan waarbij onderscheid dient te worden gemaakt i.f.v. het mechaniseren, centraal bedienen of zelfs automatiseren van de diverse kunstwerken. Dit plan wordt regelmatig geactualiseerd. Uitwisselbaarheid van noodzakelijke basisinformatie van bevaarbare en onbevaarbare waterlopen is hierbij essentieel.

Waterwegen en zeekanaal beschikt over een telematicaplan, dat naast de afstandsbediening van bruggen en sluizen een automatische peilregeling van de betrokken waterwegen omvat via de aangesloten sluizen/stuwen.

De waterpeilen van het Kanaal Leuven-Dijle worden momenteel al automatisch geregeld.

Nu wordt een automatische peilregeling van het Netekanaal en het Kanaal naar Charleroi uitgewerkt. De peilregeling van het Netekanaal wordt in 2011 uitgevoerd.

Gezien de kleine kanaalpanden van het Kanaal naar Charleroi en de kans op grote debiet fluctuaties, worden hoge eisen gesteld aan de betrouwbaarheid van deze peilregeling.

De nieuwe stuwen zullen ook een automatische peilregeling hebben.

Initiatiefnemer: beheerders waterwegen

Timing: KT-MT

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5G

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Bij nv De Scheepvaart is de automatisering van 10 bruggen en een sluis op het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten lopende; dit project zal afgerond zijn tegen einde 2013.

Voor wat W&Z betreft:

- Globaal: De verdere verbetering van het ganse netwerk maakt deel uit van een studieopdracht, waarvan de resultaten in 2013 bekend zullen zijn.
- Voor de tijgebonden waterwegen: De automatisatie is hier op weinig kunstwerken van toepassing. Het enige meldenswaardige project, is de automatisatie van de stuw op de Omleidingsdijle te Mechelen. De sturing hiervan is in ontwikkeling en zal tegen 2013 geoptimaliseerd zijn.
- Voor de niet-tijgebonden (grote) waterwegen: De automatisatie is hier grotendeels in orde. De nieuw gebouwde kunstwerken worden er sowieso automatisch bestuurd. Voor wat de centrumkanalen en het Netekanaal betreft, wordt momenteel, gelet op de watersnood die zich daar in het najaar van 2010 voordeed, de hoogste prioriteit gegeven aan het kanaal naar Charleroi. Het dossier voor het Netekanaal werd op basis van een kosten-batenanalyse en een risicoanalyse voorlopig on hold gezet omdat uit deze studies gebleken is dat automatisatie van de 2 sluizen op het Netekanaal niet dringend noodzakelijk is.

VOOR MEER INFORMATIE

www.descheepvaart.be

<http://www.wenz.be>

ACTIE 18: VERZEKEREN BACK-UP AUTOMATISCHE STURING IGV DEFECTEN

Omschrijving:

Naast automatische sturing blijft het noodzakelijk om via het voorzien van de nodige back up-systemen (bvb. noodvoeding) en permanentieregeling continu beschikbaar te zijn bij mogelijke problemen met de automatische sturing. Via de veiligheidscellen is overleg tussen de verschillende waterbeheerders noodzakelijk om indien nodig de sturing van de verschillende waterbeheerders op elkaar af te stemmen. Het is belangrijk dat de waterbeheerders lokale overheden en hulpdiensten vooraf en tijdens crisissituaties voldoende informeren over de werking van de automatische sturing zodat een zo efficiënt mogelijke inzet van de hulpdiensten verzekerd kan worden bij crisismomenten.

Initiatiefnemer: waterbeheerders

Timing: KT

Status: bestaande/lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5G

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

VMM beschikt over een permanentieregeling waarbij de nodige technici permanent beschikbaar zijn voor opvolging en indien nodig bijsturing van automatische sturing van kunstwerken. De kunstwerken van de VMM beschikken tevens over de nodige back-upsystemen.

ACTIE 19: KUNSTWERKEN STUREN VANUIT VOORSPELLINGEN

Omschrijving:

Een belangrijke uitdaging is om de sturing van de kunstwerken mee vanuit de voorspellingen uit te voeren. De VMM zal hiervoor, op basis van positieve resultaten van een doctoraatsstudie een implementatie in een pilootproject opstarten in 2011. De eerste toepassing van deze nieuwste generatie intelligente sturing (gebaseerd op MPC, Model Predictive Control) zal gerealiseerd worden voor het gecontroleerd overstromingsgebied complex Schulensmeer - Webbekomsbroek – Velpe te Hoeleden – Velpe Halen, Herk Stevoort, Herk Alken en Herk Wellen.

Ook voor de bevaarbare waterlopen wordt de toepasbaarheid van optimalisatie van sturing door de voorspellingen verder onderzocht.

Initiatiefnemer: VMM, MOW-WL i.s.m. de waterbeheerders

Timing: KT

Status: ontwerpfase

Link met beleidsbrief minister Schauvliege-OD23

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5G, aanbeveling 8F

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **haalbaarheidsfase**

Het Waterbouwkundig Labo (WL) heeft al met succes generische algoritmes toegepast als eerste stap in de intelligente sturing van kunstwerken op de bevaarbare waterlopen. Om gelijkaardige methodes online toe te passen is er nood aan het opstellen van conceptuele modellen van de watersystemen. Het WL start nog in 2012 een project over de opbouw en toepassing van deze soort modellen.

De opdracht voor MPC-sturing voor Demerbekken wordt voorbereid door VMM. In het kader van de realisatie van het nieuwe afstandsbewakingssysteem (zie actie 16) werd de sturing van heel wat stroomgebieden geoptimaliseerd.

A Meer inzetten van noodgemalen

ACTIE 20: NOODGEMALEN VOORZIEN TER ONDERSTEUNING VAN TIJAFHANKELIJKE GRAVITAIRE LOZINGEN

Omschrijving:

Vlaanderen heeft geen pompen/gemalen die rechtstreeks op zee kunnen lozen, dit in tegenstelling tot onze buurlanden Frankrijk en Nederland. Zij beschikken over pompen die 24 uur op 24; 7 dagen op 7 overtollig water kunnen wegpompen naar zee. In Vlaanderen is men afhankelijk van het getij. Mogelijke plaatsen waar zulke pompen best gebouwd kunnen worden, zijn in de voorhavens van Oostende, de haven van Nieuwpoort, de monding van het Leopoldkanaal, maar ook in het binnenland te Lokeren (zie hoger), Dendermonde of Merelbeke zou dit meer soulaas kunnen bieden. Dergelijke pompgemalen moeten ingericht worden conform de randvoorwaarden uit het Belgische palingbeheerplan. Het peilbeheer dient afgestemd op de diverse functies van de waterlopen en van de gebieden die voor de waterhuishouding ervan afhankelijk zijn. Dit is ter hoogte van gravitaire lozingen die getijafhankelijk zijn. Rekening houdend met de stormvoorspellingen op zee en een stijgende zeespiegel is een permanente ondersteuning van gravitaire lozingen op termijn onontbeerlijk.

Op het Leopoldkanaal wordt een pompstation gebouwd dat overstort in het Afleidingskanaal dat meer afvoercapaciteit heeft.

Initiatiefnemer: waterbeheerders

Timing: KT MT en LT

Status: Is in een fase van haalbaarheidsonderzoek (pompen Nieuwpoort – studie WLH) en voor het Leopoldkanaal moet de haalbaarheidsstudie nog worden opgestart

Pompstation Leopoldkanaal-Afleidingskanaal: bouw kan starten.

Link met actie bekkenbeheerplan: IJzer A110, BPOL A15

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **studiefase/haalbaarheidsfase**

Het plaatsen van noodgemalen is een last van de waterwegbeheerder van het bovenliggende pand, niet voor MDK. Dit wordt wel meegenomen in de besprekingen voor onder andere de stormvloedkering Nieuwpoort en de toetsing van de stuwen en sluizen in het kader van het Masterplan Kustveiligheid.

De plaatsing van een noodpompgemaal inclusief hoogspanning aan het Camerlinckxcomplex te Oostende bevindt zich in studiefase. De haalbaarheid van de bouw van een pompstation op de Noordede (te Bredene) en/of de Blankenbergse vaart (te Blankenberge) alsook het moderniseren en aanpassen van de Moervaart en de Zuidede worden beoordeeld.

Voor het pompgemaal te Lokeren werd een stedenbouwkundige vergunning verkregen, de installaties zijn bijna in uitvoering.

Voor de pompen van Nieuwpoort is de geactualiseerde studie ter verbetering van de afvoermogelijkheden afgerond en in januari 2012 aan W&Z bezorgd.

Voor wat het pompstation Leopoldkanaal-Afleidingskanaal betreft, is de start van de werken gepland in de tweede helft van 2012, na het ontvangen van de vereiste stedenbouwkundige vergunning.

A Veilige afvoer garanderen

ACTIE 21: WEGWERKEN HISTORISCHE ACHTERSTAND BAGGEREN

Omschrijving:

Over het algemeen is er niet meteen een indicatie dat de huidige waterproblematiek en (overloop) langs de waterwegen beheerd door W&Z rechtstreeks aan het tekort aan baggeren kunnen worden toegeschreven, doch wel aan een tekort van de afvoercapaciteit en van de bovenstroomse buffercapaciteit.

Uiteraard zal het wegwerken van historische achterstand de waterafvoer in een aantal specifieke gevallen verbeteren. Dit moet evenwel dusdanig gebeuren dat de afvoerpiek zich niet stroomafwaarts verplaatst. Waterwegen en Zeekanaal NV dient nog historische achterstand in een groot deel van haar waterwegen aan te pakken. W&Z kampt grosso modo met een achterstand van ca 13 miljoen m³ en een jaarlijkse aangroei van ca 1 miljoen m³. Daarom worden ook initiatieven genomen op diverse vlakken om in de eerste plaats de achterstand niet te laten aangroeien. Een belangrijke vereiste is evenwel dat de nodige budgetten voorhanden zijn. Op dit ogenblik zijn de beschikbare middelen ondanks alle gedane inspanningen, evenwel beperkt. Er dient dan ook dringend nagegaan te worden welke extra inkomsten mogelijk zijn om de baggerwerken te kunnen blijven verzekeren.

Best wordt geprioriteerd naar impact op veiligheid en bevaarbaarheid.

Initiatiefnemer: W&Z

Timing:KT – MT - LT

Status: lopende

Link met actie bekkenbeheerplan: GK A19

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5F

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Specifiek voor de Durme werd in 2011 een eerste noodruiming uitgevoerd om opnieuw een minimale afvoer te verzekeren. Een tweede fase onderhoudsbaggerwerken is voorzien in 2012-2013.

Tenslotte wordt een grondig baggerprogramma voorzien in het in opmaak zijnde Rivierherstelplan Durme. Dat plan houdt onder meer ook de bouw van een pompstation ter hoogte van Lokeren in, om een betere waterafvoer van daaruit te voorzien en de aanleg van overstromingsgebieden in het kader van het Sigma-plan.

In 2012 worden nieuwe initiatieven genomen (beperkte baggercampagne en slibslepen) om in de eerste plaats de achterstand niet te laten aangroeien. Een belangrijke vereiste is evenwel dat de nodige budgetten voorhanden zijn. Er wordt geprioriteerd op bevaarbaarheid en veiligheid.

ACTIE 22: WATERLOPEN/ WATERWEGEN GERICHT EN PREVENTIEF ONDERHOUDEN

Omschrijving:

Het preventief en gericht onderhouden van waterlopen en waterwegen en het bewaken van de afstemming van onderhoudswerken tussen de verschillende waterbeheerders vormen belangrijke aandachtspunten voor alle waterbeheerders.

Initiatiefnemer: waterbeheerders

Timing:KT – MT - LT

Status: lopende

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Voor de onderhoudswerken langs de kanalen van nv De Scheepvaart en langs de Maas zijn er contracten afgesloten met aannemers.

Voor alle onbevaarbare waterlopen 1° categorie heeft de VMM contracten voor onderhoud van de waterlopen en kunstwerken. Er werden door de Vlaamse Regering extra middelen voorzien voor extra ruiming en oever- en dijkherstel. In 2011 werden vastleggingen voorzien voor de ruiming van 125.000m³ slib uit onbevaarbare waterlopen. Dit komt overeen met de jaarlijkse raming van de extra sedimentaangroei.

A Bepalen van veiligheidsnorm

ACTIE 23: VEILIGHEIDSNORMEN UITWERKEN

Omschrijving:

Het is niet mogelijk om de bevolking tegen elk overstromingsrisico in te dekken, maar we mogen niet berusten. Er dienen beleidsmatige keuzes gemaakt te worden over de in de toekomst te hanteren veiligheidsnorm voor ontwerpen van waterloopinfrastructuur.

Een nieuwe veiligheidsnorm wordt bekomen na het uitvoeren van risicoanalyses die rekening houden met economische-, sociale-, ecologische- en culturele erfgoed waarden, de integrale maatschappelijke kosten-baten afwegingen en klimaat- en landgebruiksveranderingen. De opmaak van de overstromingsrisicobeheerplannen als onderdeel van de volgende generatie stroomgebied-beheerplannen zijn het ideale instrument om de veiligheidsnormen concreet uit te werken. Ze vertrekken hiertoe van overstromingsgevaar- en risicokaarten.

Voor het aan tij onderhevige gebied van de Zeeschelde is deze vraag ingevuld middels het Geactualiseerd Sigmaplan. Het komen tot zulke invulling heeft zeer vele jaren in beslag genomen, maar heeft uiteindelijk geresulteerd in duidelijkheid van wat het veiligheidsniveau is op elke plaats en hoe dit zal gerealiseerd worden. Wanneer het zal gerealiseerd worden, is afhankelijk van de middelen die hiervoor kunnen beschikbaar gesteld worden. Het einddoel ligt echter vast, inclusief de vereiste reservaties voor het vrijwaren van de toekomst.

Voor de andere waterlopen en waterwegen is dit veel minder het geval.

Het bewustzijn over de noodzaak te beschikken over een plan à la Geactualiseerd Sigmaplan voor de andere waterlopen en waterwegen als belangrijk beleidsinstrument is aan te scherpen.

De aanzet om hiertoe te komen, is in het verleden reeds gezet met de bekkenbeheerplannen en de stroomgebiedbeheerplannen. Qua methode wordt verder gebouwd op deze van het Geactualiseerd Sigmaplan.

De structuur waarin alle actoren gevat zijn, bestaat, nl. de CIW, evenals het kader, nl. Integraal Waterbeheer.

Bijgevolg zijn alle voorwaarden voorhanden om tot resultaat te kunnen komen.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT (ontwerp tegen midden 2014, definitief tegen 2015)

Status: gepland ikv opmaak overstromingsrisicobeheerplannen als deel van de 2de generatie stroomgebiedbeheerplannen

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 2B

Link met CIW Werkplan 2012: Ontwerp overstromingsrisicobeheerdoelstellingen als onderdeel van waterkwantiteitsdoelstellingen (incl. voorstel van vaststellingswijze) / Ter voorbereiding van de opmaak van de overstromingsgevaarkaarten, de overstromingsrisicokaarten en de overstromingsrisicobeheerplannen wordt o verder gewerkt aan verschillende methodologische aspecten voor de opmaak van de overstromingsgevaarkaarten.../gewerkt aan de overstromingsrisicobeheerdoelstellingen als onderdeel van de waterkwantiteitsdoelstellingen

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Op 15 maart 2012 hechtte de CIW haar goedkeuring aan het plan van aanpak voor de opmaak van overstromingsgevaar en – risicokaarten conform de blauwdruk van 6 december 2010 en 12 mei

2011. In eerste instantie werd een basiskaart hydrografisch netwerk opgemaakt. Op basis daarvan werd de eerste set van overstromingsgevaar en – risicokaarten voor de IJzer als een pilootproject opgemaakt. Die kaarten zijn al beschikbaar en worden aan de CIW van 17 juli 2012 voorgelegd. Tegen eind november 2012 zullen alle door Europa gevraagde overstromingsrisicokaarten beschikbaar zijn.

Het werkplan 2012 van de CIW voorziet dat er tegen 6 december 2012 ORBD (overstromingsrisicobeheersdoelstellingen) worden voorgelegd. Op 15 maart 2012 hechtte de CIW haar goedkeuring aan het voorstel voor het uitwerken van ORBD als onderdeel van de studieopdracht milieukwantiteitsdoelstellingen voor oppervlaktewater. Voor de opmaak van de milieukwantiteitsdoelstellingen voor oppervlaktewater wordt een overheidsopdracht voor de aanneming van diensten uitgeschreven door middel van de algemene offerteaanvraag. Er werd op 20/06/2012 een positief advies van IF ontvangen en een studieopdracht werd gelanceerd. Het bestek wordt door MOW-Afd. Haven en Waterbeleid geopend op 21 augustus 2012.

De onderbouwing bij de opmaak van de overstromingsrisicokaarten en risicobeheerplannen werd nagenoeg volledig op punt gesteld in 2012. Er werd een analyse uitgevoerd om de voorlopige risico-gebaseerde resultaten te vertalen naar een veiligheidsniveau. In februari 2012 is er enquêtering geweest geleid door WL. Een 70-tal gezinnen en een 30-tal landbouwers is bevroegd over de overstromingen van november 2010. Focus van de enquête lag op de geleden schade (bij gezinnen opgesplitst in verschillende schadeposten, bij landbouwers opgesplitst in verschillende gewassen). Ook werd telkens gevraagd wat de precieze waterstanden waren (buiten het huis maar ook binnen het huis). Op die manier kunnen de schadefuncties voor woningen, inboedel en landbouw getoetst worden aan een echt event (in ieder geval toch het onderste deel van de schadefunctie: onder 1 meter). Dat zal gebeuren vanaf de zomer van 2012.

Inzake de actualisatie van (Vlaamse) erkenningscriteria natuurrampen wordt een project voorzien op het IP-2013.

A Meer inzetten op preventie en paraatheid

ACTIE 24: MEER INZETTEN OP PREVENTIE EN PARAATHEID

Omschrijving:

In een aantal stroomgebieden is na de voorbije overstroming gebleken dat de grenzen van het klassieke waterbeheer met focus op bescherming op zijn limieten is gestoten. Een meerlaagsveiligheid waarbij ook preventie en paraatheid sterker uitgewerkt worden dringt zich op. Voor wat preventie betreft, betekent dit dat voor bepaalde risico-receptoren in de overstromingsgebieden zich nieuwe maatregelen opdringen zoals bestemmingswijzigingen, overstromingsbestendig bouwen, het vrijwaren van natuurlijke overstromingsgebieden e.d. Rond paraatheid zijn nieuwe maatregelen als het verhogen van het risicobewustzijn, de weerbaarheid, en de maatschappelijke herstelcapaciteit aan de orde. Ook de rol van het verzekeringssysteem bij overstromingsrisico's dient geanalyseerd te worden.

Preventieve peilverlagingen in functie van getijafhankelijke lozingen zijn belangrijk. Indien voorspellingen van hoge regenval samenvallen met hoge laagwaterstanden is het gezien de beperkte lozingscapaciteit uiterst raadzaam extra buffer te voorzien in het opvallend pand. Het maken van goede peilafspraken (vb. vastleggen van minimumpeilen) is daarbij belangrijk. Het preventief peil verlagen houdt immers ook risico's in indien de verwachte neerslag niet komt, kan er een watertekort ontstaan.

De bovengemeentelijke waterloopbeheerders informeren de gemeenten over de maatregelen die ze zullen nemen. Dit verhoogt de paraatheid van de gemeenten als waterloopbeheerder en als verantwoordelijke in de nood- en interventieplanning.

Initiatiefnemer: waterbeheerders, hulpdiensten

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8B

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

De waterbeheerders houden bij de opmaak van zijn wateradviezen steeds zeer consequent rekening met de principes van overstomingsvrij bouwen en het vrijwaren van overstromingsgebieden.

De overstromingsvoorspeller werd verder uitgebouwd. Inzake paraatheid werd verder werk gemaakt van de portaalsite crisiscommunicatie (zie actie 25). In het kader van het FRC-project werd door VMM in overleg met partners uit Frankrijk, Groot-Brittannië, Nederland en Duitsland het concept meerlagenveiligheid uitgediept (zie projecten voor Dijle te Leuven en Woluwe te Brussel) en toegelicht op een studiedag (15/6/2012).

De VMM heeft contacten gelegd met het Franse CEPRI teneinde hun expertise maximaal te kunnen gebruiken voor het uitwerken van een diagnostiek voor getroffen woningen in het licht van resiliente verbouwingsmaatregelen. De gesprekken met de gemeentes Beersel en Sint-Genius Rode zijn opgestart om n.a.v. recente wateroverlast aldaar, de diagnostiek daar in piloot-fase te laten toepassen. Dit zal resulteren in een beter zicht op de effecten en kostprijs van dit type preventieve maatregelen.

Voor het Kanaal naar Charleroi werd met Wallonië en Brussel afgesproken dat bij aankondiging/voorspelling van wateroverlast preventief het peil zal worden verlaagd tot het minimum

noodzakelijke waterpeil dat nog toelaat om veilig te kunnen varen. Deze procedure werd reeds meermaals toegepast.

In het kader van het Sigmaplan worden de nodige overstromingsgebieden gerealiseerd.

In het ambtsgebied van W&Z komen omwille van het tijgebonden karakter van de waterlopen inderdaad heel wat zijwaterlopen voor die bij een hoge waterstand niet op een gravitaire wijze kunnen afwateren. In die gevallen is altijd een bufferbekken en een pompstation voorzien, dat de bovenstroomse gebieden van de zijwaterlopen tegen wateroverlast moet vrijwaren. De aanslagpeilen worden afgesproken in samenspraak met de beheerders van de zijwaterlopen.

Preventie en paraatheid: W&Z zet in op preventieve peilverlaging binnen de grenzen van het technisch toelaatbare in kader van stabiliteit van dijken en kades. Op basis van de overstromingsvoorspellers beslissen de intern bevoegden ad hoc over de behoefte aan preventieve peilverlaging. W&Z buffert niet stroomopwaarts daar dit niet binnen de bevoegdheid van W&Z ligt. Inzake communicatie dient verwezen te worden naar de portaalsite crisiscommunicatie (zie actie 25) in opmaak. Deze portaalsite zal een belangrijke bijdrage leveren in de communicatie naar o.m. de gemeenten toe. Voorts kan erop gewezen worden dat W&Z de gemeenten via het RIS de hoogwaterberichten (opgesteld door het HIC) bezorgt.

2.3 Crisisbeheer

2.3.1 Voorspelling en waarschuwing

A Een portaalsite crisiscommunicatie ontwikkelen m.i.v. gerichte informatie voor de waterbeheerders

ACTIE 25: PORTAALSITE CRISISCOMMUNICATIE ONTWIKKELEN

Omschrijving:

In de crisiscommunicatie van de Vlaamse overheid gericht op de burger, de lokale besturen, professionelen en andere belanghebbenden moet gewerkt worden aan één toegang via een crisisportalsite. Het CIW-initiatief "Ondersteuning communicatie bij dreigende overstromingen" moet versneld uitgevoerd worden. De burger kan ook toegang krijgen voor bepaalde aspecten. De crisiscommunicatie aan de burger dient voornamelijk te verlopen via de nood- en interventiediensten en moet zeker afgestemd worden met deze diensten.

Onder de vlag van de CIW wordt een portalsite en informatieplatform opgericht voor crisiscommunicatie bij (dreigende) overstromingen i.s.m. alle waterbeheerders en de hulp- en crisisdiensten bij steden en provincies. In eerste fase zal de portalsite ontwikkeld worden die voor alle onbevaarbare en bevaarbare waterlopen samen het overzicht van het overstromingsgevaar aangeeft via een uniforme categorie (kleurencode). Contactinfo over de verantwoordelijke beheerders van infrastructuur wordt ter beschikking gesteld. In afwachting van de ingrijpende aanpassingen aan de onderliggende bestaande systemen zal bij aanklikken ter hoogte van deze meetpunten nog doorverwezen worden naar de huidige websites www.overstromingsvoorspeller.be en www.waterstanden.be. Na uitvoering van de aanpassingen aan de onderliggende systemen zal het intern informatiesysteem kunnen vorm gegeven worden wat technisch haalbaar is tegen eind 2012.

Initiatiefnemer: CIW, VMM, MOW-WLH

Timing: KT – MT (bestek dataportaal tegen maart 2011, portalsite tegen eind 2011, bestek informatieplatform klaar in 2011, ontwikkeling informatieplatform in 2012)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8A

Link met CIW Werkplan 2012: Ontwikkelen portalsite voor crisiscommunicatie bij dreigende overstromingen

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **studiefase**

De opdracht ter ontwikkeling van een dataportaal annex informatiesysteem werd gesplitst in 2 bestekken, één ter ontwikkeling van de dataportaalsite in eerste fase, één ter ontwikkeling van het achterliggende interne informatiesysteem in een tweede fase. Het bestek ter ontwikkeling van een portalsite (1e fase) werd door WL-HIC geopend op 21/09/2011. Gezien de grote prijsverschillen en grote inhoudelijke verschillen op het vlak van technologie werd beslist voorlopig niet te gunnen en zo snel mogelijk het bestek ter ontwikkeling van een intern informatiesysteem (2e fase) te publiceren, waarin ook de ontwikkeling van een eenvoudige portaal wordt voorzien (combinatie 1e en 2e fase). Er werd op 12/06/2012 een positief advies van IF ontvangen m.b.t. het voorstel van gunnen van de

opdracht ter ontwikkeling van een informatiesysteem. Van zodra de samenwerkingsovereenkomst is getekend door de verschillende partijen, kan de opdracht (in de zomer) starten.

Het realiseren van de zichtbare aanpassingen van de onderliggende voorspellings- en waarschuwingssystemen als onderdeel van de realisatie van de CIW crisisportalsite en het voorzien van een afgeschermd gedeelte maken deel uit van de opdracht ter ontwikkeling van de crisisportalsite.

De ontwikkeling van een waarschuwingstool voor landbouwers bij (geplande) inschakeling van gecontroleerde overstromingsgebieden is in uitvoering. De tool wordt in eerste instantie ontwikkeld voor een 9-tal gecontroleerde overstromingsgebieden van VMM waar nog actieve landbouw in de GOG's aanwezig is (o.a. in het stroomgebied van de Zwalm, de Molenbeek Erpe-Mere,...).

A Verder bouwen aan de onderliggende voorspellingstools voor overstromingen

ACTIE 26: OPTIMALISEREN EN VERDER UITBOUWEN OVERSTROMINGSVOORSPELLINGSTOOLS

Omschrijving:

Een belangrijke uitdaging is om de verschillende voorspellingstools (waterstanden van het HIC inclusief de modellen van het HIC en de overstromingsvoorspeller) verder uit te bouwen met als doel waterbeheerders, lokale overheden en hulpdiensten verder te ondersteunen en nog gericht te adviseren bij de aanpak van de crisissituaties. Een waarschuwing van de voorspellingstools zorgde in het verleden er al voor dat de waterloopbeheerders preventief trachten nog zoveel mogelijk buffercapaciteit vrij te maken door bv. de nodige controles uit te voeren. Met de overstromingen van november 2010 werd voor het eerst ook het veiligheidsapparaat preventief geactiveerd. Gezien de aanzienlijke consequenties naar personeels- en middeleninzet, is de verdere verhoging van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de waarschuwingen afkomstig uit de voorspellingssystemen dan ook cruciaal. Voor een adequate monitoring van de voorspellingsperformantie dienen indicatoren (bvb nieuwe indicator "Critical Success Index") geïmplementeerd of verder gebruikt te worden. Ook het opstarten van de real-time uitwisseling van voorspellingen tussen de voorspellingscentra in Vlaanderen wordt onder deze actie begrepen. .

Deze actie is ook gelinkt met Actie 25 vermits de informatie vanuit de verschillende overstromingsvoorspellingstools op middellange termijn via het intern informatiesysteem zal aangeboden worden.

Initiatiefnemer: VMM en dept. MOW - WL

Timing: KT (gefaseerd vanaf 2011)

Status: Lopende/bestaande

Link met actie bekkenbeheerplan: deze actie kan gelinkt worden met een actie die in alle BBPn opgenomen is: "de verdere verbetering van de werking van het HIC"

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Bij MOW-WL werd sinds 2010 de sturingsregels in het voorspellingsmodel van de Zenne en het Zeekanaal verbeterd. Het Grid van de neerslagvoorspellingen werd verder uitgebreid richting Frankrijk. Een tool voor kwaliteitscontrole, gebaseerd op de vergelijking van metingen en voorspellingen van de afgelopen jaren, werd geautomatiseerd met rechtstreekse opvraging uit de opslagdatabanken. Deze tool zal ingezet worden om driemaandelijke rapportering over de kwaliteit van de voorspellingen te doen binnen het intern kwaliteitssysteem van Waterbouwkundig Labo. De resultaten geproduceerd door de onzekerheidstool worden gebruikt om voor de realtime voorspellingen de onzekerheid mee te berekenen en te visualiseren op grafiek. Deze grafieken zijn voor waterbeheerders en crisiscellen op www.waterstanden.be al beschikbaar mits login voor een aantal belangrijke posten. Zal uitgebreid worden naar meerdere posten. Locaties met de grootste onzekerheden, worden prioritair aangepakt in de continue verbetering van de modellen.

Bij VMM loopt de externe opdracht tot uitbreiding van de gedetailleerde voorspellingssystemen verder. Voor meer dan 1000 km extra onbevaarbare waterlopen zullen tegen eind 2013 de voorspelde overstromingskaarten getoond worden op de in opbouw zijnde crisisportalsite die eveneens tegen eind 2013 in gebruik zal genomen worden. De real-time uitwisseling van voorspellingen tussen de voorspellingscentra werd opgestart in het voorjaar van 2012. Een nieuwe

neerslagvoorspellingsproduct van het KMI werd midden 2012 in test-gebruik genomen binnen de overstromingsvoorspellers.

ACTIE 27: ONTWIKKELING VAN EEN STANDAARD HYDROLOGISCH MODEL

Omschrijving:

Het voorbije decennium werd zowel voor alle onbevaarbare als bevaarbare waterlopen gebruik gemaakt van hydrologische modellen van het type “lumped”. Actueel wordt vastgesteld dat deze met steeds belangrijkere problemen te kampen krijgen. Vooreerst kunnen ze moeilijk overweg met landgebruiksveranderingen omdat ze niet ruimtelijk verdeeld zijn. Dit gebrek zorgt er meteen ook voor de grid-gebaseerde radarneerslag ook niet rechtstreeks (als grid) kan worden ingelezen. Voor operationeel gebruik zit het grootste knelpunt dan weer dan bij onbemeten deelstroomgebieden een updating aan gemeten debiet onmogelijk is. Het betere updateconcept (aan gemeten verzadiging) is bovendien ook niet mogelijk binnen de huidig gebruikte modellen.

Initiatiefnemer: VMM

Timing: MT (2012)

Status: contacten worden gelegd

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **studiefase**

Het bestek werd voor goedkeuring aan IF voorgelegd.

Inzake het opmaken van conceptuele modelvarianten zijn er software-ontwikkelingen lopende om conceptuele modellen vlot te kunnen afijken en beheren.

ACTIE 28: BOUWEN VAN EEN NEERSLAGRADARINSTALLATIE

Omschrijving:

In de oostelijke gewesthelft is een extra neerslagradarinstallatie nodig zodat de gebiedsneerslag voor het ganse Demer-, Nete- en Maasbekken er beter kan bepaald worden. De meest nabije radar staat er immers nabij Libramont in de Ardennen terwijl de radius voor betrouwbare registraties beperkt is tot 80 km. De andere installatie op de nationale luchthaven is slecht gepositioneerd zeker voor wat betreft de registratie van neerslag op lage hoogte (< 1 km). Voor een optimale dekking en radius moet de nieuwe installatie komen in de regio (regio Sint-Truiden-Tongeren). De meting van gebiedsgemiddelde neerslag – ook in kleine stroomgebieden - zal specifiek ingesteld worden voor de meest correcte waarnemingen – ook op lage hoogte - met als doel de betrouwbaarheid van de overstromingsvoorspellingen sterk te verhogen.

Initiatiefnemer: VMM

Timing: MT

Status: opstartfase

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

De opdracht voor zowel de bouw van de radartoren als de levering van de neerslagradarinstallatie in Houthalen-Helchteren werd aanbesteed. Na het verkrijgen van de nodige vergunningen zal de opdracht aangevat worden

ACTIE 29: UITWERKEN GEZAMENLIJK MODEL VOOR ZENNE/ZEEKANAAL EN VOOR DENDER

Omschrijving:

Omdat het systeem van Zenne/Zee kanaal en het systeem Dender/Mark zo beïnvloed wordt door wat er in Wallonië en Frankrijk gebeurt, is het nodig om de gebeurtenissen samen te analyseren. Hiervoor wordt bij voorkeur gewerkt met een gezamenlijk Vlaams/Waals wiskundig model voor het ganse gebied. Zo'n gezamenlijk model biedt o.a. perspectieven op een voeding met uniforme neerslag. De basis is de samenwerkingsovereenkomst met het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Specifiek om de problematiek van verschillende hydraulische modelsoftware in gebruik voor de onbevaarbare en bevaarbare waterlopen te overstijgen zal aan de betrokken software leveranciers gevraagd worden welke aanpassingen nodig zijn, teneinde in de real-time voorspellingssystemen zowel met zijn eigen modelsoftware als dat van de concurrentie te kunnen rekenen.

Initiatiefnemer: waterwegbeheerders en dept. MOW - WL / GOO / VMM

Timing: MT (2012)

Status: contacten worden gelegd

Link met actie bekkenbeheerplan: nieuwe actie

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Verschillende overlegmomenten werden reeds georganiseerd tussen de administraties van de drie gewesten. Verschillende partijen hebben de stand van zaken van de studies en geplande maatregelen in hun gebieden toegelicht. Er zijn verschillende alternatieven geanalyseerd (voor zowel de Zenne- en de Denderbekken) met als conclusie dat het uitbreiden van het hydrodynamische model in Wallonië absoluut noodzakelijk is om correcte aanbevelingen te kunnen formuleren. Het uitwisselen van gegevens voor het Zennebekken is grotendeels gebeurd. Het integrale model van het Zennebekken (WL) is uitgebreid met de overstromingsgebieden in Wallonië opwaarts Tubize. Op 26 juni 2012 werden deze resultaten toegelicht, en een aantal mogelijke scenario's zullen besproken worden. Voor de Dender is het uitwisselen van gegevens nog niet uitgevoerd waardoor nog geen modeluitbreiding mogelijk is. Men verwacht over deze gegevens te beschikken op korte termijn.

A Meetsystemen worden nog meer robuust gemaakt

ACTIE 30: ROBUUSTHEID MEETSYSTEMEN VERZEKEREN

Omschrijving:

Meetdata zijn de basis waarop voorspelsystemen, berichtgeving enz. gebouwd worden. Uitval van het meetsysteem moet vermeden worden door dit systeem meer robuust te maken. Dit vraagt een blijvende aandacht voor investeringen en onderhoud. Procedures met ondersteunende diensten (telecom, elektriciteitsvoorziening, ...) dienen verder uitgewerkt of verfijnd met het oog op een goede werking. Tegelijkertijd dient de mogelijkheid om manueel over te nemen blijven bestaan en dient blijvend getraind te worden. Zo wordt langs de Gemeenschappelijke Maas de bestaande peilinfrastructuur geoptimaliseerd.

Bekende mankementen aan meetsystemen moeten duurzaam aangepakt worden. Er zijn veel voorbeelden van meettoestellen waar de vlotter niet het maximaal mogelijke peil op de waterloop kan volgen: er is voor te zorgen dat de vlotter nooit zijn maximaal peil kan bereiken, zoniet wordt de afvoerpiek gemist in de meetreeks. Hetzelfde geldt voor het onder water komen van de sensor van akoestische systemen. Vaak komt het tot uitval van het meetsysteem omdat sturings- of voedingskasten onder water komen. Deze systematische mankementen moeten vermeden worden.

Initiatiefnemer: waterbeheerders, dept. MOW - WL

Timing: KT-MT: permanente actie

Status: lopende

Link met actie bekkenbeheerplan: nieuwe actie

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Kantelbakpluviografen en oude vlotterlimigrafen op niet-tijgebonden waterlopen worden systematisch afgebroken en vervangen (op dezelfde of betere locatie). De data-inwinning per type meetinstrument wordt geuniformiseerd. Op kritische locaties worden meetinstrumenten ontdebeld (bv. Peilmeting op de Dender te Overboelare). nv De Scheepvaart heeft voor het onderhoud van de peil-meetsystemen op het Albertkanaal en de Kempense kanalen een onderhoudscontract afgesloten met een gespecialiseerde aannemer. Bovendien waakt het RIS over de operationaliteit van het meetsysteem, waarbij in geval van defecten kan teruggevallen worden op gestructureerde draaiboeken.

Voor wat betreft de uitbreiding van het meetnet van de onbevaarbare waterlopen zijn er meerdere uitbreidingen op het terrein in uitvoering (sommige via samenwerkingsovereenkomsten lokale waterbeheerders). Opdrachten zijn gepubliceerd om verdere uitbreidingen in 2013 te realiseren.

In het kader van de upgradering van metingen aan stuwen tot debietmeetpunten werden een aantal meetpunten werden reeds omgevormd tot debietsmeetpunt.

2.3.2 Nood- en interventieplanning

A Verder uitwerken van bijzondere noodplannen voor overstromingen (BNIP) en organiseren van oefeningen

ACTIE 31: VERDER UITWERKEN BIJZONDERE NOODPLANNEN OVERSTROMINGEN (INCL. INOEFENEN)

Omschrijving:

Het is belangrijk dat bijzondere noodplannen voor overstromingen verder uitgewerkt worden in nauw overleg tussen de diensten bevoegd voor noodplanning en de waterbeheerders, dit zowel op federaal, provinciaal als gemeentelijk niveau in uitvoering van het KB van 16/02/2006.

In de (bijzondere) noodplannen dient men rekening te houden met de realiteit van het waterbeheer en moeten crisismanagement en waterbeheerders op elkaar afgestemd worden. Andere instanties kunnen hierbij eveneens betrokken partij zijn (Aquafin, AWV, rioolbeheerders, drinkwatermaatschappijen ...).

Er is een grote vraag naar meer overleg tussen de waterloopbeheerders en de diensten noodplanning. Niet alleen tijdens crisissituaties maar ook vooraf. Er kan in deze verwezen worden naar de reeds geplande crisisoefening door de Federale overheid van november 2011 met als voorlopige naam INONDEX11.

De provincie crisiscel Antwerpen stelde een actieplan op om een oplossing te bieden aan de prioritaire actiepunten die geformuleerd werden ikv de evaluatievergadering wateroverlast van 13 december 2010.

Initiatiefnemer: crisisdiensten, waterbeheerders ism CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met actie bekkenbeheerplannen: IJzer A46, BPOL 40

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8C, aanbeveling 8D

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Sinds 2010 werden wat betreft de *provincie Oost-Vlaanderen* de contacten met de VMM geoptimaliseerd. Zo zijn er afspraken om vertegenwoordigers in het Provinciaal coördinatiecentrum op te nemen. Crisisoefeningen zijn voor de provincie Oost-Vlaanderen pas in 2013 gepland.

De *provincie Antwerpen* heeft de contactgegevens van de waterloopbeheerders geactualiseerd en specifiek materiaal bij gemeenten en hulpdiensten opgevraagd; deze gegevens werden geupdate in de veiligheidswebsite OSR. Gegevens werden aan de provinciale dienst waterbeleid aangereikt in functie van het uitwerken van kaartmateriaal ten behoeve van de hulpdiensten. Een provinciaal BNIP overstromingen werd tot op heden nog niet uitgewerkt. Ook worden er dit jaar geen crisisoefeningen gepland.

In de *provincie West-Vlaanderen* werd geopteerd om in eerste instantie een sjabloon uit te werken voor een gemeentelijk Bijzonder Nood- en Interventieplan voor overstromingen vanuit zee. Dit sjabloon is voorhanden en kwam in nauw overleg met MDK en met de input van het waterbouwkundig labo tot stand. Momenteel vult de gemeente Koksijde dit sjabloon in als testcase. Als het sjabloon op punt staat zal het doorgestuurd worden naar alle kustgemeenten van de provincie. De reden waarom voorrang gegeven werd aan overstromingen vanuit zee, ligt in het feit

dat hoewel de kans minder groot is, de impact hiervan immens is. In een provinciaal BNIP overstromingen vanuit zee, zullen dan die zaken opgenomen worden die gemeentegrensoverschrijdend moeten geregeld worden. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan bepaalde middelen van defensie en Civiele Bescherming die door alle gemeenten zullen gevraagd worden wanneer zij met overstromingen geconfronteerd worden, aan evacuatiewegen die oververzadigd zullen geraken, opvangcentra die onder water komen binnen de eigen gemeente en die dus onbruikbaar worden... Pas nadat dit dossier overstromingen vanuit zee rond is, zal de aandacht uitgaan naar overstroming van de binnenwateren. Ook hier is het de bedoeling de waterbeheerders nauw te betrekken.

De *provincie Limburg* heeft 2 BNIP (Bijzonder Nood- en Interventieplan) ivm water, met name het BNIP wateroverlast en overstromingen en het BNIP Maas (+ mijnverzakkingsgebied). Tot op heden werd er vooral overleg gepleegd met nv De scheepvaart en met de provinciale dienst water en domeinen. Onlangs werd deelgenomen aan 2 table top oefeningen m.b.t. een overstroming van de Maas, een organisatie van de FOD Binnenlandse Zaken; eind 2011 werd een table top oefening gehouden tussen gemeente Maasmechelen en provincie Limburg en begin 2012 een table top oefening tussen provincies Luik/Limburg en de ADCC (Algemene Directie Crisiscentrum (van FOD Binnenlandse Zaken) en alle belangrijke federale partners van andere instanties

Om tegemoet te komen aan de noodzaak tot de opmaak van een duidelijk overzicht van de bevoegdheidsverdeling van de waterlopen, met de bijhorende contactgegevens van de verantwoordelijken werd op vraag van de gouverneur van Oost-Vlaanderen een draaiboek "wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer" opgesteld voor het Denderbekken, het bekken van de Gentse Kanalen, het Leiebekken, het Bovenscheldebekken en het Benedenscheldebekken. De 5 draaiboeken omvatten een document "Wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer in het XXXbekken, contactgegevens bij crisissituaties" en een bijhorende kaart. Naast een overzicht van contactpersonen op verschillende niveaus van de diverse waterbeheerders, zijn er ook contactgegevens van andere instanties opgenomen die bij crisisoverleg in geval van wateroverlast kunnen betrokken worden, evenals van de gecontroleerde overstromingsgebieden en de kritieke waterbeheersingsinfrastructuur en kunstwerken. De bijhorende kaart maakt in één oogopslag duidelijk wie waar bevoegd is. Ook de belangrijkste contactgegevens zijn op de kaart opgenomen. Het document en bijhorende kaart werden voor de voorzitter van de bekkenbesturen overgemaakt aan de meest betrokken partijen igv overstromingen (gemeenten, de provinciale crisiscellen van de betrokken provincies, de betrokken waterbeheerders...). De draaiboeken zijn dynamische documenten die regelmatig zullen geactualiseerd worden. De meest recente versie ervan is terug te vinden op de website van de respectievelijke bekkens. De draaiboeken zijn enkel toegankelijk met gebruikersnaam en paswoord.

Voor de overige bekkens wordt bekeken op welke manier dergelijke informatie kan ter beschikking worden gesteld via de crisisportalsite.

VOOR MEER INFORMATIE

Provinciale crisiscellen

Voor informatie over de draaiboeken "wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer" kan contact opgenomen worden met de respectievelijke bekkensecretariaten (www.denderbekken.be , www.benedenscheldebekken.be , www.bovenscheldebekken.be , www.bekkengentsekanalen.be , www.leiebekken.be)

ACTIE 32: BIJSTURING DRAAIBOEKEN CRISISMANAGEMENT (INCL. INOEFENEN)

Omschrijving:

De draaiboeken voor crisismanagement van de waterbeheerders moeten opgesteld en inge oefend worden, rekening houden met de realiteit van het waterbeheer. Water stopt niet aan administratieve grenzen, het beheer dient beheerderoverschrijdend afgestemd te worden. Deze draaiboeken dienen minstens afgestemd te zijn met de BNIP's en indien mogelijk geïntegreerd met de BNIP's. Hierbij is het ook belangrijk dat crisisoefeningen georganiseerd worden met als doel hulpdiensten en waterbeheerders beter voor te bereiden op de aanpak van situaties met overstromingsschade.

Voor hulpdiensten is kaartmateriaal met het watersysteem onontbeerlijk. Er is bovendien de noodzaak tot een duidelijk overzicht van de bevoegdheidsverdeling van de waterlopen, met de bijhorende contactgegevens van de verantwoordelijken. Hierbij mag zeker de rioolbeheerder en Aquafin niet vergeten worden (cfr. initiatief van het bekken van de Brugse Polders, waarbij jaarlijks een geactualiseerde lijst met contactpersonen wordt opgemaakt).

Initiatiefnemer: waterbeheerders, diensten noodplanning ism CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8C, aanbeveling 8D

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

De waterwegbeheerders beschikken over een volledig uitgewerkt intern draaiboek voor de omgang met calamiteiten. Hierbij werden strikte procedures uitgewerkt aangepast aan het type calamiteit. De opvolging en registratie van de afhandeling van deze calamiteiten wordt ondersteund door het infosysteem CALRIS.

VMM beschikt over een draaiboek waarbij contactinformatie opgenomen is en een duidelijke taakverdeling uitgewerkt is voor nakende overstromingen en calamiteiten (zie ook actie 33).

Zie ook actie 31 voor de ook opmaak draaiboeken "Wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer in het xxxbekken".

2.3.3 Permanentiediensten

A Permanentieregelingen verder optimaliseren

ACTIE 33: ADEQUATE PERMANENTIEREGELING UITWERKEN VOOR ALLE WATERLOPEN

Omschrijving:

Het is essentieel om voor alle waterlopen over een adequate permanentieregeling te beschikken waarbij in periodes van kritieke overstromingen zowel hydrologen, ingenieurs, electro- mechaniciens als terreinmedewerkers ten volle beschikbaar zijn.

Initiatiefnemer: waterbeheerders

Timing: MT

Status: lopend

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Het RIS van nv De Scheepvaart is 24/24 en 7/7 paraat om bij calamiteiten of dreigende wateroverlast de geschikte mensen op te roepen volgens de interne draaiboeken.

De permanentie-regeling binnen de VMM bleef onverminderd van kracht en werd geactiveerd naar een interventie-regime voor enkele overstromingen die zich het voorbije jaar voordeden.

Bij W&Z wordt dit verzekerd door de wacht- en permanentiedienst. Het RIS in Evergem is het centrale oproepnummer in geval van onvoorziene calamiteiten. Het RIS contacteert de juiste personen op het terrein om de nodige interventies te doen. In geval van aangekondigde events (stormtij of gevaarlijk stormtij) wordt preventief een crisisteam samengesteld, en worden alle noodzakelijke personeelsleden, aannemers en hulpdiensten geïnformeerd en gemobiliseerd.

2.4 Samenwerking

2.4.1 Waterbeheerders en hulpdiensten

A Optimaliseren samenwerking waterbeheerders en hulpdiensten

ACTIE 34: AFSPRAKEN MBT OVERPOMPEN IN KANAALPANDEN

Omschrijving:

Op een aantal locaties zijn er kruisingen van kanalen met de lokale waterlopen. De afvoercapaciteit van de duikers van de lokale waterlopen is bij hoge beekafvoeren soms onvoldoende waardoor kans op overstromingen bestaat in de waterloop opwaarts de duiker. Wateroverlast kan vermeden worden door het (tijdelijk) overpompen van beekwater naar de kanalen. Er dienen hierbij tussen de waterbeheerders en de hulpdiensten duidelijke afspraken gemaakt te worden over de wijze waarop dit kan gebeuren. Hierbij moet enerzijds rekening gehouden worden met het feit dat de bergingscapaciteit in de kanaalpannen niet overschreden mag worden, zodat daar geen bijkomende problemen ontstaan, en anderzijds met de impact van de waterkwaliteit van het overgepompte water op de functie van de kanalen als ruwwaterbron voor drinkwaterproductie.

Voor wat De Scheepvaart betreft zullen verdere afspraken gemaakt worden met diverse hulpdiensten betreffende het overpompen van water in de kanaalpannen.

Initiatiefnemer: nv De Scheepvaart

Timing: KT

Status: in uitvoering

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8D

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Er zijn afspraken in opmaak waarbij de hulpdiensten steeds contact moeten opnemen met het RIS wanneer zij water wensen over te pompen naar de kanalen.

VOOR MEER INFORMATIE

www.descheepvaart.be

2.4.2 Waterbeheerders onderling

A Bijsturing van het waterbeleid en waterlopenbeheer

ACTIE 35: OPSTELLEN GLOBALE INVENTARIS OVERSTROMINGEN NOVEMBER 2010

Omschrijving:

Op basis van de globale inventaris overstromingen november 2010 (samenbrengen informatie van alle waterbeheerders en gemeenten) heeft de CIW een evaluatie maken van de voorbije overstromingen en voorstellen geformuleerd tot bijsturing/aanvulling van het beleid (tegen mei 2011), zonder hierbij afbreuk te doen aan studies hieromtrent. De geïnventariseerde gegevens vormen mede de basis voor de toekomstige waterbeheerplannen.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (mei 2011)

Status: afgerond

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 1

Link met CIW Werkplan 2012: Opvolging uitvoering Globale evaluatie overstromingen 2010 en Resolutie wateroverlast

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

Na de overstromingen van november 2010 kreeg de CIW van minister J. SCHAUVLIEGE de opdracht om alle beschikbare informatie over de overstromingen te inventariseren, op basis van de inventaris een evaluatie te maken van het Vlaamse beleid ter zake en voorstellen tot bijsturing van het beleid te formuleren. In december 2010 gaf de CIW al goedkeuring aan een eerste evaluatie op hoofdlijnen met aanbevelingen voor het beleid. Op de vergadering van de Vlaamse Regering van 14/01/2011 werd melding gemaakt van de opdracht aan de CIW om samen met de betrokken partners de aanbevelingen uit dit evaluatierapport te vertalen in een Actieplan Overstromingen met concrete acties op korte en (middel)lange termijn en een prioriteitenbepaling. Op 18/02/2011 keurde de CIW het Actieplan Overstromingen goed. Het bevat vooral Vlaamse beleidsacties en projecten van de Vlaamse waterbeheerders. Dit actieplan werd samen met de uitgebreide inventaris geïntegreerd in het gecoördineerde globale evaluatierapport van de overstromingen die de CIW goedkeurde op 12/05/2011.

Verscheidene acties en aanbevelingen uit het globale evaluatiedocument overstromingen en een aantal aanbevelingen uit de resolutie wateroverlast waren opgenomen in het werkplan van de CIW voor 2011 of werden opgenomen in het CIW-werkplan voor 2012.

Binnen de CIW is overeengekomen dat het globale evaluatiedocument overstromingen jaarlijks wordt opgevolgd. De CIW stelde aan minister J. SCHAUVLIEGE voor om eveneens in te staan voor de opvolging van de Resolutie wateroverlast van het Vlaams Parlement gezien de grote overeenstemming tussen beide documenten. Voorliggend rapport vormt de eerste gecoördineerde opvolging van het globale evaluatiedocument overstromingen en de resolutie wateroverlast en werd op 17 juli 2012 goedgekeurd door de CIW.

VOOR MEER INFORMATIE

Het CIW rapport Globale evaluatie overstromingen is te raadplegen via de website van de CIW www.integraalwaterbeleid.be.

ACTIE 36: BIJSTURING PRIORITERING ACTIES BBPN IKV BVR 2010

Omschrijving:

Via de bekkenvoortgangsrapporten 2010 werden waar nodig de prioritering van de uitvoering van de acties en maatregelen ikv van de wateroverlastproblematiek opgenomen in de huidige bekkenbeheerplannen (en deelbekkenbeheerplannen) bijgestuurd. Brongerichte acties en projecten verdienen de voorkeur boven remediërende acties en projecten.

De bekkenvoortgangsrapporten zijn te raadplegen via www.bekkenwerking.be.

Initiatiefnemer: CIW/bekkenstructuren

Timing: KT (mei 2011)

Status: afgerond

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 1, aanbeveling 5C

Link met CIW Werkplan 2012: Coördineren opmaak bekkenvoortgangsrapporten

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

In de bekkenvoortgangsrapporten 2011 gaat uitgebreide aandacht naar de aanpak van overstromingen. Een aantal acties uit het globale evaluatiedocument van de CIW die geen directe link hebben met acties uit het bekkenbeheerplan werden via het bekkenvoortgangsrapport 2011 als nieuwe actie aan het bekkenbeheerplan toegevoegd.

VOOR MEER INFORMATIE

De bekkenvoortgangsrapporten zijn te raadplegen via www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens

ACTIE 37: NAAR EEN MEER GEZAMENLIJKE VISIE EN GEDRAGEN INITIATIEVEN IN DE VOLGENDE GENERATIE WATERBEHEERPLANNEN

Omschrijving:

In de eerste generatie bekkenbeheerplannen werd reeds een gezamenlijke visie met betrekking tot het bekken geformuleerd. In de volgende generatie waterbeheerplannen en meer specifiek in de bekkenspecifieke delen (ter vervanging van de vroegere bekkenbeheerplannen) dient deze gezamenlijke visie alsook gezamenlijk gedragen initiatieven en voorstellen, welke een concrete vertaling geven aan deze gezamenlijke visie, prominenter aan bod te komen.

Initiatiefnemer: bekkenstructuren

Timing: MT

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 1, aanbeveling 2A

Link met CIW Werkplan 2012: Voorbereiden van de 2de generatie waterbeheerplannen, Bijdrage van de CIW aan het werkplan 2012 voor de bekkenbesturen, bekkenraden en bekkensecretariaten

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Momenteel wordt de volgende generatie stroomgebiedbeheerplannen, incl. 11 bekkenspecifieke delen, voorbereid. Aandacht hierbij gaat naar het uitwerken van een gezamenlijke visie en gedragen initiatieven voor de bekkenspecifieke delen. Deze aandachtspunten krijgen onder meer vertaling in het draaiboek van de CIW waarin de inhoudelijke en procedurele richtlijnen voor de opmaak van de volgende generatie stroomgebiedbeheerplannen zijn opgenomen.

VOOR MEER INFORMATIE

Voor meer informatie over de voorbereiding van de bekkenspecifieke delen kan contact worden opgenomen met de bekkensecretariaten (www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens).

A Gebiedsspecifieke oplossingen

ACTIE 38: GEBIEDSGERICHT OVERLEG ORGANISEREN MBT OVERSTROMINGSKNELPUNTEN

Omschrijving:

De verschillende bevragingen die georganiseerd worden nav de overstromingen van november 2010 dienen ook effectief uit te monden acties op het terrein. Voor een aantal concrete gevallen is het wenselijk dat er initiatieven worden genomen om de betrokken waterbeheerders, lokale overheden en andere betrokken administraties zeer gebiedsgericht rond de tafel te brengen om probleempunten en oplossingen te bespreken. De bekkensecretariaten en de waterschapssecretariaten kunnen hierbij een ondersteunende en faciliterende rol vervullen.

Initiatiefnemer: waterbeheerders ism bekkenstructuren

Timing: KT en MT

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8D

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

De 11 bekkensecretariaten hebben sinds november 2010 verschillende initiatieven genomen om in het kader van het zoeken naar oplossingen voor de overstromingsproblemen de betrokkenen rond de tafel te brengen.

Hierbij enkele overlegmomenten: IJZER: bespreking en kartering overstromingen van 5 maart 2012 in het deelbekken Hoppeland (23/04/2012), het deelbekken Ieper-Ambacht (24/04/2012) en het waterschap Handzamevaart (09/05/2012); MAAS: kartering overstromingen Voeren (24/1): test overstromingsloket; In loop van 2012 overleg rond knelpunten gepland; DIJLE&ZENNE: kartering en bespreking overstromingen Molenbeekvallei van 20 mei in Beersel en Sint-Genesius-Rode (12/06/2012); DENDER: grensoverschrijdend overleg Marke (9/02/2011, 10/10/2011, 26/03/2011), Interbestuurlijk Overleg Denderbekken (03/05/2011, 05/07/2011, 13/09/2011); BRUGSE POLDERS: kartering van de overstromingen van 15/12/2011 voor het afstromingsgebied van de Ede / evaluatie van het gebruik van de tool van het overstromingsloket / verslag van de meteorologische antecedenten, hoogwater, overstromingen en wateroverlast op het BB en de ABO van de BPOL voor de overstromingen van 15/12/2011 en 05/03/2012, NETE: lopend proces ivm overstromingsproblematiek thv Turnhout (overleg 28/03/2012); DEMER: overleg overstromingen campus Diepenbeek (integraal project Demer stroomopwaarts Diest), overleg in kader van overstromingsgebieden Mombeekvallei (integraal / strategisch project Herk en Mombeek), overleg in het kader van de overstromingsproblematiek van de Winterbeek (Integraal project De Drie Beken), overleg ivm overstromingsproblematiek van de Winge (integraal project Winge), medewerking aan project Demervallei (integraal project Demer tussen Diest en Werchter), medewerking aan projecten Wijers/Stiemberbeek (integraal project de Wijers). LEIE: inventarisatie van de overstromingen van maart 2012; belangrijkste knelpunten situeren zich op de Heulebeek. Bespreking van de overstromingsproblematiek van de Heulebeek op het bekkenbestuur van 25/06/2012 met voorstelling van de maatregelen die zullen genomen worden door de verschillende waterbeheerders om de wateroverlast van de Heulebeek aan te pakken.

VOOR MEER INFORMATIE

Meer informatie over deze initiatieven is te verkrijgen bij de respectievelijke bekkensecretariaten (voor contactgegevens van de bekkensecretariaten zie: www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens)

2.4.3 Waterbeheerders en Assuralia

A Optimaliseren samenwerking waterbeheerders en verzekeringsmaatschappijen

ACTIE 39: OPSTELLEN SAMENWERKINGOVEREENKOMST MET ASSURALIA

Omschrijving:

Sinds 2007 komt het privaat verzekeringsstelsel tussen bij de vergoeding van overstromingsschade. De gewijzigde wet op de natuurrampen maakt melding van de risicozones overstroming die door de Gewesten afgebakend werden en die gebruikt worden voor premiebepalingen en eventuele uitsluitingen van dekking bij nieuwbouw in overstromingsgebied. Het is duidelijk dat zowel de waterbeheerders als de verzekeringsmaatschappijen over data en expertise beschikken die nuttig zijn om hun bestaande dienstverleningen te optimaliseren. Er is dan ook nood aan een duidelijke samenwerkingsovereenkomst.

Initiatiefnemer: VMM

Timing: KT

Status: in opstart

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8D

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **haalbaarheidsfase**

Een ondersteunende academische studie in dit kader wordt voorzien op het IP-2013. De studie heeft tot doel het gehele "systeem" (kansen, risico, rol en sturing van zowel waterbeheerder als verzekeraar, ...) te laten analyseren en vervolgens te optimaliseren. Dit om uiteindelijk tot afspraken te komen tussen waterbeheerders en verzekeringssector, inzake data-uitwisseling, extra parameters die bij premie-berekening moeten meegenomen worden, enz.

2.4.4 Met andere gewesten/landen

- A De bestaande intergewestelijke en internationale overlegplatformen worden gebruikt als forum om verdere grensoverschrijdende afspraken te maken ikv aanpak overstromingsproblematiek

ACTIE 40: GRENDOVERSCHRIJDEND AFSPRAKEN MAKEN IKV OVERSTROMINGSPROBLEMATIEK

Omschrijving:

In het Intergewestelijk Overleg Waterwegen en in de Internationale Schelde- en Maascommissies (IMC en ISC) dienen verdere afspraken gemaakt te worden onder meer mbt de grensoverschrijdende gegevensuitwisseling van afvoervoorspellingen.

Bestaande datatransfers tussen deze diensten en het dept. MOW-WL dienen hiertoe verder uitgebouwd. Ook met de Waalse beheerders van de bovenlopen van oa. de Dender, Marke, Jeker, Demer, Dijle en Zenne zullen de verdere afspraken gemaakt worden.

Initiatiefnemer: CIW, Vlaamse vertegenwoordiging in IOW, ISC, IMC, (bestaand) bilateraal overleg, dept. MOW-WL, VMM, W&Z

Timing: KT, gefaseerd vanaf 2011

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8E

Link met CIW Werkplan 2012: Opzetten van een nieuw bilateraal informeel grensoverschrijdend overleg inzake integraal waterbeleid en -beheer

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

In het kader van het Intergewestelijke Overleg Waterwegen (IOW) Commissie V zijn er verdere afspraken gemaakt voor het uitwisselen van gegevens tussen HIC (WL) en SETHY (Wallonië).

Bilaterale overlegvergaderingen tussen aangrenzende lidstaten/gewesten zijn lopende om de grensoverschrijdende waterlopen met potentieel significant overstromingsrisico aan te duiden. De weerslag van deze overlegvergaderingen zal terug te vinden zijn in het overkoepelend deel van de stroomgebiedbeheerplannen. Zowel binnen IMC als ISC wordt een nota hierover voorbereid.

Voor W&Z is er data uitwisseling met Nederland, in het kader van de Vlaams-Nederlandse Scheldec commissie. Deze uitwisseling gebeurt voornamelijk via het MONEOS-programma.

2.5 Databeheer en watersysteemkennis

A De CIW staat in voor het coördineren van de informatie mbt wateroverlast

ACTIE 41: OVERSTROMINGSGEGEVENS INVENTARISEREN EN DOCUMENTEREN

Omschrijving:

Ook na de wateroverlast moeten we het momentum aangrijpen om aan kennisbeheer te doen, kennis die nog vaak te versnipperd aanwezig is bij verschillende instanties/personen. We moeten met zijn allen leren uit de calamiteit zodat we iedere volgende keer steeds beter voorbereid zijn.

De CIW neemt de coördinatie op zich om de informatie en kennis met betrekking tot de wateroverlast die beschikbaar is bij de verschillende betrokken beheerders en partijen op korte termijn samen te brengen en te documenteren.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (mei 2011)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 1, aanbeveling 9A, aanbeveling 9B

Link met CIW Werkplan 2012: Opvolging uitvoering Globale evaluatie overstromingen 2010 en Resolutie wateroverlast

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Het globale evaluatiedocument van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) trekt een aantal lessen uit de overstromingsgebeurtenissen van november 2010 en januari 2011 en formuleert op basis daarvan aanbevelingen voor het beleid en een concreet actieplan.

Naar aanleiding van de overstromingen van november 2010 heeft de VMM een overstromingskarteringsloket uitgewerkt. Het gaat om een internettool waarmee de bekkensecretariaten samen met gemeenten en andere terreinbeheerders de gegevens van een bepaalde overstroming digitaal kunnen intekenen: de overstromingscontouren, het dorpelpeil en de huizen waar zich wateroverlast heeft voorgedaan. Deze gegevens worden na validatie gebruikt voor de actualisering van de kaart van de recent overstroomde gebieden (ROG-kaart), die op haar beurt essentiële informatie vormt voor het optimaliseren van modellen, het formuleren van maatregelen en het actualiseren van de watertoetskaart. Het overstromingskarteringsloket van de VMM en databanken werden aangepast naar aanleiding van de inventarisering van de overstromingen van november 2010.

VOOR MEER INFORMATIE

Het CIW rapport Globale evaluatie overstromingen is te raadplegen via de website van de CIW www.integraalwaterbeleid.be.

Voor informatie mbt het overstromingskarteringsloket kan contact opgenomen worden met de VMM.

A De partners van de CIW stellen een protocol op mbt inlassen van helikoptervluchten bij wateroverlast

ACTIE 42: PROTOCOL HELIKOPTERVLUCHTEN OPSTELLEN

Omschrijving:

Het huidige contract met de helikopter- en videomaatschappij wordt ruim bekend gemaakt. Het WL-HIC zal de wateroverlast zo snel mogelijk in beeld brengen en dit steeds in nauw overleg met de betrokken beheerder(s). Bij grotere wateroverlast zal steeds in overleg de nodige prioritering bepaald worden van de gebieden die dienen gekarteerd te worden. Mits beschikbaarheid van bijkomende financiële middelen is het wenselijk om de overstromingen gebiedsdekkend in kaart te brengen, aangezien dit zeer belangrijke meerwaarden oplevert naar het toekomstig waterbeheer (kalibratie modellen, watertoets, ruimtelijke ordening, etc). Ook de uitbreiding van de overstromingen in niet-bebouwde gebieden is daarom van zeer groot belang (vrijwaren van overstromingsgebieden, ruimte voor de rivier) en mag niet als ondergeschikt beschouwd worden.

Initiatiefnemer: dept. MOW – WL ism CIW

Timing: KT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 9A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **opstartfase**

Er zijn nog geen concrete acties ondernomen om helikoptervluchten ruim bekend te maken. Mogelijkheid voor opmaak brochure en voorwaarden worden in zomer 2012 bekeken binnen MOW-WL.

Inzake het onderzoek mbt de innovatie van karteringstechnieken schreef VITO schreef een ESA proposal rond overstromingen in Vlaanderen (met betrekking WL). Er werd ook een project ingediend (volledig gebaseerd op UAV) met VMM als end-user. Het is afwachten op de beoordeling van de ingediende projecten (verwacht eind juni 2012).

A Databekeer mbt de kust

ACTIE 43: DATABEHEER EN RISICO-INSCHATTING AAN DE KUST

Omschrijving:

Het databekeer en de alarmeringen voor de kust gebeuren door de Vlaamse Hydrografie van de afdeling Kust. Binnen het GKVP, OW-plan en Zwin-project wordt het watersysteem in samenwerking met het Waterbouwkundig Laboratorium in kaart gebracht en kunnen de risico's correct ingeschat worden. Bedoeling is om ook een koppeling te maken met de watersystemen van de uitwaterende bevaarbare en onbevaarbare waterlopen

Initiatiefnemer: MDK, afdeling Kust

Timing: KT-MT

Status: lopend

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

MDK stuurt de stormvloedwaarschuwingsberichten uit. De verdere acties worden gestuurd door andere partijen.

2.6 Juridische instrumenten

A Procedures verkorten en minder complex maken

ACTIE 44: VOORSTELLEN VISIENOTA “VERSNELLEN INVESTERINGSPROJECTEN” CONCRETISEREN

Omschrijving:

Een geïntegreerd overlegproces waarbij alle actoren betrokken zijn tijdens het voortraject van projecten, is een essentiële voorwaarde om investeringsprojecten versneld te kunnen realiseren. De voorstellen zoals uitgewerkt in de visienota “Versnellen van investeringsprojecten” van de Vlaamse Regering dd 08/10/2010 dienen op korte termijn, na het doorlopen van de geëigende besluitvormingsprocedures, concreet gemaakt te worden en ook ten volle van toepassing zijn voor investeringsprojecten aan onbevaarbare waterlopen/grachten/.....in het kader van het integraal waterbeleid. Daarnaast is het belangrijk dat specifiek voor waterbeheerprojecten eenvoudiger procedures uitgewerkt worden in functie van een versnelde realisatie van de beoogde projecten. De zoektocht naar performantere grondverwervingsprocedures moet worden opgestart. De verschillende instrumenten voor grondverwerving (onteigening, lokale grondenbank,...) dienen hierbij geoptimaliseerd te worden. Specifieke aandacht dient besteed te worden aan de verantwoording van de hoogdringendheid (cfr. commissie Berx en Sauwens)). Er dient ook een oplossing gezocht voor de werking van de Aankoopcomités. In dit kader wordt binnen het departement MOW een voorbeeldbestek uitgewerkt voor het inhuren van landmetersexperten die een aantal taken van de Aankoopcomités kunnen overnemen. Grondverwerving en aankoopcomités betreffen wel een federale bevoegdheid. Een afstemming mbt de taakverdeling tussen het projectteam ‘Versnellen Investeringsprojecten’ en de CIW is noodzakelijk aangezien de scope van deze actie verder gaat dan de huidige scope van het projectteam.

Initiatiefnemer: beleidsdomein overschrijdend projectteam ‘Versnellen Investeringsprojecten’ ism waterbeheerders

Timing: KT

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5B

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Het Projectteam dat verantwoordelijk is voor het project ‘Versnellen Investeringsprojecten’ heeft in de zomer van 2011 de nieuwe procesaanpak, vertaald in een zogenaamde “Routeplanner”, voorgesteld aan de Vlaamse Regering. Met de nieuwe, geïntegreerde aanpak komen alle procedurestappen, die vlotter en logischer na elkaar worden gezet, in één voortraject en één uitwerkingsfase. Zo verwezenlijken we een substantiële tijds winst, waarbij we tegelijk aandacht blijven houden voor de kwaliteit van het proces. De investering in een goed proces verdient zich terug. Daarnaast creëren we voor de procedures een meer rechtszekere en transparante structuur. De burger krijgt op twee cruciale momenten inspraak. De visie van de Vlaamse Regering mikt dus op een versnelling maar evenzeer op de kwaliteit van het proces en de opbouw van een duurzaam maatschappelijk draagvlak.

Het kaderdecreet Complexe Investeringsprojecten, dat binnen de administratie wordt voorbereid, zal de uitgangspunten van de bedoelde procesmatige aanpak vastleggen. Tijdens dit werkjaar is de principiële goedkeuring van het decreet en de formele adviesronde er omtrent voorzien. Er wordt

gestreefd om de definitieve goedkeuring nog tijdens het werkjaar 2013 te kunnen afronden zodat het Vlaams Parlement het decreet kan laten bekrachtigen in het voorjaar van 2014.

Ook de website over de Routeplanner moet tijdens in 2013 dusdanig worden ontwikkeld dat die, tegen dat het decreet in werking treedt, online is. Die koepelwebsite biedt informatie over de bouwstenen van de Routeplanner (procesdenken, participatie, geïntegreerd samenwerken, synthesenota, ...) en methodieken om specifieke aspecten aan te pakken.

We willen ons niet beperken tot enkel regelgeving om de nieuwe procesaanpak te implementeren. De kracht van de voorgestelde procesmatige aanpak zit overigens in een aantal vernieuwingen, vooral naar de manier van samenwerken en openheid, die niet steeds in regelgeving te vatten zijn. We werken in eerste instantie de methodiek van de Routeplanner dusdanig uit dat de bouwstenen ervan, zoals de procesmatige aanpak, het gelijktijdig laten verlopen van onderzoeken, het integreren van inhoudelijke standpunten en de finale beslissing over de zaak, ook kunnen gehanteerd worden voor andere dan complexe projecten, gebeurlijk los van de toepassing van het kaderdecreet. Tegelijk beklemtonen we dat er mogelijkheden zijn om, ten aanzien van private initiatiefnemers, ook in de procesaanpak van de routeplanner in te stappen, naast andere efficiëntieverbeteringen buiten de toepassing van het Kaderdecreet, zoals de Omgevingsvergunning.

Het werken aan een oplossingsgerichte houding/advisering van de bij een complex project betrokken ambtenaren vraagt een doordachte sensibilisering en een veranderingstraject. De Vlaamse administratie engageert zich om te investeren in de competentieopbouw van haar ambtenaren en biedt vormingsinitiatieven aan om te komen tot de na te streven mentaliteitswijziging.

We onderzoeken ook de piste van aanspreekpunten en begeleidingsmanagers in de Vlaamse overheidsadministratie die de lokale overheden kunnen wegwijs maken en begeleiden binnen de Vlaamse overheid in functie van advisering vanuit Vlaanderen en het gebeurlijk mee stappen in processen en projecten. Ten aanzien van private initiatiefnemers blijft de lokale overheid het eerste aanspreekpunt, maar we begeleiden haar maximaal daarin.

We organiseren de Vlaamse administratie dusdanig dat naar een geïntegreerd advies kan worden gestreefd. De projectvergadering is daar nu al een goed voorbeeld van en ook ten aanzien van de Omgevingsvergunning is een dergelijke advisering voorgesteld, meer bepaald in de omgevingsvergunningscommissies op de twee bestuursniveaus.

Al deze acties moeten dus invulling geven aan het streven naar snellere en betere processen inzake investeringsprojecten. Veel van de versnellingen hebben ermee te maken dat vroeg in het proces goede afspraken worden gemaakt en verankerd, waardoor later tijdsverlies wordt vermeden.

ACTIE 45: AANPASSING BESLUIT WERKEN VAN ALGEMEEN BELANG

Omschrijving:

Een aanpassing van het besluit “werken van algemeen belang en voor lijninfrastructuur en nutsvoorzieningen” werd voorbereid. Deze aanpassing heeft tot doel de doorlooptijd van vergunningen voor werken aan onbevaarbare waterlopen (overstromingsgebieden, oeverzones, vispassages, ...) te versnellen.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: afgerond

Status: voorstel door CIW goedgekeurd dd 14/12/2010, nog voor goedkeuring voor te leggen aan Vlaamse Regering

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5B

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

Het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1.,5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1., § 2, tweede lid van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het overleg met de Vlaamse Bouwmeester werd op 23 december 2012 principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering met het oog op adviesvraag aan de SARO en de Raad van State. SARO bracht op 22 mei 2012 een zeer kritisch advies uit. Dit advies van SARO had geen betrekking op de wijzigingen in verband met handelingen in functie van integraal waterbeleid maar met andere handelingen waarvoor de tekst tegelijkertijd werd gewijzigd. Na grondige afweging heeft de Vlaamse Regering op 1 juni 2012 het aangepast besluit voor de tweede maal principiële goedgekeurd met het oog op de adviesvraag aan de Raad van State binnen een termijn van 30 dagen. De Vlaamse Regering keurde het besluit goed op 20 juli 2012.

ACTIE 46: UITVOERINGSBESLUIT AFBAKENEN OVERSTROMINGSGEBIEDEN UITWERKEN

Omschrijving:

In uitvoering van de recente wijziging van het decreet Integraal Waterbeleid kunnen overstromingsgebieden afgebakend worden buiten de stroomgebied-, bekken- en deelbekken beheerplannen om (cfr. art. 50 bis). Dit is belangrijk voor de inzet van de financiële instrumenten (vergoedingsplicht, aankoopplicht) voor overstromingsgebieden die nog niet in detail afgebakend werden in de waterbeheerplannen. De opmaak van een uitvoeringsbesluit om dit in de praktijk mogelijk te maken is prioritair.

(zie ook Actie 8)

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (mei 2011)

Status: lopend

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

Bij de evaluatie van de overstromingen van november 2010 is gebleken dat er nood is aan bijkomende overstromingsgebieden om piekdebieten te kunnen opvangen. In het decreet Integraal Waterbeleid was al de mogelijkheid voorzien om buiten de waterbeheerplannen overstromingsgebieden af te bakenen bij beslissing van de Vlaamse Regering (art. 50 bis). Daarbij was opgenomen dat de Vlaamse Regering nadere regels kan vaststellen voor de afbakening, met inbegrip van een afbakeningprocedure.

De Vlaamse Regering heeft op 30 maart 2012 goedkeuring gegeven aan een aanpassing aan het besluit Financiële Instrumenten van het decreet Integraal Waterbeleid waarmee ze invulling geeft aan de tussentijdse afbakening en het mogelijk maakt om vóór de vaststelling van de tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen (voorzien tegen eind 2015) overstromingsgebieden (tussentijds) af te bakenen waarop de instrumenten van het decreet Integraal Waterbeleid (recht van voorkoop, de aankoopplicht en de vergoedingsplicht) van toepassing zijn.

De procedure voor de tussentijdse afbakening is afgestemd op de afbakening van overstromingsgebieden via de waterbeheerplannen. Zo wordt voorzien in een motiveringsnota waarin wordt aangegeven hoe het overstromingsgebied kadert binnen de doelstellingen en beginselen van het integraal waterbeleid en aansluit bij de acties en maatregelen die reeds gepland zijn in de waterbeheerplannen en dient ook advies gevraagd te worden aan de betrokken bekkenbesturen.

Ook wordt de afbakening via een openbaar onderzoek in de gemeenten waarover de afbakening zich uitstrekt, aan de bevolking voorgelegd.

VOOR MEER INFORMATIE

De wijzigingen aan het uitvoeringsbesluit Financiële Instrumenten kunnen geraadpleegd worden op www.integraalwaterbeleid.be/nl/regelgeving/decreet-integraal-waterbeleid

ACTIE 47: PROCEDURES ONDERHOUD WATERLOPEN VEREENVOUDIGEN

Omschrijving:

Het goed onderhouden van waterlopen waarbij rekening gehouden wordt met de ruimtelijke bestemming en de verschillende doelstellingen is essentieel voor het waterbeheer. Dit reguliere beheer moet voldoende aandacht krijgen. Ook hier kunnen procedures eenvoudiger, vb. de natuurvergunningsplicht bij oeverversterking, slibruiming, baggerwerken, onderhoudswerken, deponie van slib op de oever,... Het is belangrijk dat de verschillende wetgevingen (natuur, bodem, afval, water, ruimtelijke ordening) hierbij ten volle op elkaar afgestemd worden zodat de aanwezige tegenstrijdigheden en onduidelijkheden weggewerkt worden en de procedures eenvoudig zijn.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5B

Link met CIW Werkplan 2012: Aanpassen van de Code van Goede Natuurpraktijk voor het luik onbevaarbare waterlopen

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Op 15/12/2011 gaf de CIW goedkeuring aan een aantal vereenvoudigingsvoorstellen van de natuurwetgeving, met name een natuurvergunning voor meerdere jaren en een individuele ontheffing van het VEN-verbod voor meerdere jaren. Deze vereenvoudigingsvoorstellen werden overgemaakt aan minister J. SCHAUVLIEGE.

Daarnaast werkt de CIW aan de actualisatie van de code van goede natuurpraktijk. Het luik onbevaarbare waterlopen van de code is al geactualiseerd en werd ter principiële goedkeuring voorgelegd aan de minister in afwachting van de actualisatie van het luik bevaarbare waterlopen tegen oktober 2012.

A Introduceren van publieke erfdienstbaarheid van waterberging

ACTIE 48: PUBLIEKE ERFDIENSTBAARHEID WATERBERGING INTRODUCEREN

Omschrijving:

Mogelijkheid bekijken mbt het invoeren en operationeel maken van de “publieke erfdienstbaarheid van waterberging”. Dit houdt in dat er op alle percelen of gedeelten ervan in overstromingsgevoelig gebied een dergelijke erfdienstbaarheid wordt gevestigd om redenen van algemeen belang in het kader van de algemene veiligheid van de bevolking. Dit laat toe om snel een zeer groot areaal overstromingsgebied te vrijwaren (zie ook Actie 8) waarbij voorkomen wordt dat initiatieven genomen worden die de huidige waterbergingsfunctie te niet doen. In principe is het niet de bedoeling om de waterhuishouding en het huidige landgebruik te wijzigen. Indien de gebruiksmogelijkheden van de aanwezige hoofdbestemming in het gedrang gebracht worden, dient een vergoedingssysteem voor zowel de eigenaar als de gebruiker ingesteld te worden. In volgende fases kunnen deze gebieden ook planologisch verankerd worden. Een planologische wijziging is vereist wanneer de hoofdbestemming in het gedrang komt.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 4A

Link met CIW Werkplan 2012: Publieke erfdienstbaarheid water introduceren

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **opstartfase**

De actie wordt nog opgestart. In het CIW werkplan 2012 is opgenomen dat tegen de CIW-vergadering van december de mogelijkheid mbt het invoeren en operationeel maken van “publieke erfdienstbaarheid van waterberging” onderzocht zal worden.

A Het instrument Watertoets verder uitbouwen tot een krachtig instrument

ACTIE 49: WATERTOETS INHOUDELIJK EVALUEREN

Omschrijving:

De waterbeheerders zijn ervan overtuigd dat de watertoets een goed instrument is dat verder moet uitgebouwd worden tot een krachtig instrument. Een verdere inhoudelijke evaluatie van de watertoets op basis van specifieke cases van wateroverlast in november 2010 kan hiertoe bijdragen. De CIW zal op basis van een analyse van casestudies waar tussen 2006 en 2010 vergunningen werden afgeleverd in de gebieden die in november 2010 overstromden, de volledige procedure (van het al dan niet opvragen van een wateradvies, over het wateradvies zelf, tot de opvolging van de adviezen in de vergunning en op het terrein) evalueren in overleg met adviesverleners en de vergunningverlenende overheid. De case by case evaluatie is voor alle betrokkenen een leertraject met het oog op kwaliteitsverbetering. Daarnaast zal nagegaan worden of meer algemene beleidsmatige conclusies en maatregelen wenselijk zijn.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (1ste fase tegen maart 2011, definitief tegen mei 2011)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 7A

Link met CIW Werkplan 2012: (was opgenomen in CIW werkplan 2011)

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd/uitvoeringsfase**

Op 12 mei 2011 hechtte de CIW haar goedkeuring aan de evaluatie van de watertoets bij vergunningen en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen. De belangrijkste conclusies en aanbevelingen waren de volgende:

- De watertoets werkt. Bij sommige vergunningverleners en adviesverleners is er echter nood aan een inhaalbeweging.
- Het toepassen van de watertoets moet vlotter gaan. Er zijn richtlijnen nodig voor het vaststellen van schadelijke effecten die vlot toegankelijk moeten zijn (via webtoepassing). Er is tevens nood aan praktijkgerichte opleidingen.
- De rol van de initiatiefnemer is te beperkt. Initiatiefnemers moeten zich meer bewust worden van effecten op het watersysteem.
- Er blijkt een grote weerstand tegen bouwweigering te zijn. Er moet daarom ingezet worden op een flankerend beleid

De evaluatie leidde onder meer tot een aanpassing van het uitvoeringsbesluit watertoets. De aanbevelingen werden opgenomen in het CIW-werkplan en maken ook deel uit van de globale evaluatie overstromingen. Een aantal van de aanbevelingen zijn inmiddels uitgevoerd. Zo werd een nieuwe webtoepassing watertoets op 1 maart 2012 gelanceerd en werden voor de vergunningverleners en adviesverleners opleidingen georganiseerd. In 2012 wordt gewerkt aan een evaluatie van de watertoets bij ruimtelijke plannen. De CIW keurde op 15 maart 2012 een plan van aanpak voor deze doorlichting goed. Deze doorlichting zal zich toespitsen op de ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) die tot stand kwamen na de invoering van het MER-integratiespoor voor ruimtelijke uitvoeringsplannen. In het milieueffectrapport (MER) worden immers al de elementen voor de watertoets meegenomen. In het plan van aanpak werden verder afspraken gemaakt over de manier waarop een betekenisvolle steekproef van de te screenen RUP's zal samengesteld worden en over de concrete elementen die zullen onderzocht worden. De resultaten van de evaluatie en de aanbevelingen die eruit voortvloeien, worden in december 2012 aan de CIW voorgelegd.

VOOR MEER INFORMATIE

www.integraalwaterbeleid.be/nl/beleidsinstrumenten/watertoets/nieuw-ub-watertoets/evaluatie-van-de-watertoets

ACTIE 50: OPSTELLEN VAN RICHTLIJNEN (VOOR VERGUNNINGVERLENER/ADVIESVERLENING) WATERTOETS

Omschrijving:

De watertoets kan verder geoptimaliseerd worden door een verdere ondersteuning van de actoren (vergunningverleners, adviesverleners, ontwerpers, initiatiefnemers) en door het versterken van de instrumenten om de druk te verminderen om toch te bouwen in overstromingsgebied gelegen in woongebied of industriegebied.

Het CIW werkplan 2011 voorziet in dit kader het opstellen van richtlijnen (zowel voor de adviesverlener als de vergunningverlener) voor de uitvoering van de watertoets en waarbij de doorvertaling van de bekken- en stroomgebiedbeheerplannen in de advisering een belangrijk aandachtspunt zal vormen. Het ter beschikking stellen van goede voorbeelden van waterparagrafen maken deel uit van de richtlijnen.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (eind 2011)1 (gekoppeld aan Actie 52)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 7A

Link met CIW Werkplan 2012: Opstellen van richtlijnen voor uitvoering watertoets

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

In haar vergadering van 4 oktober 2011 hechtte de CIW haar goedkeuring aan het achtergronddocument bij de nieuwe webtoepassing houdende het vaststellen en beoordelen van schadelijke effecten bij de watertoets. Dit achtergronddocument (bevat aanbevelingen/richtlijnen inzake het vaststellen en beoordelen van schadelijke effecten op het watersysteem) diende als basis voor het uitbouwen van een nieuwe webtoepassing watertoets. Via deze toepassing kan niet alleen nagegaan worden of en aan wie advies dient gevraagd te worden maar worden ook op basis van gebiedsspecifieke en projectspecifieke kenmerken voorbeeldparagrafen voor het wateradvies en de waterparagraaf ter beschikking gesteld. Particulieren (ontwerpers, architecten) kunnen er ook nagaan met welke aandachtspunten ivm water zij het best rekening houden bij het ontwerp. De nieuwe webtoepassing werd gelanceerd op 1 maart 2012, bij het inwerkingtreden van het gewijzigd watertoetsbesluit.

VOOR MEER INFORMATIE

www.watertoets.be

ACTIE 51: ACTUALISATIE VAN DE WATERTOETSKAARTEN

De watertoetskaart van de overstromingsgevoelige gebieden zal uitgebreid worden met de gebieden die recent getroffen werden door wateroverlast en nog niet eerder aangeduid waren op de kaart als effectief overstromingsgevoelig. De basis hiervoor is de inventaris van de overstroomde gebieden die wordt opgemaakt door de bekkensecretariaten.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (eind 2011)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 7A

Link met CIW Werkplan 2012: Ontwikkeling van een nieuw geoloket voor de watertoets

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

De watertoetskaart van de overstromingsgevoelige gebieden werd aangepast na de overstromingen van november 2010. De in 2010 en 2011 overstroomde gebieden werden toegevoegd aan de laag van de effectief overstromingsgevoelige gebieden, evenals de resultaten van een aantal nieuwe modelleringen. Tevens werden een aantal correcties aan de ROG doorgevoerd op basis van het DHM. De laag van de mogelijk overstromingsgevoelige gebieden werd uitgebreid met de colluvia en de van nature overstroombare gebieden in harde bestemmingen (met uitzondering van de antropogene bodems). De opgehoogde haventerreinen werden uit de laag van de mogelijk overstromingsgevoelige gebieden geknipt. De geactualiseerde kaart werd bijgevoegd bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 oktober 2011 tot wijziging van het uitvoeringsbesluit watertoets van 20 juli 2006. In datzelfde besluit is opgenomen dat de ministers bevoegd voor het leefmilieu en openbare werken gemachtigd worden om de kaart aan te passen. De bedoeling is om de kaart op geregelde tijdstippen te actualiseren.

Op 1 maart 2012 werd via het AGIV een nieuw geoloket 'watertoets en overstromingskaarten' gelanceerd. Het nieuwe geoloket is een integratie van het vroegere geoloket 'overstromingskaarten' die de NOG, ROG en risicozones voor overstromingen bevatte en het geoloket watertoets met de watertoetskaarten. De geactualiseerde watertoetskaart wordt op het nieuwe geoloket getoond, maar ook de oude watertoetskaarten blijven consulteerbaar. Daarnaast worden in het nieuwe geoloket nu ook de kadastrale perceelsgrenzen getoond (ten behoeve van notarissen en vastgoedmakelaars voor de toekomstige informatieplicht).

VOOR MEER INFORMATIE

Geoloket watertoets: <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/watertoets2012/>

ACTIE 52: VERNIEUWEN INTERNETINSTRUMENT WATERTOETS (INCL OPLEIDINGEN ORGANISEREN)

Omschrijving:

Het internetinstrument watertoets wordt in 2011 vernieuwd in 2 fasen: in een eerste fase een aanpassing in functie van het nieuwe uitvoeringsbesluit, in een tweede fase een uitbreiding voor de implementatie van de richtlijnen voor adviesverlening bij vergunningen (Actie 50). Een "permanente" helpdesk watertoets wordt uitgebouwd ifv een praktijkgerichte ondersteuning voor initiatiefnemers, architecten, ontwerpers en vergunningverleners. Betere bekendmaking, permanente verbetering en uitwisseling van informatie over goede praktijkvoorbeelden spelen daarbij een belangrijke rol.

In het kader van de uitvoering van de watertoets en het gebruik van het vernieuwde watertoets internet instrument zullen opleidingen worden georganiseerd voor de vergunningverleners en adviesverleners.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (eind 2011)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 7A

Link met CIW Werkplan 2012: Vernieuwen van het internetinstrument watertoets, Verzorgen van opleidingen in het kader van de watertoets, Ontwikkeling van een nieuw geoloket voor de watertoets

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

Zoals bij actie 51 aangegeven werd de nieuwe webtoepassing watertoets gelanceerd op 1 maart 2012 samen met het in werking treden van het gewijzigd watertoetsbesluit. Via deze toepassing kan niet alleen nagegaan worden of en aan wie advies dient gevraagd te worden maar worden ook op basis van gebiedsspecifieke en projectspecifieke kenmerken voorbeeldparagrafen voor het wateradvies en de waterparagraaf ter beschikking gesteld. Particulieren (ontwerpers, architecten) kunnen er ook nagaan met welke aandachtspunten ivm water zij het best rekening houden bij het ontwerp. De webtoepassing is voor wat betreft het inhoudelijk luik gebaseerd op het achtergronddocument met aanbevelingen voor het vaststellen en beoordelen van schadelijke effecten bij de watertoets dat op 4 oktober 2011 werd goedgekeurd.

In het voorjaar van 2012 werden opleidingen georganiseerd voor vergunningverleners en adviesverleners (waterbeheerders). De opleidingen werden decentraal georganiseerd om zoveel mogelijk betrokkenen te kunnen bereiken en zijn doorgegaan in Antwerpen, Brussel, Hasselt, Gent en Izegem. Tijdens de opleidingen werden de wijzigingen aan het uitvoeringsbesluit watertoets toegelicht en is het gebruik van het nieuwe watertoetsinstrument toegelicht door middel van concrete dossiers. Aan deze opleidingen hebben iets meer dan 750 mensen deelgenomen en werd ongeveer twee derde van alle gemeentebesturen bereikt.

Op 1 maart 2012 werd via het AGIV een nieuw geoloket 'watertoets en overstromingskaarten' gelanceerd. Het nieuwe geoloket is een integratie van het vroegere geoloket 'overstromingskaarten' die de NOG, ROG en risicozones voor overstromingen bevatte en het geoloket watertoets met de watertoetskaarten. De geactualiseerde watertoetskaart wordt op het nieuwe geoloket getoond, maar ook de oude watertoetskaarten blijven consulteerbaar. Daarnaast worden in het nieuwe geoloket nu ook de kadastrale perceelsgrenzen getoond (ten behoeve van notarissen en vastgoedmakelaars voor de toekomstige informatieplicht).

VOOR MEER INFORMATIE

Website watertoets: www.watertoets.be

Geoloket watertoets: <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/watertoets2012/>

ACTIE 53: WENSELIJKHEID “WATERTOETSRUILVERKAVELING” ONDERZOEKEN

Omschrijving:

Voorts kan de wenselijkheid en haalbaarheid worden onderzocht van een 'watertoetsruilverkaveling' om woon- en industriegebieden gelegen in overstromingsgevoelig gebied te ruilen met hoger gelegen gebieden met 'zachte' bestemming (recreatiegebied, natuurgebied, bouwvrij agrarisch gebied, bosgebied, gemengd openruimtegebied of parkgebied). Hierdoor blijft de kostprijs voor de gemeenschap beperkt. In functie van herbestemming kan in specifieke gevallen gebruik worden gemaakt van de regeling rond planschadevergoeding cfr. artikel 2.6.1 §2 VCRO. In een aantal andere gevallen is de herbestemming naar een bouwvrije bestemming niet onderhevig aan de planschaderegeling omdat de betrokken percelen niet gelegen zijn binnen de 50 m van een voldoende uitgeruste weg of omdat ze vanwege de hoge waterstand bouwfysisch niet in aanmerking komen voor bebouwing. De toepassing van het instrument planruil vergt de (tijdelijke) verwerving van ruilgronden, en ondersteuning via het Rubiconfonds moet hier worden onderzocht. Het departement RWO geeft er de voorkeur aan om de watertoetsruilverkaveling niet eng te beschouwen vanuit een enkelvoudig planningsinitiatief water, maar het in te bedden in een meervoudige, gebiedsgerichte planningsopgave.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 4B

Link met CIW Werkplan 2012: Wenselijkheid 'watertoetsruilverkaveling' onderzoeken

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **opstartfase**

De actie wordt nog opgestart. In het CIW werkplan 2012 is opgenomen dat tegen de CIW-vergadering van december de mogelijkheid mbt een 'watertoetsruilverkaveling' onderzocht zal worden.

ACTIE 54: MOGELIJKHEID ONDERZOEKEN IFV VOORKOMEN LAAGSTAMPLANTAGES IN VALLEIEN

Omschrijving:

De beschikbare ruimte in het winterbed van de Gemeenschappelijke Maas (en mogelijk ook andere waterlopen) moet maximaal aangewend kunnen worden om hoge afvoeren af te voeren. De aanwezigheid van hindernissen voor de waterafvoer in het winterbed of in overstromingsgevoelige gebieden dient dan ook vermeden te worden. De watertoets is hiertoe voor vergunningsplichtige activiteiten (bebouwing) het geëigende instrument. Daarnaast zijn er echter ook een aantal niet-vergunningsplichtige activiteiten, die bijgevolg niet onder het huidig toepassingsgebied van de watertoets vallen, maar die eveneens de afvoercapaciteit van de waterlopen kunnen beperken en overstromingsrisico's doen vergroten. Het gaat ondermeer over de aanleg van laagstamplantages in het winterbed van de Gemeenschappelijke Maas. Deze plantages kunnen tot een verhoging van de waterpeilen leiden. Dit effect kan nog versterkt worden omdat deze plantages heel wat zwerfvuil vangen zodat ze echte muren vormen in het winterbed. Het uitbreiden van de watertoets zodat het een wettelijk instrument wordt om de aanleg van laagstamplantages in het winterbed van de Gemeenschappelijke Maas gericht te voorkomen is alleen mogelijk indien de aanleg van die plantages vergunningsplichtig zou worden gemaakt, wat een ingreep in de regelgeving voor ruimtelijke ordening vergt.

Omdat de haalbaarheid hiervan onzeker is zullen er ook alternatieven onderzocht moeten worden om aan deze vraag te voldoen.

Initiatiefnemer: CIW ism De Scheepvaart

Timing: KT

Status: op te starten

Link met CIW Werkplan 2012: Mogelijkheid onderzoeken i.f.v. voorkomen laagstamplantages in valleien

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Het overleg rond deze actie is opgestart. Onderzocht wordt of aan de hand van een publieke erfdienstbaarheid kan gewerkt worden om laagstamplantages (of andere opstuwende gewassen) in het winterbed van de Maas te verbieden. Hierover wordt gerapporteerd aan de CIW in oktober 2012.

ACTIE 55: INVOEREN VAN DE AANTOONPLICHT OM TE VOLDOEN AAN DE WATERTOETS DOOR DE INITIATIEFNEMER

Omschrijving:

Vandaag worden initiatiefnemers pas met de watertoets geconfronteerd als er een beslissing over de aanvraag is getroffen. De mogelijkheid moet worden onderzocht om de aanvrager van de vergunning te verplichten een voorafgaandelijke analyse i.k.v. de watertoets voor te leggen, maw een watertoetsstudie/checklist aan de vergunningsaanvraag laten toevoegen. Het advies van de waterbeheerders zal altijd nodig blijven om de vergunningverlener in staat te stellen een verantwoorde en gemotiveerde beslissing te nemen. Een dergelijke verplichting kan ingevoerd worden door aanvulling van het BVR van 28/05/2004 voor de dossiersamenstelling van een vergunningsaanvraag en het BVR van 29/5/2009 voor dossiersamenstelling van een verkavelingsaanvraag, waarbij minimale drempels voor projecten worden vastgelegd.

Initiatiefnemer: CIW en RWO

Timing: nader te bepalen, kan samen met Actie 50 en Actie 52 (eind 2011)

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 7A

Link met CIW Werkplan 2012: Invoeren van de aantoonplicht om te voldoen aan de watertoets door de initiatiefnemer

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **opstartfase**

De actie wordt nog opgestart. In het CIW werkplan 2012 is opgenomen dat tegen de CIW-vergadering van december de mogelijkheid om de aanvrager van de vergunning een voorafgaandelijke analyse i.k.v. de watertoets te laten voorleggen zal onderzocht worden. Voor een aantal projecten wordt hier aansluiting gezocht bij de project-m.e.r.-screening.

A Via de ruimtelijke ordening (planning) ruimte voor water vrijwaren

ACTIE 56: MOGELIJKHEID TYPEVOORSCHRIFTEN IFV WATERDOELSTELLINGEN EVALUEREN EN BESTAANDE TYPEVOORSCHRIFTEN SCREENEN IFV ASPECTEN INTEGRAAL WATERBELEID

Omschrijving:

Typevoorschriften 'overstromingsgebied in overdruk', 'infiltratiegevoelige gebieden' of 'erosiegevoelige gebieden' bestaan nog niet. Voorgesteld wordt om te bekijken of dit in het leven kan geroepen worden. Daarbij dient onderzocht te worden wat de meerwaarde van deze nieuwe typevoorschriften is naast de bestaande typevoorschriften 11.2 en 11.3.

In afwachting van dit verder onderzoek kan het generiek typevoorschrift 11.2 voor de gewestelijke RUPs 'Typebepaling met betrekking tot passende beoordeling, MER, watertoets', dat stelt dat in dergelijk gebied, voor zover in overeenstemming met of aangewezen in de watertoets, alle werken, handelingen en wijzigingen in functie van het bereiken van de randvoorwaarden die nodig zijn voor het behoud van de watersystemen en het voorkomen van wateroverlast buiten de natuurlijke overstromingsgebieden toegelaten zijn voor zover de technieken van de natuurtechnische milieubouw, gehanteerd worden. Doch dit typevoorschrift geldt niet voor gebieden die van nature overstromingsgevoelig zijn. Daarvoor kan typevoorschrift 11.3 'Typebepaling mbt beperkte werken van waterbeheer in of nabij valleien' gebruikt worden. Deze stelt dat het behoud, het herstel en de ontwikkeling van overstromingsgebieden, het beheersen van overstromingen of het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden, - het beveiligen van vergunde of vergund geachte bebouwing en infrastructuur tegen overstromingen zijn toegelaten, voor zover de technieken van natuurtechnische milieubouw gehanteerd worden.

Indien het in het leven roepen van een overdruk 'overstromingsgebied' niet mogelijk is en typevoorschriften 11.2 en 11.3 ontoereikend zouden zijn, zou er nog gebruik kunnen gemaakt worden van het typevoorschrift buffer (eveneens een overdruk boven een bestemming). Een buffer kan o.a. een gebied zijn tussen een zone voor waterweginfrastructuur (de waterweg en aanhorigheden) en aangrenzende zones. Door een gebied de overdruk 'buffer' mee te geven kan voorzien worden in een onbebouwde afstand tussen bewoning/industrie en de waterweg, daar waar het effectief overstromingsgevoelig is. Cfr. de bepalingen bij de typevoorschriften moet de buffer voldoen aan de voorwaarden van visuele afscherming, geluidsafscherming, landschappelijke inpassing of afstand. Het typevoorschrift bepaalt verder dat naargelang de aard van de aangrenzende bestemming, de buffer gebiedsspecifiek moet ingevuld worden. De buffer dient bv. voor ten minste x% beplant met streekeigen struiken en hoogstammige bomen met het oog op het bufferen van bedrijfsactiviteiten ten opzichte van de aanliggende functies.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat de bestaande typevoorschriften 11.2 of 11.3 nu al worden gebruikt in nieuwe gewestelijke RUPs. Bij een actualisatie van de typevoorschriften is het wenselijk dat de bestaande bepalingen ook vanuit de invalshoek integraal waterbeleid tegen het licht worden gehouden. Een nieuw typevoorschrift 'overstromingsgebied in overdruk' zou kunnen toegevoegd worden. Dit is enkel bruikbaar in nieuwe nog op te maken RUPs, desgevallend via zogeheten 'blauwe RUPs'. Op basis van de overstromingsrisicobeheerplannen als onderdeel van de stroomgebiedbeheerplannen kunnen gewestelijke, provinciale of gemeentelijke RUPs worden opgemaakt om dergelijke overdruk te realiseren of via de grondbestemming gebieden bouwvrij te maken. Dit moet ook bekeken worden in het kader van de uitvoering van de visienota "versnellen investeringsprojecten" (zie Actie 44).

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 4A

Link met CIW Werkplan 2012: Het evalueren van de mogelijkheid typevoorschriften ifv waterdoelstellingen op te stellen en bestaande typevoorschriften te screenen ifv aspecten integraal waterbeleid

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Het overleg rond deze actie is opgestart binnen de CIW WG Watertoets. Er zal hierover gerapporteerd worden aan de CIW in december 2012.

A Het Rubiconfonds terug operationeel maken en heroriënteren

ACTIE 57: RUBICONFONDS TERUG OPERATIONEEL MAKEN EN HERORIËNTEREN

Omschrijving:

Voor de gebieden waar er een conflict is tussen bestemming volgens een ruimtelijk plan en de overstromingsproblematiek wordt de zgn. planschade vaak aangehaald om geen initiatieven te nemen. Het Rubiconfonds inzetten om in een financiële vergoeding ten gevolge planschade te voorzien, kan mogelijks een oplossing bieden maar dit vergt een decretale basis. De middelen van het Rubiconfonds kunnen momenteel volgens het begrotingsdecreet 2003 enkel gebruikt worden voor het realiseren van investeringen en niet voor het betalen van planschade. Middelen dienen echter vooral het ruimtelijk beleid ifv waterdoelstellingen (ruimte voor water) te flankeren en niet te worden aangewend om waterschade of aanpassingswerken te vergoeden.

Via een dergelijke heroriëntering van het Rubiconfonds kan ook aan het instrument watertoets meer gewicht gegeven worden. Het vergoeden van een weigering ten gevolge van een negatieve watertoets zonder wijziging van het bestemmingsplan is echter niet aan de orde. Bovendien is planschade is enkel van toepassing op de eerste 50 m vanaf de rooilijn van voldoende uitgeruste wegen en voor zover de percelen bouwtechnisch en bouwfysisch in aanmerking komen voor bebouwing.

Het inzetten van het Rubiconfonds voor Actie 53 moet eveneens onderzocht worden.

Initiatiefnemer: dep RWO

Timing: KT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 4C

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: haalbaarheidsfase

De beslissing van de Vlaamse regering van 4 mei 2011 over de goedkeuring van het Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen omvat tevens de opstart van 4 korte termijnacties. Eén van die korte termijnacties "signaalgebieden" heeft als doel de toetsing van de signaalgebieden te intensifiëren en er vervolgens ook effectieve gevolgen aan te koppelen via enerzijds het onbebouwbaar maken van gebieden of anderzijds het nemen van maatregelen via de geëigende kanalen of instrumenten. Het is daarbij ook nodig de mechanismen te onderzoeken (eventuele vergoedingen, ...). Het al dan niet hervormen van het Rubiconfonds in functie van vergoedingen kan daarbij eveneens onderzocht worden. Het is alleszins de bedoeling dat op geregelde wijze overleg plaatsvindt met de betrokken administraties en de CIW om het instrumentarium uit te werken.

A De toepasbaarheid van het dijkendecreet evalueren

ACTIE 58: TOEPASBAARHEID DIJKENDECREET EVALUEREN

Omschrijving:

Er dient te worden nagegaan of en op welke manier het dijkendecreet kan worden toegepast om versneld waterbeheersinfrastructuurwerken uit te voeren. Hierbij kan gesteund worden op de jarenlange ervaring terzake van W&Z en DS. Hierbij wordt tevens verwezen naar het Zeeweringsdecreet, in opmaak, dat ook de mogelijkheid voor versnelde uitvoering van infrastructuurwerken en procedures zal voorzien.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met CIW Werkplan 2012: Toepasbaarheid dijkendecreet evalueren

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **opstartfase**

Deze actie wordt nog opgestart.

A Verankeren van werken ikv bescherming tegen overstromingen aan de kust

ACTIE 59: HET OPSTELLEN VAN EEN ZEEWERINGSDECREET

Omschrijving:

Opstellen van een zeeeringsdecreet om de realisatie, het behoud en de bescherming van de zeeering te formaliseren. Om de Vlaamse kustbeheerder te ondersteunen bij werkzaamheden in kader van de zeeering dienen de nodige juridische instrumenten decretaal verankerd te worden, waarbij rekening gehouden wordt met aspecten als waarborgen van veiligheid, toekomstige ontwikkelingen, ecologische weerslag, economische functie, woon-, werk- en recreatieklimaat.

Initiatiefnemer: MDK, afdeling Kust en dep MOW, AJD

Timing: KT (juni 2011)

Status: lopend

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **stilgelegd**

Het opstellen van een zeeeringsdecreet is momenteel "on hold" gezet. In eerste instantie wordt nu een voorstel uitgewerkt voor het aanpassen van het decreet betreffende de waterkeringen.

A Informatiedoorstroming naar potentiële kopers van onroerend goed optimaliseren

ACTIE 60: DECREET IWB AANPASSEN IKV INFORMATIEPLICHT KOPERS ONROEREND GOED

Omschrijving:

Communicatie over inschatting van het risico op wateroverlast kan verbeteren door het opleggen van een informatieplicht aan de instrumenterende ambtenaren en de verkopers zodat kopers van gronden en gebouwen zich voldoende kunnen informeren. Naar analogie met het energieprestatiecertificaat kan er zowel in de bekendmaking als in de notariële akte opgenomen worden of een eigendom (of een gedeelte ervan) al dan niet gelegen is in een overstromingsgebied. Deze actie wordt meegenomen bij de geplande globale herziening van het decreet IWB die voorzien is in 2011.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (mei 2011)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 7B

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Het voorstel tot aanpassing van het decreet Integraal Waterbeleid door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 20 juli 2012, bevat een decretale informatieplicht voor onroerende goederen gelegen in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied, in een afgebakend overstromingsgebied of in een afgebakende oeverzone.

Het voorstel houdt in dat iedereen die voor eigen rekening of als tussenpersoon een onroerend goed verkoopt, verhuurt voor meer dan negen jaar, inbrengt in een vennootschap, een vruchtgebruik, erfpacht of een opstalrecht overdraagt, of op andere wijze een eigendomsoverdracht met een vergeldend karakter van het goed bewerkstelligt, in de hieraan verbonden publiciteit vermeldt of het onroerend goed volledig of gedeeltelijk gelegen is in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied, in een afgebakend overstromingsgebied of in een afgebakende oeverzone. Daarnaast dient in alle onderhandse en authentieke aktes met betrekking tot de hierboven beschreven 'eigendomsoverdrachten' opgenomen te worden of het onroerend goed volledig of gedeeltelijk gelegen is in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied, in een afgebakend overstromingsgebied of in een afgebakende oeverzone.

VOOR MEER INFORMATIE

Het aangepast decreet Integraal waterbeleid zal te raadplegen zijn via de website van de CIW (www.integraalwaterbeleid.be).

ACTIE 61: COMMUNICATIE OVER OVERSTROMINGSGEVOELIGE GEBIEDEN EN INFORMATIEVERSPREIDING VOOR BESCHERMING VAN BESTAANDE WONINGEN IN OVERSTROMINGSGEBIED

Omschrijving:

Via communicatie en verspreiding van informatie moeten eigenaars van woningen en bedrijfsgebouwen ondersteund worden bij het nemen van maatregelen ter bescherming van bestaande gebouwen waar er een risico blijft bestaan voor wateroverlast. Dit kan de vorm aannemen van folders, brochures en/of media campagnes, maar ook van subsidies voor het ondersteunen van beschermingsmaatregelen.

De campagne moet zich eveneens richten tot de eigenaars of kopers van bouwgronden of potentiële kopers van bestaande woningen.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (medio 2011(folder) en LT (communicatie en subsidie))

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8B

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

De CIW bracht eind 2011 de brochure 'Overstromingsveilig bouwen en wonen, hoe kunt u uw woning beschermen tegen schade door overstromingen?' uit. De brochure is gericht op eigenaars of kopers van bouwgronden of potentiële kopers van bestaande woningen in overstromingsgevoelige gebieden. Via de brochure kan de eigenaar of koper van een perceel te weten komen of het perceel al dan niet in overstromingsgevoelig gebied ligt, of er mag gebouwd worden en hoe er best ge- en verbouwd wordt. Ook praktische tips over hoe zich voor te bereiden op een dreigende overstroming en wat te doen bij schade na een overstroming, komen aanbod. De brochure gaat kort in op de manier waarop de schade tegen alsook de verzekering tegen waterschade.

De brochure werd verspreid naar alle gemeenten, alsook naar notarissen en vastgoedmakelaars. In totaal werden ongeveer 27.500 exemplaren verspreid. De acties op lange termijn dienen nog verder onderzocht te worden.

VOOR MEER INFORMATIE

De brochure 'Overstromingsveilig bouwen en wonen' kan gedownload worden via <http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/publicaties> of besteld worden bij het CIW secretariaat (053/7 65 07, secretariaat_ciw@vmm.be).

3 Opvolging Resolutie wateroverlast

aanbeveling 1° de nodige lessen te trekken uit de evaluatie van de overstromingen van november 2010 en januari 2011 met het oog op het voorkomen, voorspellen en beheersen van wateroverlast;

Stand van zaken 2012

Het globale evaluatiedocument van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) trekt een aantal lessen uit de overstromingsgebeurtenissen van november 2010 en januari 2011 en formuleert mede op basis daarvan aanbevelingen voor het beleid en een concreet actieplan.

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 35](#), [Actie 36](#), Actie 37, [Actie 41](#))

aanbeveling 2° in het kader van het integraal waterbeleid:

- A) verder werk te maken van een op bekken en stroomgebiedsniveau geïntegreerd beleid gericht op ruimte voor water, waarbij men water zo veel mogelijk ter plaatse vasthoudt, hergebruikt en infiltreert alvorens het te bergen en af te voeren;
- (Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 2](#), [Actie 3](#), Actie 4, Actie 6, Actie 37)
- B) deze drietrapsstrategie aan te vullen met een beleid dat gericht is op het beheren van overstromingsrisico's door het uitwerken van veiligheidsdoelstellingen, overstromingsgevaarkaarten, overstromingsrisicokaarten en waterbeheersingsmaatregelen per bekken, rekening houdend met klimaatveranderingen als onderdeel van de tweede planningscyclus voor het integraal waterbeleid;
- (Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 23](#))
- C) naast een beleid gericht op het terugdringen van overstromingsrisico's ook het beleid gericht op het voorkomen of beperken van het risico op watertekorten vorm te geven door de watervoorraden kwalitatief en kwantitatief veilig te stellen en voldoende aanbod van drink- en proceswater aan een redelijke kostprijs blijvend te garanderen;
- D) bij de voorbereidingen van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen de nodige aandacht te besteden aan het behoud van het waterbergend vermogen; daarbij moet niet alleen uitgegaan worden van het herstel en het behoud van beek- en riviervalleien als structurend fysisch systeem voor verdere ruimtelijke ontwikkelingen, maar ook van een maximale meekoppeling van waterberging met andere functies (zoals natuur, recreatie en 'waterbestendige' land- en bosbouw);
- E) te zorgen voor een betere doorwerking van het waterbeleid in andere beleidsdomeinen;

Stand van zaken 2012

In het kader van het integraal waterbeleid

- worden uiterlijk eind 2013 overstromingsrisicokaarten en overstromingsgevaarkaarten in uitvoering van de Overstromingsrichtlijn ter beschikking gesteld van het publiek;
- wordt nog dit jaar een studie opgestart voor de uitwerking van een methodiek voor het formuleren van overstromingsrisicobeheerdoelstellingen, die gebiedsgericht doelstellingen zullen vastleggen om schade en risico's in Vlaanderen tot een aanvaardbaar niveau te brengen;
- wordt het overleg op het Europese niveau m.b.t. waterschaarste en droogte in het kader van de "Blueprint to safeguard Europe's Waters" nauwgezet opgevolgd ter voorbereiding van de tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen;
- volgt de CIW via de partnerdialog de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, in het bijzonder het proces van het Groenboek naar het Witboek waarbij de relatie tussen water en ruimtelijke ordening nogmaals onder de aandacht wordt gebracht
- zal de CIW aan de Vlaamse Taskforce Adaptatie voorgesteld worden als piloot voor de krachtlijn 'evenwichtig water' van het Vlaamse Adaptatieplan; deze krachtlijn focust op de toenemende kans op overstromingen en watertekorten als gevolg van klimaatverandering.

Specifiek mbt tot punt B

De principes "ruimte voor water" en "hemelwater vasthouden, bergen en dan pas afvoeren" blijven leidende principes voor het integraal waterbeleid en de toekomstige waterbeheerplannen.

De CIW brengt deze principes ook in in andere plannings- en beleidsprocessen. Zo formuleerde de CIW in juli 2011 een aantal uitdagingen m.b.t. water voor het ruimtelijk

beleid als bijdrage aan de voorbereiding van het Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Ook participeert de CIW aan de voorbereiding van het Vlaams Adaptatieplan (VAP) en bezorgde in oktober 2011 een insteek voor het luik water van het VAP.

Specifiek mbt tot punt C

De tweede waterbeleidsnota zal aspecten inzake het voorkomen of beperken van het risico op watertekorten door de watervorraden kwalitatief en kwantitatief veilig te stellen en voldoende aanbod van drink- en proceswater aan een redelijke kostprijs blijvend te garanderen mee in beschouwing nemen.

Specifiek mbt tot punt D en punt E

De insteek voor Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen werd door de CIW goedgekeurd op 5 juli 2011 en op 14 juli 2011 overgemaakt aan het Departement RWO. De Vlaamse Regering heeft op 4 mei 2012 het Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen goedgekeurd. In het door de Vlaamse Regering goedgekeurde document is maximaal rekening gehouden met de krachtlijnen en aanbevelingen uit de insteek van de CIW..

Op 4/10/2011 keurde de CIW haar insteek voor het Vlaams adaptatieplan goed. Deze insteek werd overgemaakt aan de coördinator VAP op 28/10/2011.

aanbeveling 3° de inzetbare instrumenten voor waterbeheersing (vasthouden, bergen en afvoeren) als drietrapsstrategie te hanteren en dus in eerste instantie te focussen op het vasthouden aan de bron, door:

A) de normering voor nieuwbouw en renovatie zoals ze vandaag is vastgelegd in de gewestelijke stedenbouwkundige verordening en de code van goede praktijk voor rioolstelsels aan te passen, met als doel:

a) de principes van vasthouden, hergebruiken, infiltreren en bufferen van hemelwater bij nieuwe verharde oppervlakten en in het geval van rioleringswerken beter te verankeren;

b) de controle op de uitvoering van de opgelegde maatregelen te versterken door na te gaan op welke manier deze controle kan worden geïntegreerd met andere handhavings- of keuringsinstrumenten (bv. het as-buittest, de keuring privéwaterafvoer);

c) in het kader van rioleringsprojecten gedifferentieerde bufferingseisen in functie van de waterloop of het type waterloop te ontwikkelen;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 1](#), [Actie 2](#), Actie 6)

B) ook voor bestaande situaties meer in te zetten op afkoppeling, buffering van verharde oppervlakte en de herwaardering van het grachtenstelsel, ook rekening houdend met de effecten van hevige regenval en zodat een hydraulische over-belasting en biologische onderbelasting van de riolerings- en zuiveringssystemen wordt vermeden; te onderzoeken welke (combinatie van) instrumenten daarvoor het best geschikt zijn (bv. financiële instrumenten zoals heffingen of subsidies, gemeentelijke hemelwaterplannen);

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 4, Actie 6)

C) met het oog op een preventieve aanpak van de overstromings- en slibproblematiek verder werk te maken van een meer effectieve bestrijding van de erosie, een vertraging van de afstroom en een verhoging van de infiltratie, en daartoe:

a) op basis van de gemeentelijke erosiebestrijdingsplannen de erosieproblemen doelgericht aan te pakken en versneld initiatieven te nemen;

b) de mogelijkheden binnen het gemeenschappelijk landbouwbeleid te evalueren in functie van een meer effectieve en versterkte inzet ervan;

c) wanneer vrijwilligheid onvoldoende resultaat oplevert, in prioritaire gebieden na te gaan op welke wijze verplichte maatregelen inzake erosiebestrijding kunnen ingezet worden;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 3](#))

D) in het kader van de bekkenbeheerplannen, rekening houdend met mogelijke brongerichte maatregelen, na te gaan in welke mate nog extra ruimte voor waterberging moet voorzien worden;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 7, Actie 12)

E) het waterpeilbeheer met de betrokken actoren af te stemmen, rekening houdend met de aanwezige functies van de percelen langsheen de waterlopen;

F) het evalueren, waar nodig verruimen en waar mogelijk vereenvoudigen van bestaande financiële instrumenten in het kader van het decreet Integraal Waterbeleid;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 4)

Stand van zaken 2012

Hiervoor:

- werd door de CIW eind vorig jaar een actualisatie van de code van goede praktijk voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van rioolstelsels aan minister J. SCHAUVLIEGE

- voorgelegd, die rekening houdt met toekomstige klimaatevoluties en de te verwachten gevolgen voor de rioleringsinfrastructuur;
- werd binnen de CIW overeenstemming bereikt over de principes en een ontwerp op hoofdlijnen voor de herwerking van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater, in afstemming met het voorstel voor actualisatie van de code van goede praktijk voor rioolstelsels. De tekst van de verordening zal tegen de CIW van 12 oktober 2012 verder aangevuld en verfijnd worden op basis van een aantal technische, ecologische en economische onderbouwingen. Het voorstel werd onlangs voorgelegd aan minister Ph. MUYTERS;
 - is de controle op de uitvoering van de opgelegde maatregelen deels verwerkt in de keuring privéwaterafvoer
 - werd aansluitend bij de herziening voor de code van goede praktijk voor de aanleg van rioleringen gestart met de uitwerking van gedifferentieerde bufferingscriteria voor lozing van hemelwater in functie van de ontvangende waterloop. De resultaten worden tegen de zomer van 2013 verwacht;
 - is via de aanpassing van 30 maart /2012 van het besluit financiële instrumenten bij het decreet Integraal Waterbeleid voorzien in een procedure voor de tussentijdse afbakening van overstromingsgebieden.
 - onderzoekt de CIW in 2013 verder welke financiële en andere instrumenten (zoals gemeentelijke hemelwaterplannen) de toepassing van hergebruik en infiltratie op privéterrein kunnen stimuleren.
 - voor de voorbereiding van de uitvoering van het GLB na 2013 zijn door het beleidsdomein Landbouw en Visserij de werkgroepen landbouw en milieu, landbouw en platteland opgericht. Binnen de subwerkgroepen van de werkgroep landbouw en leefmilieu, die bestaat uit een evenwichtige samenstelling van vertegenwoordigers uit de beleidsdomeinen LNE en LV, zal onder meer aandacht besteed worden aan de aspecten bodem en water.

Specifiek mbt tot punt E

De bekkenbesturen van het IJzerbekken en het bekken van de Brugse Polders hebben in 2010 (respectievelijk op 10/06/2010 en 15/06/2010) een handleiding voor de "opmaak van peilbesluiten in de kustpolders" goedgekeurd. Deze handleiding werd in overleg met de verschillende betrokken partijen opgesteld en geeft aan welke stappen best doorlopen worden om tot een peilbesluit te komen, welke elementen dit peilbesluit kan bevatten en over welke aspecten een consensus bestaat bij alle betrokken partijen. Het document kan gebruikt worden om het overleg rond peilafspraken in een gebied te stroomlijnen. Het document is beschikbaar via www.ijzerbekken.be of www.bekkenbrugsepolders.be.

Binnen het bekken van de Brugse Polders worden momenteel peilafspraken voor het gebied Uitkerkse Polders (een SBZ- gebied) opgesteld. In het kader van dit proces is een modelleringsstudie lopende die o.a. zal toelaten de impact van peilverhogingen op landbouwwitbatingen en inzake veiligheid tegen overstromingen in te schatten. Meerdere scenario's zullen worden onderzocht. Ook de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied zullen in rekening worden gebracht. Concretisering van deze peilafspraken mogen worden verwacht in de loop van 2013. Meer informatie is te bekomen bij het bekkensecretariaat van het bekken van de Brugse Polders (voor contactgegevens zie www.bekkenbrugsepolders.be).

(zie ook aanbeveling 7C)

aanbeveling 4° in het kader van het ruimtelijk beleid:

- A) de gepaste instrumenten te ontwikkelen om het behoud van het waterbergend vermogen in de overstromingsgevoelige gebieden te waarborgen zodat in die gebieden ofwel waterschadebestendig en met maximaal behoud van het waterbergend vermogen gebouwd wordt, of indien dit onmogelijk is, niet gebouwd wordt. Bij de ontwikkeling van die instrumenten voldoende mogelijkheden voor maatwerk te laten en voldoende nuance aan te brengen naargelang het type overstromingsgebied en de overstromingsrisico's, en rekening houdende met de financiële en maatschappelijke kosten en baten ervan;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 7, Actie 8, Actie 11, Actie 48, Actie 56)

- B) het gepaste instrumentarium te ontwikkelen om een planologische ruil beter mogelijk te maken tussen gebieden die omwille van het overstromingsrisico niet of minder geschikt zijn voor bebouwing en gebieden die gunstiger gelegen zijn;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 53](#))

- C) voor de financiering van een duurzaam ruimtelijk beleid op zoek te gaan naar aanvullende, alternatieve middelen, bv. bij de meerwaarde van planologische opwaardering (planbaten) of door andere mechanismen te ontwikkelen die planologische ruil beter mogelijk maken; in dat kader het Rubiconfonds te reactiveren en heroriënteren, zodat het flexibeler kan ingezet worden om bepaalde conflicten tussen ruimtelijke bestemmingen in het kader van overstromingsproblematiek op te lossen;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 57](#))

Stand van zaken 2012

In het kader van het ruimtelijk beleid:

- werden tot nog toe een 50-tal signaalgebieden goedgekeurd door de bekkenbesturen, verschillende andere zijn in voorbereiding; signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde, harde gewestplanbestemmingen (woongebied, industriegebied, ...) die in overstromingsgevoelig gebied liggen. Via de actie 'toetsing signaalgebieden' maakt het bekkenbestuur een diepgaande evaluatie van deze gebieden en onderzoekt het waar er nog potenties zijn voor het watersysteem in functie van het vrijwaren van ruimte voor water. Het resultaat van deze toetsing wordt proactief ingebracht in de ruimtelijke planningsprocessen en dient ter ondersteuning van advies- en vergunningverlenende instanties. Op 4 mei 2012 gaf de Vlaamse Regering bij de goedkeuring van het Groenboek voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen ook goedkeuring aan een korte termijn actie die de doorwerking van signaalgebieden in het ruimtelijk ordeningsbeleid zal concretiseren.
- wordt door de CIW tegen het einde van 2012 de mogelijkheden en de wenselijkheid onderzocht om een publieke erfdienstbaarheid waterberging en een watertoetsruilverkaveling in te voeren;
- zal tegen eind 2012 de mogelijkheid onderzocht worden om in het kader van ruimtelijke plannen stedenbouwkundige voorschriften ifv waterdoelstellingen op te stellen en zullen bestaande typevoorschriften gescreend worden ifv aspecten met betrekking tot het integraal waterbeleid. (zie actie 56)

aanbeveling 5° de vereiste investeringsprojecten, infrastructuur- en onderhoudswerken uit te voeren om het risico op overstromingsrisico's terug te dringen, door:

- A) de nodige budgetten daartoe vrij te maken binnen de algemene begrotingsbesprekingen, rekening houdend met de beschikbare budgettaire ruimte;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 13](#), [Actie 14](#))
- B) een versnelling van de procedures te realiseren, rekening houdend met de aanbeveling van de Commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 44, [Actie 45](#), Actie 47)
- C) een prioritering van de acties uit de bekkenbeheerplannen, waaronder ook het geactualiseerde Sigmoplan, gericht op het terugdringen van het overstromings-risico via de jaarlijks bekkenvoortgangsrapporten;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 36](#))
- D) verder werk te maken van de overstromingsgebieden zoals voorzien in het geactualiseerde Sigmoplan en in de bekkenbeheerplannen;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 14](#))
- E) te investeren in de bouw en het onderhoud van sedimentvangen om zo de nodige efficiëntiewinsten op het vlak van slibruiming te realiseren;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 13](#))
- F) voor het herstel van de bergingscapaciteit in de waterloop een inhaalbeweging te voorzien in slibruiming en de problematiek van het af te zetten slib te onderzoeken;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 21)
- G) meer te investeren in een gecontroleerde en/of intelligente sturing van water-beheersingsinfrastructuur zodat de beschikbare buffercapaciteit efficiënter kan worden benut;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 15, Actie 16, Actie 17, Actie 18, Actie 19)

Stand van zaken 2012

Wat betreft de vereiste investeringsprojecten, infrastructuur- en onderhoudswerken:

- werd verder uitvoering gegeven aan de investeringsprojecten opgenomen in de inventaris van de investeringswerken aan de waterlopen (aanleg van overstromingsgebieden, herinrichting van waterlopen, bouwen of aanpassen van stuwen, pompen ...);
- werd de opvolging van de uitvoering van de acties ten behoeve van de aanpak van de wateroverlastproblematiek opgenomen in de bekkenbeheerplannen via de jaarlijkse bekkenvoortgangsrapporten gerapporteerd;
- specifiek voor het Denderbekken, dat in het bijzonder getroffen werd tijdens de overstromingen van november 2010, heeft de Vlaamse Regering op 25 mei 2012 een conceptnota goedgekeurd inzake een plan van aanpak voor de wateroverlast in het Denderbekken. Hierbij werd aan CIW de opdracht gegeven om een strategische visie met focus op de wateroverlast uit te werken die tot doel heeft om de relevante elementen uit de verschillende bestaande beleidsdocumenten en visies van de verschillende betrokken actoren te groeperen en maximaal met elkaar in overeenstemming te brengen.

aanbeveling 6° de plannen, structuren en procedures voor het integraal waterbeleid te vereenvoudigen door:

- A) een integratie en afstemming van de verschillende planfiguren en de plannings-cycli, waardoor de planlast vermindert;
- B) de integratie van het deelbekkenniveau in het bekkenniveau en de heroriëntatie van de waterschappen om de slagkracht en coördinerende rol van de bekken-besturen te verhogen waarbij de betrokkenheid van de lokale waterbeheerders in de bekkenbesturen moet worden versterkt;

Stand van zaken 2012

Inzake de vereenvoudiging van de plannen, structuren en procedures voor het integraal waterbeleid: heeft de Vlaamse Regering op 20 juli 2012 haar principiële goedkeuring gehecht aan de aanpassing (vereenvoudiging) van het decreet Integraal Waterbeleid . De vereenvoudigingsvoorstellen houden een sterkere integratie en afstemming van de verschillende planfiguren en de planningscycli in. Om de slagkracht en coördinerende rol van de bekkenbesturen te verhogen, wordt de betrokkenheid van de lokale waterbeheerders in de bekkenbesturen versterkt, de waterschapssecretariaten worden geïntegreerd in de bekkensecretariaten.

Specifiek mbt tot punt A

De aanpassing van het decreet Integraal Waterbeleid door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 20 juli 2012 bevat een voorstel voor de integratie en afstemming van verschillende planfiguren en planningscycli voor een vermindering van de planlast. De waterbeheerkwesties worden geïntegreerd in de waterbeleidsnota. De volgende stroomgebiedbeheerplannen (incl. overstromingsrisicobeheerplannen) voor Schelde en Maas zullen ook bekkenspecifieke delen bevatten. Deze bekkenspecifieke delen vervangen de huidige bekkenbeheerplannen en deelbekkenbeheerplannen.

Specifiek mbt tot punt B

De aanpassing van het decreet Integraal Waterbeleid door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 20 juli 2012 voorziet in de afschaffing van de waterschappen als afzonderlijke overlegstructuur voor het integraal waterbeleid en in de integratie van de waterschapsecretariaten in de bekkensecretariaten. Het voorstel voorziet ook in een aangepaste samenstelling van het bekkenbestuur, met een rechtstreekse vertegenwoordiging van de provincies, gemeenten, polders en wateringen binnen het bekken.

aanbeveling 7° de juridische instrumenten voor het waterbeheer te versterken door:

- A) met betrekking tot de watertoets:
- i) de procedure te evalueren, te vereenvoudigen en te versterken;
 - ii) er op toe te zien dat de watertoets en de in dat kader uitgebrachte adviezen voldoende sterk worden onderbouwd en dat de watertoetsen van de plannende en vergunningverlenende overheden voldoende doorwerken in de besluitvorming;
 - iii) zonder afbreuk te doen aan het principe van vrijstellingen en meldingen, de handelingen opgenomen in het Vrijstellingen- en het Meldingsbesluit door te lichten in functie van eventuele substantiële nadelige effecten ervan op de waterhuishouding ten gevolge van het ontbreken van een watertoets en daar de passende conclusies uit te trekken;
- (Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 49](#), Actie 50, Actie 51, Actie 52, Actie 55)
- B) de potentiële koper van een onroerend goed meer duidelijkheid te verschaffen inzake het al dan niet gelegen zijn ervan in overstromingsgevoelig gebied door informatieverplichtingen op te leggen voor vastgoedmakelaars en immobiliënmaatschappijen en te voorzien in een 'waterparagraaf' in vastgoedaktes;
- (Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 60](#))
- C) te onderzoeken op welke wijze het instrument van waterpeilbeheer meer rechtszekerheid kan bieden aan betrokken eigenaars/gebruikers van het gebied;

Stand van zaken 2012

Voor het versterken van de juridische instrumenten voor het waterbeheer:

- is een aanpassing van het uitvoeringsbesluit Watertoets goedgekeurd op 14 oktober 2011 (in werking sinds 1 maart 2012); dit op basis van een grondige evaluatie van het instrument met een bevraging van de advies- en vergunningverleners in het kader van de watertoets en een doorlichting van de toepassing van de watertoets in de door wateroverlast getroffen regio's;
- is naast een aangepast uitvoeringsbesluit voor de watertoets ook een sterkere omkadering van het instrument uitgewerkt met een uitgebreide en vernieuwde webtoepassing watertoets, een handleiding voor het vaststellen van schadelijke effecten, diverse opleidingen en infosessies, een helpdesk en een congres watertoets in november 2011;
- werd onlangs een voorstel voor de aanpassing van de besluiten "Vrijstelling van stedenbouwkundige vergunning" en "Meldingsplichtige handelingen" voorgelegd aan minister Ph. MUYTERS, met als bedoeling om vrijgestelde en meldingsplichtige handelingen die toch een substantieel nadelig effect op het watersysteem kunnen hebben, in de toekomst uit te sluiten van de vrijstelling en melding en toch te onderwerpen aan een watertoets;
- wordt in de aanpassing van het decreet Integraal Waterbeleid door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 20 juli 2012, voorzien in een informatieplicht voor notarissen en makelaars over de ligging van onroerende goederen in overstromingsgevoelig gebied.
- wordt tegen eind dit jaar onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de aanvrager van een vergunning een voorafgaandelijke analyse i.k.v. de watertoets te laten toevoegen aan de vergunningsaanvraag met het oog op het creëren van een verhoogde bewustwording bij de burger.

Specifiek mbt tot punt A

i) de evaluatie van de watertoets bij vergunningen werd afgerond op 12 mei 2011. Dit resulteerde in een aantal aanbevelingen waarvan een aantal verwerkt werden in een aanpassing van het uitvoeringsbesluit watertoets. Deze aanpassing werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 14 oktober 2011 en trad in werking op 1 maart 2012. De evaluatie van de watertoets bij plannen is lopende. Het resultaat en een aantal aanbevelingen zullen aan de CIW worden voorgelegd in december 2012.

ii) er werd een nieuwe webtool voor de toepassing van de watertoets uitgewerkt. Aan de hand van deze webtoepassing kan men nagaan of en aan wie advies dient gevraagd te worden in het kader van de watertoets. Daarnaast bevat de toepassing ook een inhoudelijk luik voor vergunningverleners en adviesverleners met voorbeeldparagrafen die tot inspiratie kunnen dienen voor het opstellen van waterparagrafen en adviezen. De webtoepassing watertoets is terug te vinden op www.watertoets.be

iii) Op 25 mei 2012 hechtte de CIW haar goedkeuring aan een voorstel tot wijziging van de besluiten Vrijstelling stedenbouwkundige vergunning en meldingsplicht. Er werd nagegaan welke handelingen een impact kunnen hebben op het watersysteem en het onderhoud van de waterlopen of schade kunnen ondervinden bij overstromingen. Er wordt voorgesteld om deze handelingen opnieuw te onderwerpen aan de vergunningsplicht. Het voorstel van besluit is bezorgd aan minister Ph. MUYTERS.

Specifiek mbt tot punt C

Momenteel werden binnen de CIW nog geen concrete stappen ondernomen voor de uitwerking van juridische instrumenten mbt het instrument waterpeilbeheer.

Binnen de bekkenstructuren werden door de bekkenbesturen van het IJzerbekken en van het bekken van de Brugse Polders een handleiding voor het opstellen van peilafspraken in de kustpolders opgemaakt en goedgekeurd. (zie ook aanbeveling 3^E)

In 2011 werd een peilovereenkomst ondertekend tussen het havenbedrijf MBZ, ANB, VLM en de Zwinpolder betreffende het beheer van de waterpeilen in het achterhavengebied 'Dudzeelse Polder'. In 2011 is een werkgroep opgestart rond de thematiek waterbeheersing en peilafspraken in de Uitkerkse Polders.

aanbeveling 8° het crisisbeheer te optimaliseren door:

- A) de vereiste systemen voor betrouwbare voorspelling en waarschuwing van de overstromingen verder uit te bouwen en te optimaliseren (portaalsite crisiscommunicatie met inbegrip van actieve en gerichte informatievoorziening voor de waterbeheerders enerzijds en burgers anderzijds, verdere uitbouw overstromingsvoorspellingstools, optimalisering van het kwantitatief meetnet oppervlaktewater);
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 25](#), Actie 26, Actie 27, Actie 28, Actie 29, Actie 30)
- B) meer in te zetten op de verhoging van de preventie en de paraatheid onder burgers, voornamelijk in deze gebieden die overstromingsgevoelig zijn;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 24, Actie 61)
- C) de bijzondere noodplannen voor overstromingen (BNIP) verder uit te werken (inclusief oefeningen) en na elke overstroming te evalueren en desgevallend bij te sturen;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 31, Actie 32)
- D) de samenwerking tussen de waterbeheerders onderling en tussen de waterbeheerders en de hulpdiensten en de verzekeringsmaatschappijen te versterken;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 31, Actie 32, Actie 34, [Actie 38](#), Actie 39)
- E) binnen de bestaande intergewestelijke en internationale fora of overlegplatformen grensoverschrijdend afspraken te maken over onder meer waterkwantiteitsaspecten;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 40)
- F) tijdens de voorbereidende crisisfase proactiever ruimte te maken voor waterberging door de gecontroleerde en/of gestuurde bufferingscapaciteiten maximaal vrij te maken in overleg met alle waterbeheerders;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 19)

Stand van zaken 2012

Inzake het optimaliseren van het crisisbeheer:

- worden de gedetailleerde online overstromingsvoorspellers voor de overige bekkens (in aanvulling op de modellen voor het IJzerbekken, Denderbekken, Dijlebekken en Demerbekken) afgewerkt zodat deze in de loop van 2012 via het internet beschikbaar zijn;
- is gestart met de uitwerking van de portaalsite voor de stroomlijning van de crisiscommunicatie voor zowel onbevaarbare als bevaarbare waterlopen bij dreigende overstromingen;
- is voor alle bekkens in de provincie Oost-Vlaanderen ten behoeve van de provinciale permanentiediensten, de gemeenten en de waterbeheerders een overzicht opgemaakt van de betrokken instanties en contactpersonen om het crisisoverleg bij wateroverlast efficiënt te laten verlopen.
- werd in het najaar van 2011 een brochure met informatie over hoe overstromingsveilig te (ver)bouwen en wat te doen voor, tijdens en na een overstroming verspreid naar gezinnen in overstromingsgevoelig gebied, architecten, notarissen en makelaars;

aanbeveling 9° de watersysteemkennis (in de schoot van de CIW in functie van overstromings-risico's) te verhogen en de bruikbaarheid te verbeteren door:

- A) de overstromingsgegevens te inventariseren en te documenteren met het oog op de actualisering van de kaarten;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 41](#), Actie 42)
- B) de bestaande watersysteemkennis in kaart te brengen, beter te benutten en op elkaar af te stemmen;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 41](#))
- C) werk te maken van een consistent onderzoeksprogramma Water als strategisch basisonderzoek met specifieke aandacht voor de gevolgen van de klimaatopwarming;

Stand van zaken 2012

Voor het verhogen van de watersysteemkennis en het verbeteren van de bruikbaarheid:

- maakten de bekkensecretariaten - met medewerking van de gemeenten en hulpdiensten, natuurverenigingen en de verschillende waterbeheerders - een inventaris van de overstromde gebieden. De verzamelde informatie wordt gebruikt voor de aanpassing van modellen en kaarten van de waterbeheerders, voor de implementatie van de Overstromingsrichtlijn, voor de optimalisatie van het watertoetsinstrument en voor de toekomstige waterbeheerplannen;
- is aan het aangepaste uitvoeringsbesluit watertoets een geactualiseerde kaart van de overstromingsgevoelige gebieden toegevoegd waarin de overstromingen van november 2010 en januari 2011 zijn verwerkt en waarvoor de minister bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid en de minister bevoegd voor openbare werken, gemachtigd worden om de kaart regelmatig gezamenlijk te actualiseren;
- wordt door de CIW een databank zoet- en brakwater ontwikkeld met de metadata van allerhande informatie over waters
- voor een sterkere coördinatie van het onderzoek m.b.t. watersystemen wordt binnen de CIW een jaarlijkse toelichting voorzien over de uitgevoerde, lopende en geplande onderzoeksprojecten inzake water bij de partners van de CIW, de onderzoeksinstituten en de universiteiten. Naar aanleiding van deze toelichting wordt de mogelijke afstemming tussen verschillende initiatieven bekeken, alsook mogelijke samenwerkingsverbanden tussen CIW-partners voor specifieke onderzoeksprojecten.